

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8 / Sayı 96 /28 Şubat 1990 / 2.50-DM.

Türk özel savaş güçleri çıkmazda:

Yenilenme çabaları da sonuçsuz kalmaya mahkumdur

1990 baharına doğru yaklaştıkça TC'deki telaş ve panik artıyor. Bu telaşı da boşuna değil. Çünkü kış boyu önüne koyduğu hedeflerinden hiçbirine ulaşamadı. Dolayısıyla 90 bahar atılımı yakınlaştıkça gerillanın güçlü çıkış yapma korkusu onu sadist bir ruh haline bürünmeye götürüyor. Bu temelde dengesizleşen TC, ne yapacağını şaşırmış, durmadan karar üstüne karar alan bir konuma sürüklenmiştir.

Genelkurmaylığın talimatları ve yer yer fiili yönlendirmesi altında Eylül 89'dan itibaren yürütülen operasyonlardan beklenilenlere ulaşılması bir yana daha da yıpranıp hantallaşan özel savaş güçleri oldu. Kış boyu gerillalara ulaşıp imha etme amaçlanıyordu. Fakat sömürgeci TC, bunu gerçekleştiremeyince başarısızlığın verdiği hırçınlıkla halkımıza saldırmaya başladı. Tam bir imha mantığıyla yürütülen operasyonlarda, "ya korucu olacaksın ya da göçeceksin" denilip halkımız bir ikilemle karşı karşıya getirilmeye çalışıldı. Düşmanın bundaki amacı; Kürdistan'ı boşaltarak gerillanın kitle tabanını sıfırlamaktı. Böylece 90 bahar atılımını güçsüz kılacaktı. Bu barbar politika sonucu Diyarbakır, Hakkari, Siirt, Mardin, Van ve Dersim'e bağlı 400'ü aşkın köy sürgüne tabi tutularak tamamen veya kısmen boşaltıldı.

Bu sürgünlerde insanlarımız, karda kışta topraklarından koparıldı. Bu yolculuk yeni imha ve katliamların da başlangıcı oluyordu. Soğuk ve besinsizlikten, salgın hastalıklardan onlarca kişi yaşamını yitirdi. Çukurca'ya bağlı Andaç ve Beytüşşebap'a bağlı Toytepe köylülerinden toplam 24 aile Cizre'ye göçtü. Köylüler yapımı süren Belediye Sebze Hali'ndeki dükkanlara sığınmışlardır. Dükkanların yapımı devam ettiğinden kapı ve pencereleri de yoktur. Soğuk ve gıdasızlıktan salgın hastalıklar başlamış durumdadır. Şimdiye kadar bu hastalıklara yakalanan 3 çocuk öldü. Andaç köylüleri ise göç nedenlerini şöyle izah etmekte-

Devamı 3. sayfada

Ölümün eşiğinde bir insan: Akif Özdemir

Akif Özdemir... Sömürgeci Türk faşizminin işkence ve zulüm politikasını en had safhada yaşayan insanlarımızdan biri... İşkencenin izlerini tüm bedeninde taşıyor ve adım adım ölüme yaklaşıyor. "İki ay ömrün kaldı" demiş doktorlar... Ama dışarıda tedavi ve yaşama imkanları var Akif'in. Yeter ki, zindanın dört duvarı arasından çıkabilsin. Ve Akif tüm insanlığa çağrıda bulunuyor: "Yaşama hakkının kazanılması" kavgasında omuz verilmesini istiyor.

Röportaj 9. sayfada

Yeni Çeltek'te kaza değil, katliam: 68 ölü!

7 Şubat 1990 günü Amasya'nın Merzifon ilçesine bağlı Suluova-Yeni Çeltek Kömür İşletmelerinde meydana gelen grizu patlamasında 68 işçi öldü. Toprak altında kalan 58 işçi çıkarılmadığı ve ocağın ağzı betonlandığından toplu mezarlık haline geldi.

Yeni bir katliam örneği olan Yeni Çeltek faciası önceden biliniyordu. Hatta patlamanın olduğu sabah işçiler grizu patlaması olasılığının çok yüksek olduğunu söyleyerek ocağa inmek istemediler. Fakat işveren, "İnin çalışın, yoksa işinize son veririm" tehdidinde bulunduğundan işçiler zorunlu olarak çalışmak için ocaklara indiler. Ve patlama oldu, 68 işçi topluca katledildi.

68 işçinin yaşamına malolan grizu patlaması Türkiye'de önemli protestolara neden oldu.

Devamı 4. sayfada

ERNK-AVRUPA TEMSİLCİLİĞİ'NDEN KAMUOYUNA DUYURU

27 Şubat 1990 tarihinde F. Almanya'nın Bonn-Bad Godesberg kentinde bulunan Siemens firmasının eğitim merkezine bir saldırı yapıldı. Saldırıyı yapanlar, kendilerini **"Hüseyin Hüsnü Eroğlu Mücadele Birliği"** olarak tanıttılar ve amaçlarının İspanya cezaevlerinde uzun süredir açlık grevinde bulunan "Grapo"lu tutukluları desteklemek olduğunu bildirdiler. Bunun üzerine ERNK-Avrupa Temsilciliği bir basın açıklaması yayınladı.

Basın Açıklaması:

Alman Basın Ajansı (DPA) 27 Şubat 1990 tarihindeki açıklamasında Bonn-Bad Godesberg'de bulunan Siemens firmasına ait bir iletişim ve kompüter eğitim okuluna **"Hüseyin Hüsnü Eroğlu Mücadele Birliği"** adına bir kundaklama saldırısı gerçekleştirildiğini bildirdi.

Bu bağlamda Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK)'nin Avrupa Temsilciliği olarak, altını çizerek bir kez daha vurguluyoruz ki, biz Kürdistan'da meşru bir mücadele yürütüyoruz. Ve bu mücadeleyi Kürdistan sınırları dışına taşırma niyetimiz yoktur.

Hangi niyetle olursa olsun şehitlerimizin adlarının bu tür eylemlerde kullanılmasını kesinlikle reddediyor ve bu durumu protesto ediyoruz.

ERNK-Avrupa Temsilciliği
28 Şubat 1990

TARİHSEL ROL

Herkesin üzerinde birleştiği şey, dünyada önemli siyasal olayların çok hızlı yaşandığıdır. Gerçekten de dünyanın hemen her bölgesinde yaşanan şiddetli mücadeleler, son Doğu Avrupa olayları ile böyle bir yapı kazanmıştır. Dünyamız yaygın bir siyasal hareketliliği yaşamaktadır, ancak bu gerçekte bir fırtına öncesinin sessizliğini andırmaktadır. Bugünkü olaylar sadece bir fırtınanın ön habercileri ve hazırlayıcıları olarak görülebilir. Bu, hem dünya geneli, hem Ortadoğu ve hem de Kürdistan açısından böyledir.

1980'li yıllar, başında ABD'nin bulunduğu emperyalizmin sosyalizme ve halklara karşı artan saldırganlığı ile, halkların buna karşı direnişi ve devrim gücü oluşturmaları ortamında geçti. Bu emperyalist saldırganlık, propagandadan askeri güç kullanmaya kadar her türlü yöntemi içine alarak, Doğu Avrupa, Ortadoğu, Uzakdoğu, Afrika ve Orta Amerika'da yoğun olarak uygulandı. Gerçekleşen sosyalizmin ağır sorunlarla yüzyüze bulunması ve uluslararası komünist hareketin tarihinin en dağınık dönemini yaşaması, hatta kendi içinde savaşır bir konumda olması, bu emperyalist saldırganlığın daha da etkili hale gelmesine yol açtı. Artan emperyalist saldırganlık ve nükleer şantaj politikalarına karşı, 1980'lerin ortalarından itibaren Sovyetler Birliği'nde daha çok uzlaşma ile sosyalizmin sorunlarını aşma ve dünyanın artan ve tehlikeli hale gelen sorunlarına çözüm bulma çabaları ortaya çıktı. İçte kapitalist ilişkilere, dışta ise emperyalizme tavizler vermeyi içeren "açıklık" ve "yeniden yapılanma" programları ile, ABD-SSCB ve NATO-Varşova Paktı ilişkilerinde yeni bir dönem açılmış oldu. Bu çerçevede, devletler ve bloklar arasındaki zirveler ve uzlaşma çabaları ile, çeşitli sorunlara ve dünyanın değişik bölgelerindeki çatışmalara çözümler bulunmaya çalışıldı. Bu çabalar Malta Zirvesi ile de geliştirilerek hala sürdürülmektedir. Ancak bazı sonuçlar artık ortaya çıkmış bulunuyor.

Devamı 12. sayfada

F. Almanya-PKK Davası'nda tutuklu devrimcilerin kimlik bildirimi

F. Almanya-PKK Davası'nın 30 Ocak 1990 tarihli 27. duruşmasında tutuklu bulunan devrimci-yurtsever Kürt politikacılarının "kimlik tespiti" yapıldı.

F. Almanya-PKK Davası tutuklularının şahsında Kürdistan ve Kürt halk gerçekliği ile ulusal kurtuluş hareketi ve mücadelesi yargılanmak ve mahkum edilmek istendiği için, elbette "kimlik tespiti" de oldukça önemli bir olaydı. Ve çok derin siyasal anlamlarla yüklüydü.

Her şeyden önce Kürdistan ve Kürt halk gerçekliğinin inkar edilerek yok sayılması ve bunun davayı açanlar ve yürütenler tarafından da olduğu gibi benimsenerek dayatılması sözkonusuydu. Davanın asıl özü de buydu. Ki bu durumda devrimci-yurtsever Kürt politikacılarının Kürdistan ve Kürt halk gerçekliğinin inkar edilmesine ve sömürgeci Türk devletinin "doğal bir parçası" gibi gösterilmeye çalışılmasına sessiz kalmaları beklenemezdi. Davanın açıldığı ilk günden itibaren tutuklu Kürt politikacılarının tavrı da bu oldu. Yani onlar, Kürdistan halkının yok sayılmak istenen kimliğine, aynı zamanda bir kimlik ve varolma savaşımı olan ulusal kurtuluş mücadelesine ve bunun biricik öncü gücü PKK'ye sahip çıkıp savunarak, pratikte bir meşruiyet savaşımı yürüttüler ve bu savaşım hala devam ediyor.

İşte "kimlik tespiti" olayı da, bu meşruiyet mücadelesinin bir parçasıydı. Tutuklu devrimci-

Devamı 5. sayfada

Nikaragua seçimleri ülke tarihinde yeni bir sayfa açtı

Yazısı 18. sayfada

***

El Salvador: Bir halkın bastırılamayan isyanı

Yazısı 16. sayfada

PKK ile tanışan iki değerli yurtseverin dostları çoğalmıştı, ama düşmanları da artmıştı

Ahmet SAKİN yoldaş:

Ahmet SAKİN, 1950 yılında Şemdinli'nin Girana köyünde yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. Eğitmen olan babasının öğretmenlik yaptığı ilkokulda üçüncü sınıfa kadar okur. Türk sömürgeciliği babasının öğretmenliğine son verince, artık okula devam edemez. Fakat ondaki derin ruh giderek Kürdistan ve çeşitli olaylar üzerine güzel şiirlerde dile gelir. Güzel şiirler yazar ve etkili bir üslupla çevresindekilere okurdu. Bu yönüyle herkesi kendisine hayran bırakırdı.

1964 yılından itibaren ailesinin bütün sorumluluğunu üstlendi. Yoksul köylülere hep yardım etmek isterdi. Her zaman Türk sömüregeciliğine ve yerli feodal gericiliğe karşı kin ve öfke duyardı. Bu yüzden gerici kesim ona hep komplo düzenlemeye çalışırdı. Bütün kirli işleri ona yamamaya çalışırlardı. Hatta bir keresinde hain M. Sait ve abisi Adilbek düzenledikleri bir komplo sonucu onu öldürmeye kalkıştılar. Ama O direndi kalaşnikofuyla, onlara karşı savaştı ve onlar cesaret edip üzerine gidemediler.

Ahmet SAKİN yoldaş, 1975'den itibaren aralıklarla Güney Kürdistan'daki peşmerge savaşına katılmaya başladı. Kiyada Muvakat'taki Sami Şingari yönetimindeki harekete de eşlik etmişti. O sıralarda TC'nin hudut devriyeleriyle iki kez çatışmıştı. Bir seferinde 3 köylü, 3 yük hayvanıyla Güney Kürdistan'a geçerken, TC'nin sınır devriyeleri tarafından yakalanmış, bunu gören Ahmet yoldaş askerlerle tek başına 1,5 saat çatışarak köylüleri kurtarmıştı. Yine bir gece 5 kişilik bir peşmerge grubuyla Gerdi mıntıkasının Benavok köyünde Hacı Mehmed'e misafir olurlar. Saat 12 sıralarında kendisi nöbetteyken, başında 1 astsubayın bulunduğu 11 kişilik TC askeri birliği evi kuşatmaya çalışır. Ahmet yoldaş, ***"Teslim olun yoksa hepinizi öldüreceğim"*** çağrısını yapar ve ateş eder. Türk askeri, karşılık vermeden teslim olur. Ahmet yoldaş, onların hepsini bir odaya hapseder ve arkadaşlarıyla birlikte oradan uzaklaşır.

Askerler sabaha kadar odada kilitli kalırlar. Sabahleyin ev sahibine onun kim olduğunu sorarlar ve ev sahibi bütün bilgileri kendilerine verir. Birkaç ay sonra Ahmet yoldaş evindeyken askerler evi basıp onu yakalarlar. 6 ay cezaevinde yatar. Cezaevinden çıktıktan sonra, 1970'de askere gider.

Türk askerine sürekli kin ve öfke duyardı. 1980'den sonra bu kini daha da arttı. PKK'ye 80'den önce sempati duyuyordu. 1982 yılında bir gün Şemdinli'ye giderken yol üzeri Ruva köyüne misafir olur. Misafir kaldığı eve 5 kişilik bir gerilla grubu da gelir. Gelen grup Sarı Ömer (Şehit Mustafa ÖMÜRCAN)'in grubudur. O gece birlikte kalırlar ve uzun uzun konuşurlar. Sabahleyin Ahmet yoldaş gruba rehberlik yapar ve Şemdinli'ye kadar birlikte gider. Gerillalara kendi köyünü ve evini tanıtır.

Şemdinli'den eve dönerken çok mutludur. Arkadaşlarla buluştuğunu ve olup-bitenleri ailesine de anlatır, onlar da çok sevinir ve büyük umut beslerler.

Ahmet yoldaş köyümüzü ve bizi PKK ile tanıştırdı. Arkadaşlar köye geldiklerinde onunlukla ona uğrarlardı. Gerillalara rezanlık (rehberlik) yapıyordu. Şemdinli'nin köylerini onlara tanıttı. Bu görevleri seve seve yapıyordu. Her zaman silahı ile arkadaşların önüne düşer, en tehlikesiz yerlerden istedikleri yere götürürdü. Hatta sık sık silahlı mücadelenin ne zaman başlayacağını sorardı. Kendisi aynı zamanda çok şakacıydı ve arkadaşlar onu çok severlerdi.

Arkadaşlarla kalmayı ve savaşmayı çok istiyordu. Fakat 1981 yılında nişanlanmıştı. Törelere göre 1982'de evlenmek zorunda kaldı. Şimdi iki kız çocuğu var. Ayrıca 22 kişilik ailenin bütün sorumluluğu onun üzerindeydi. Bütün bu engellere rağmen, yurtseverlik görevlerini aksatmadan yerine getiriyordu. Bu özellikleriyle yörenin ilk milislerindendi. Taşıdığı engin yurtseverlik nedeniyle ailesi ve köylüler tarafından çok sevilip sayılıyordu.

Yurtsever çalışmalarından dolayı askerler bir gün evini bastı ve 3 kardeşi yakalayıp karakola götürmek istedi. O kardeşlerine sürekli direnmelerini haykırdı. Ve askerlere saldırarak kurtuldular.

15 Ağustos 1984 Şemdinli ve Eruh baskınları Ahmet yoldaşı iyice coşturdu. Yurtseverlik görevlerine daha sıkı sarılmaya başladı, cesareti arttı. Yerel gerici güçleri daha çok tehdit etmeye başladı.

1984'ün Kasım ayında hain Tahirê Kemo ve Ferman ağalar gerillalar tarafından ölümle cezalandırıldılar. Bu eylem üzerine yoğun operasyonlara başlandı. Bu operasyonlarda Ahmet yoldaş da tutuklandı. Bir yıl kaldığı Diyarbakır zindanlarında her türlü insanlıkdışı işkenceye maruz kaldı. Fakat kararlı bir direniş sergiledi. Zindanlardaki PKK'lilerle ilişki kurdu ve onların safında tereddütsüz yer aldı.

Sömürgeciler sonunda onu salıvermek zorunda kaldılar. Zindandan evine dönerken Şemdinli'de hain Hacı Hurşit tarafından yakalandı. Gözleri ve ayakları bağlı vaziyette kendisine 21 gün işkence yaptılar. Buradan bırakılıp evine geldikten 2 saat sonra düşmanın yaptığı baskınla kardeşi Cihangir SAKİN ile birlikte tekrar tutuklanır. Babası onların ardından durumlarını sormak için karakola gider ancak onu da yakalayıp nezarete atarlar. Ahmet ve Cihangir yoldaşlar da köy dışına çıkarılarak, Hacı Hurşit ve Mehmet Sait adlı hainlere teslim edilirler. Bu hainler 7. 11.1985 tarihinde yoldaşlarımızı sopa, bıçak ve çeşitli kesici aletlerle doğrayarak katlettiler.

Ahmet SAKİN yoldaş Kürt halkının yurtseverliğinin seçkin bir sembolü, Kürt yiğitliği ve mertliğinin bir örneğiydi. Bütün ruhu ile ulusal kurtuluş mücadelemizle bütünleşmiş; maruz kaldığı her türlü baskı ve işkenceye rağmen yurtseverlik görevlerini yerine getirmekten asla vazgeçmemişti. O, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK'nin bir neferi olarak, yükselen ulusal kurtuluş mücadelemiz ve hainlere, sömürgecilere vurduğumuz darbelerde yaşayacaktır.

Cihangir SAKİN yoldaş:

Cihangir SAKİN yoldaş, Ahmet SAKİN yoldaşın küçük kardeşidir, 1955 yılında Girana köyünde dünyaya geldi. Hiç okula gitmedi. Fakat, babası ve kardeşleri tarafından okuma-yazma öğretildi. 10 yaşından başlayarak 15 yaşına kadar kendi ailesinin sürülerini güttü, çobanlık yaptı.

Cihangir yoldaş oldukça sabırlı ve sakin bir kişiliğe sahipti. Yerel gericilere karşı her zaman dikkatliydi. Bu özellikleriyle halk tarafından seviliyordu. 15 yaşından sonra kervancılığa başladı, kaçakçılık yaptı. Askerliğini 1975-77 yılları arasında yaptı. Askerlik dönüşü tekrar kaçakçılık yapmaya başladı.

1980'den sonra PKK önderliğinde yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi onu derinden etkiliyordu. 12 Eylül faşist darbesine büyük kin besliyordu. Her gittiği yerde bu rejimin anti-propagandasını yapıyordu. Güvendiği insanlara da PKK'nin propagandasını yapıyordu. Böylece yörede sayısız dost edindi. 1982'de bir HRK birliğindeki arkadaşlarla görüştü. Arkadaşlar ona mücadeleyi anlattılar. Yurtseverlik görevlerini kavratmaya çalıştılar. Bu ilişkiler sonucu daha sağlıklı faaliyet yürütmeye başladı.

Partinin kararı sonucu, Güney Kürdistan'da 2 ay siyasi eğitim gördü. Bu eğitim sonrası yarı-profesyonel faaliyetlere katıldı. Alanda uğramadığı köy kalmadı. Köylülere propaganda yapıyordu, onlarla toplantılar düzenliyordu. Mücadeleye geniş bir yurtsever çevre kazandırmıştı. Böylece dostları çoğalmıştı, ama düşmanları da artmıştı. Birkaç kez TC ve yerli gericiler tarafından tehdit edildi ve komplo düzenlendi. Ama O ciddi ve duyarlı tutumuyla bunları boşa çıkarmasını bildi.

Giderek faaliyetlerde daha da olgunlaşıyordu. Gençlere yönelik yürüttüğü çalışmalarda, onların örgütlenmelerinde önemli rol oynadı. Hatta Güney Kürdistan'daki peşmergelere yönelik de çalışmalar yapıyordu, oldukça etkileyici oluyordu. Bu yüzden çeşitli defalar I-KDP tarafından tehdit edildi.

Kürdistan ulusal kurtuluş gerillaları tarafından cezalandırılan Tahirê Kemo ve Ferman isimli hainlerin ölüm yıldönümü olan 7 Kasım 1985 günü, TC tarafından ağabeyi Ahmet yoldaşla birlikte yakalanıp I-KDP'-nin işbirlikçilerine teslim edildiler. Bu hainler iki değerli yurtseveri bir yurtseveri doğrayarak hunharca katlettiler.

Cihangir SAKİN yoldaş da ağabeyi Ahmet SAKİN gibi kendisini ulusal kurtuluş mücadelemizin hizmetine vermiş değerli bir yurtseverdi. İhanet ve uşaklığa karşı Kürt direnişçiliği ve boyuneğmezliğinin seçkin bir örneğiydi. İlkel-milliyetçi Kürt işbirlikçilerinin halkımız üzerindeki oyunlarına karşı tutarlı mücadelesiyle hem onların ve hem de sömürgeci TC'nin boy hedefi haline gelmesine karşılık yılmadan mücadelesini sürdürüyordu.

Onu katledenler, Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük istemine kastedenlerdir. Ancak şunu bilmelidirler ki, nasıl ki onu haklı kavgasından koparamadıysalar, Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadesinin zaferini de engelleyemeyeceklerdir.

İhanet ve işbirlikçilik Kürdistan'da asla bir daha çiçeklenemeyecek, kokuşmuş tohumlarını şehitlerimizin kanıyla sulanmış topraklarımızda yeşertemeyecektir.

Cihangir yoldaş, ERNK bayrağı altında kenetlenen ve savaşan halkımızın beyninde ve yüreğinde yaşayacaktır.

KOVAR

Kürdistan İsyan Türküsü

Şafağı anlat Botan
Kavgalı şafağı
Özgürlük denizime
Nice martılar uçur
Uçur
Uçur da
Mavzerin sesiyle
Şafakta,
Bir kızıl kıyamettir
kopar
Kopar demem
İsyankar ateşlerimizin
alevidir.
Med'in özgürlük
andıdır.
Dehak'ın gözlerinden
Kan fışkırtıyor.
Kawa'nın
soylu çekicidir.
Yaz güneşinde
Kan ter içinde
Emeğe susayan
bilincimdir
isyan!
Botan derim ya!
Soylu isyan kalesi
Ana yadigarı,
Sırmalı hançer
Ata silahımdır dağlar.
Anlatılmazı anlattıran
sabah yelim
Cudi dağlarında
Eser ya serin serin
Öyle esiyor bu gece,
Yarın fırtına olup
gelecek
Susuzluğa
Doymaz çorak toprak
Fırtınayla yenilecek!
Fırtına koparmasını
anlat
bana Botan
Anlatılamazı anlat
Botan.
Yani ölümsüzlük
diyarından
Ölümsüz olabilmeyi
anlat
Anlat bana
Bagok'u, Hani'yi,
Gabar'ı...
Daha nice soylu anı!
Kahramanlığı anlat;
Kemal, Hayri,
Mazlum'dan.
Kahraman komutan
Agit'i anlat.
Anlat hey be hey;
Soylu isyanını anlat!
Gel gör beni
Ela gözlü bebeğim
Sen doğanda
Can ışıltısı
Cudi dağlarından
Kürdün binlerce
yıllık tarihine
lanet sözü var!
Ve ben sana
Ekmek, süt
yanında
gün armağan edeceğim
Gün oyunu
silah alacağım.
Sen sabahımızın
Sahibi olacaksın.
Demem o ki;
Vatan namusuyla
kavgalı olacaksın
Nice martılar
uçuracağız
Biliyor musun?
Özgürlüğün
büyük denizine!
Uç azgın dalgalar
üstünden
uç!
Özgür bebeğim
Botan'da şafak
halaya durdu!
Silahınla şafakları
yar da uç.

Türk özel savaş güçleri çıkmazda:

Yenilenme çabaları da sonuçsuz kalmaya mahkumdur

Baştarafı 1. sayfada
dirler: "Yaylalara yasak geldi. Hayvanlarımızı otlatamaz olduk. Her gece çatışmalar var. Çocuklarımız silah sesinden deliye döndüler. Geceleri çığlık çığlığa uyanıyorlardı. Baktık ki, başka yolumuz yok, biz de buraya geldik." (Cumhuriyet, 6 Şubat 1990)

Kontralar, köyleri boşaltmak için, gece rastgele ateş ederek köylüleri sürekli taciz ediyorlar. Bu tacizler katliam tehdidi ve işkenceyle de bütünleşince belli oranda bir sürgünü gerçekleştirdiler. Fakat bu, TC'nin önüne koyduğu hedef değil. Onun amacı köyleri tümden boşaltmaktır. Ayrıca katliam ve sürgün tehditleriyle çöken koruculuk sistemini de yeniden canlandırmaya çalışıyordu. Fakat gelinen noktada bu taktiği de tam bir fiyaskoyla sonuçlandı.

Dolayısıyla, tükenen köy koruculuğunun yerini alacak olan, profesyonel bir güç, yani kontralar olacaktır. Kürdistan'daki korucuların yerine, PKK'ye karşı "profesyonel terörist avcıları"nın örgütlenmesi düşünülüyor. "Jandarma yetkilileri, askerin 2 yılını tamamladıktan sonra en verimli zamanında terhis olduğunu, yerine gelen acemi erlerin PKK ile başetmekte zorluk çektiğini ifade ederek, bu sebeple, bölgede devamlı görev yapacak profesyonel uzman çavuşların PKK'ya kan kusturabileceğini bildirdiler." (Tercüman, 26 Şubat 1990)

TC'nin sürekli çiğneyip tekrarladığı, "bitirdik, kökünü kazıdık" safsataları devrimci savaşımızın gelişimi ve yükselişinin durdurulamadığını itiraf ediyor. Yine TC'nin bel bağladığı milyonluk ordusu ve köy koruculuğu artık iş yapamayıp önemli oranda işlevsiz kalmış durumdadır. Özellikle kış operasyonlarına bütün umutlarını bağlayan TC, bunlardan tam bir yenilgiyle çıkmış durumdadır. Savaş gücü bu operasyonlarda iyice yıpranmış, bahar atılımlarına yetkince hazırlanan gerilla ve halkımız karşısında yapabilecek fazla bir şeyi kalmamıştır. Bu yüzden tedirginleşen TC, yeni önlemler geliştirmeye çalışıyor. Aslında yeni önlem denen, eski özel savaş taktiklerini biraz daha yetkinleştirmekten başka bir şey değildir. Kurtuluş savaşımız karşısında tükenen ve iflas eden özel savaş güçlerinin yenilenmesi çalışmasıdır yapılan. İflas eden bu sömürgeci güçlerin yerine uzun dönem savaşacak özel eğitilmiş güçler geçiriliyor. Açık ki, bu güçlerin seçiminde dikkat edilecek en önemli husus; para düşkünü sadist ruhlu kişiler olmalarıdır. Bu güçlerin içine TC'ye uşaklıklarında kusur etmeyen korucular da dahil edilecektir.

TC geliştireceği yeni savaş gücüne de güven duymamaktadır. Çünkü şimdiye kadar uyguladığı özel savaş taktikleri bir bir iflas etti. Buna karşın devrimci savaşımız hem nicelik ve nitelik olarak oldukça yetkinleşmiş, hem de önemli oranda bilinçlenmiş olarak isyana hazır potansiyel bir güç olan halkımıza dayanmaktadır. Dolayısıyla barbar Türk devleti, bu durum karşısında ne yapacağını bilememekte, çaresizliğe sürüklenmektedir. Bu onu 90 bahar atılımı karşısında şimdiden korkak ve ürkek kılmaktadır. Açık ki bu durum onu daha da saldırganlaştıracak bir özelliktir de. Bu ruh haliyle savaşa yaklaşan düşman, henüz bahar atılımı başlamadan yediği birkaç darbeyle sendeledi. O halde, 90 bahar atılımının zaferi şimdiden kesinleşmiştir.

Batı Karakoç'ta köylüler desteğindeki gerilla, TC'yi hezimete uğrattı

16 Şubat 1990 günü Diyarbakır'a 15 kilometre uzaklıktaki Batıkarakoç köyünde ARGK güçleri ile sömürgeci güçler arasında büyük bir muharebe meydana geldi. Düşmanın köyü gece projektörlerle aydınlatmasından dolayı gece de devam eden çatışmalar aralıksız iki gün sürdü.

17 Şubat günü sona eren çatışmalar bir ihbar üzerine başladı. ARGK'ye bağlı bir gerilla birliğinin Batıkarakoç'ta olduğu ihbarını alan düşman, ağır silahlar desteğindeki özel savaş birlikleriyle köyü ve gerillaların üslendiği evi kuşatır. "Güvenlik" gerekçesiyle köyün giriş-çıkışlarını denetim altına alarak, bütün giriş-çıkışları yasaklar. Aslında TC, bu hazırlıklarını toplu bir katliamı gerçekleştirmek amacıyla yapar. Bu nedenle savaş alanına gitmek isteyen 15 kadar gazeteciye giriş izni vermez.

Çatışma, düşmanın "teslim ol" çağrısına gerillaların ateşle karşılık vermesiyle başlar. Gerillaların yoğun ateşi ve kullandıkları el bombalarıyla düşman ağır kayıplar vermeye başlar. Çatışmanın ilerleyen saatlerinde düşmanın kayıpları sürekli artar. Bunun üzerine TC, içinde geri tepmesiz topların da bulunduğu ağır silahlar desteğinde yeni askeri güçler takviye eder. Düşman aldığı bütün bu önlemlere rağmen inisiyatifi ele geçiremez, dolayısıyla kayıplarını durduramaz. Bunun üzerine Şubat'ın 17'si, saat 14.00 sıralarında geri tepmesiz toplarla gerillaların üslendiği iki katlı evi dövmeye başlar. TC'nin bu barbar saldırısına karşı gerillalar, kuşatmayı yarmak için savaşı şiddetlendirirler. Köylülerin aktif desteği ile, düşman kuşatması yarılır. Gerillaların büyük bir kısmı kurtulmayı başarır. Bu süreçte düşman en büyük kayıplarını verir. Fakat toplarla ev bir enkaz haline gelir. Grayderlerle temizlenen evin enkazı altından 2 savaşçının cesedi çıkarılır. Bu iki savaşçı düşman kuşatmasını yaran gerillaları korumak amacıyla evde kalmışlardır.

Çatışma, çevre yerleşim birimlerindeki halkta büyük etki yapmıştır. Özellikle Diyarbakır şehir merkezinde halk patlama noktasına gelmiştir. Ortamın gerginleşmesi üzerine zaten olağanüstü tedbirler alan TC, yeni tedbirlerle bunları daha da arttırmıştır. Her an isyan edecek hale gelen halkın herhangi bir çıkışını durdurmak için Diyarbakır'daki bütün asker, polis ve jandarma birlikleri alarm durumuna geçirilmiştir.

TC, aldığı ağır yenilgiyi ve uyguladığı barbarlığı gizlemek için yeniden yalan haber üretme taktiğine başvurdu. Kayıplarını "1 er öldü, 2 polis yaralandı" şeklinde açıklayarak, boyutlarını gizlemeye çalıştı. Ayrıca köyde giriştiği katliam denemesi halkımızda büyük tepki uyandırdı. Bu tepki sonucu Diyarbakır halkı başta olmak üzere, halkımız isyan etme noktasına geldi. Bu gerçeği gören TC, uyguladığı vahşeti gizleme yoluna gitti. Bunun için de kokuşmuş yalanlarına yeniden başvurdu. Fakat bu yalanları o kadar keskin ve tiksindirici olmaktadır ki; bırakalım halkımızı inandırmasını, emrindeki gazetecilerini bile inandıramamaktadır.

Bu yalanlarının en tipik örneği olarak gerillaların üslendiği iki katlı evin yağmur yağması sonucu çöktüğünü söyleyecek kadar alçaklaşmaktadır. Açık ki TC'yi yalanda bu düzeyde pervasızlaştıran; bütün komploculuğuna rağmen Kürdistan'ı kaybetme korkusudur. Çünkü devrimci savaşımız karşısında kendi özel savaş gücü bir çürüme, dağılma ve inisiyatifsizliği yaşamaktadır. Bütün şiddet histerisine rağmen halkımız gerillaya sahip çıkmakta, onu en aktif şekilde desteklemektedir. Batıkarakoç'ta da bunun en parlak örneklerinden biri daha yaşanmıştır.

Batıkarakoç muharebesinde köylüler gerillanın zaferi için yoğun çaba göstermiştir. Bu TC'nin yüzlerce özel savaş gücünün etkisiz kılınıp üstün teknik donanımına rağmen önemli kayıplar vermesine neden olmuştur. Köylülerdeki bu destek ve kazanma azmi halkımızı da yakından etkilemiştir. Yine bu maharebenin ortaya çıkardığı önemli bir gerçeklik; 1990'larda halkımızın gerilla savaşıyla bütünleşeceği, gerillanın öncülüğünde daha güçlü savaşacağıdır. Batıkarakoç çatışması böyle bir savaşın düşmanın özel savaşını, her türlü komplocu taktiğini boşa çıkaracak güç ve kudrette olduğunu bir kez daha kanıtlamıştır.

Batıkarakoç çatışmasının ardından Diyarbakır alanında bir dizi çatışma daha yaşandı. 24 Şubat'ta Diyarbakır'ın Uzaktepe köyüne bağlı Selamış mezrasında çatışma çıktı. Burjuva basınında yeralan haberlere göre bir ihbarı değerlendiren sömürgeci kolluk kuvvetleri Selamış mezrasında gerillaların üslendiği evi kuşatmaya aldılar. Düşmanın "teslim ol" çağrısına gerillalar ateşle karşılık verdiler. Uzun süre devam eden çatışmada iki gerilla şehit düştü. Çatışmada düşmanın ağır kayıplar verdiği bildirilmektedir.

25 Şubat'ta Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Dablo mezrası civarında operasyon yürüten sömürgeci güçlerle gerillalar arasında çatışma oldu. Saat 23.00 sıralarında başlayan çatışma uzun süre devam etti. Ve çok sayıda özel tim elemanı imha edildi. Düşman kaybını "1 ölü" olarak açıkladı. Ayrıca bir gerilla kahramanca savaşarak şehit düştü.

Gabar bahara hazırlanıyor

Gabar Dağı'nda 21 Şubat günü bir çatışma meydana gelmiş ve sonraki günlerde yaygınlaşarak devam etmiştir. Çatışmaların en çok yoğunlaştığı alan ise, Şırnak'ın Kızılsu bucağı çevresidir. Daha sonra yeni gerilla birliklerinin katılımıyla genişleyen çatışmalar, Şırnak, Pervari ve Cizre üçgenine yayılarak geniş bir bölgeyi etkisi altına aldı. Gerillaların üstün savaş ve manevra kabiliyeti karşısında etkisiz kalıp önemli kayıplar veren düşman, savaş alanına Scorsky ve Puma helikopterleriyle sürekli özel timler indirdi. Böylece savaş gücü binlere ulaşan TC, havadan ve karadan saldırılarını arttırmaya çalıştı. Fakat bütün bu gücüne rağmen kayıplarını önleyemediği gibi, savaş inisiyatifini de tamamen yitirdi. Bu da kayıplarını arttırırken, özel savaş birliklerinin savaş dışı kalmasına neden oldu. Henüz sonuçların kesin ulaşmamasına rağmen onlarca özel tim elemanının imha olup savaşdışı kaldığı bildirilmektedir.

Yine gelen haberlere göre, Şırnak'taki başka bir ARGK gerilla birliğinin gerçekleştirdiği eylemde; 1 astsubay ve 2 köy korucusu ölümle cezalandırılmıştır.

9 Şubat'ta Şırnak ve Cizre arasındaki Kasrık Boğazı'nda gerillalarla özel savaş timleri arasında bir çatışma meydana geldi. Çatışmada düşmana büyük kayıplar verdirilirken, 1 gerillanın da şehit düştüğü bildirilmektedir.

27 Şubat 1990 tarihinde gerillalar Mardin'in Silopi ilçesinde devrimci bir operasyon gerçekleştirdiler. Saat 23.00 sıralarında Cudi Mahallesi'ne gelen gerilla birliği eski Derebaşı köyü muhtarı ajan Hacı Aydınlık'ın evini kuşatma altına aldı. Daha sonra eve giren bir kısım gerilla ajanlık yapan 5 unsur dışında, diğer ev sakinlerini dışarı çıkardılar. Ardından TC'ye ajanlık yapan bu 5 kişi kurşuna dizilerek cezaları infaz edildi.

Bu 5 ajanın cezalandırılmasından sonra yüzlerce düşman askerinin katıldığı bir çatışma başladı. Çatışmada roketatarlar da kullanan gerillalar, Türk askeri güçlerine ağır zayiat verdirdiler. Çatışmada onlarca kayıp veren düşman askeri tam bir dağınıklığı yaşadı. Fakat TC, kayıplarını sadece "1 er öldü, 3'ü de yaralandı" şeklinde açıklayarak gerçeği gizlemeye çalıştı. Çatışmada ARGK gerillaları kayıp vermeden geri çekildiler.

Silopi baskınında cezalandırılan Hacı Aydınlık ve 4 aile mensubu, uzun dönemdir TC'ye ajanlık yapmaktaydılar. Yaptıkları ihbarlar sonucu Derebaşı köyünde 3 gerilla ve 6 yurtsever geçen yıl eylül ayında hunharca katledilmişti. Bu katliam halkımızda derin etki yaratmış, sömürgeciliğe duyulan kin ve öfke eyleme dönüşmüştü. Bunun sonucu Silopi merkezinde binlerce yurtseverin katıldığı protesto gösterileri yapılmış ve TC teşhir-tecrit edilmişti. Bu gelişmelerden korkuya kapılan hain Hacı Aydınlık, kurtuluşu Derebaşı'ndan göç edip Silopi'ye yerleşmekte bulmuştu. Fakat bu kaçış hainlere gerekli "güvenceyi" sağlamadı. Ve hakkettikleri cezadan kurtaramadı.

Şubat ayı içinde Batman'da bulunan ABD'ye ait uçak yakıt deposunda büyük bir patlama oldu. Patlamada depo tümden yandı ve milyonlarca liralık zarar meydana geldi. Henüz kesinlik kazanmamış olsa da bunun ulusal kurtuluş güçlerinin gerçekleştirdiği bir sabotaj olma olasılığı çok büyüktür.

Diğer taraftan 25 Şubat tarihinde Batman merkeze bağlı Giresira (Balpınar) köyündeki Mobil Ortaokulu'nun Atatürk büstü parçalanmıştır. Azgın Türk şovenizminin en açık ifadesi olan ve büst üzerine yazılı bulunan **"Ne mutlu Türküm diyene"** sözü de silinerek yerine **"Ne mutlu Kürdüm diyene-PKK"** yazısı kırmızı boyayla yazılmıştır. Bu eylem, halkımızın Türk sömürgecilerinin her türlü savaşına karşı, savaşla cevap verdiğini ortaya koyan çarpıcı bir örnektir.

TC, Hacıya köyüne sürgün operasyonu yaptı

6 Şubat 1990 tarihinde düşman, Mardin'in Ömerli ilçesine bağlı Hacıya (Sulakdere) köyüne bir operasyon düzenledi. Operasyonda 65 cemse dolusu asker ve helikopterler kullanıldı. Düşman köyü sardı ve evleri rastgele kurşun yağmuruna tuttu. Bu operasyonla köylüler korkutularak sindirilmeye ve sürgüne zorlanmaya çalışıldı. Nitekim operasyon esnasında köy meydanına toplanan köylülere; "Köyü terkedin yoksa bir dahaki gelişimizde hepinizi öldürürüz" tehdidi savruldu.

Hacıya köyü daha önce de defalarca düşman saldırısına uğramış, öldürülme tehdidinde bulunulmuş ve yiyeceklerine el konulmuştu. TC'nin barbarlığı sonucu köylülerden bazıları göçmüştü. Son operasyonla da kalan köylülerin ya koruculaştırılmaları ya da sürgün edilmeleri hedeflenmiştir.

Sömürgeciliğin yeni bir komplosu

Şubat ayının son haftasında Batman-Beşiri arasında yer alan Şımıs köyüne yönelik bir provokasyon düzenlendi. Köye geceleyin baskın düzenleyen en az üçkişilik bir silahlı grup, evleri rastgele kurşun yağmuruna tuttu. Köylüler, saldırının sahiplerini açığa çıkarmak amacıyla taze ayak izlerini takip ettiler. Takip sonucu izlerin köy yakınında bulunan Şahsım Karakolunda sona erdiği anlaşıldı.

Yezidi Kürtlerin kaldığı yurtsever bir köy olan Şımıs'a yönelttikleri saldırıyla sömürgeci köylüleri yıldırıp kaçırtmak istemektedirler.

Türkiye ve Kürdistan'dan İnsan manzaraları

Kürdistan:

Açlıkla savaş

Resimde görülen yer Diyarbakır şehir çöplüğü. Çöplükte bulunan kız çocuğu da 8 yaşındaki Melahat Yavuz. Dünyadaki milyonlarca akranı okula gidip koşup oynarken, bilgisayar çağını yakalayıp bu harika aletlerle haşir-neşir olurken o çöplükte kemik topluyor. Hem de çağımızdan habersiz bir yaşam kavgası vererek. Bu kavgayı vermek zorundadır. Çünkü yaşamak için, yemesi-içmesi gereklidir. Ama o, diğer Kürdistanlı çocuklar gibi sömürge bir ülkede doğdu ve yaşıyor. Özgür değil. Herşeyi barbar Türk sömürgeciliği tarafından talan edilmiş, ediliyor. Bu yüzden de açtır. Kemikleri toplayacak, eve götürecek, annesi kemikleri kaynatıp suyunu çıkaracak ve o suyla çorba yapıp evlatlarını yaşatmaya çalışacak...

Ama bugünün aç, sefil minik Melahat'ı yarının özgür, mutlu Melahat'ı olacaktır. Çünkü bugün halkımız PKK önderliğinde TC'den açlığın, sefaletin ve köleliğin hesabını soruyor. Bu kavga, bebelerimizin özgür ve mutlu büyümeleri içindir. Yarın Kürdistan çocuklarınındır.

Türkiye:

"Benim durumum herkese ibret olsun"

6 Şubat günü İzmir Cumhuriyet Meydanın'da Abdullah Kapkoç, **"Benim durumum herkese ibret olsun"** diye bağırarak üzerine döktüğü benzine çaktığı kibritle kendini yaktı. Günlerdir ağzına tek lokma koymayan Kapkoç, bu eylemiyle Türkiye'deki insanın yaşam manzarasını çizdi. Faşist 12 Eylül rejiminin uyguladığı ekonomik politikalar bir avuç spekülatör için Türkiye'yi cennet haline getirirken, milyonlarca insan açlık sorunuyla karşı karşıyadır. Açlığa terkedilen milyonlar bugün Abdullah gibi kendini yakarak talancı rejimi protesto ediyorlar, yarın örgütlenip savaşarak bu rejimi tarihin çöp sepetine atacaklardır.

Yeni Çeltek'te kaza değil, katliam: 68 ölü!

Baştarafı 1. sayfada

Başta ölen işçilerin arkadaşları ve yakınları günlerce maden çevresinde protestolarda bulundular. Ölenlerin aileleri çıkarılan 10 işçinin cenazelerinin kaldırılmasında "devlet töreni" yapılmasını reddederken, protestolarda en çok atılan slogan, **"Ölümüze ölü, dirimize diri isteriz"** oldu.

Türkiye genelinde başta işçiler olmak üzere, öğrenciler ve çeşitli halk kesimleri de protesto gösterilerinde bulundular. Paneller, forumlar ve açık oturumlar düzenlediler. Bu gösterilerin en büyüğü ise Zonguldak'ta yapılan yürüyüş ve miting oldu. 25 Şubat'ta gerçekleşen mitinge binlerce işçi katıldı. Görkemli geçen mitingde, **"Katil İktidar"**, **"Diri diri gömülmek istemiyoruz, dul ve yetim kalmak istemiyoruz"** şeklindeki pankart ve sloganlar dikkat çekici idi.

Yeni Çeltek faciası dikkatlerin yeniden Türkiye'deki iş kazalarına çekilmesine neden oldu. Çünkü Türkiye'deki iş kazalarının boyutu çoktan sıradanlığı aşmış; kıyım ve katliamlara dönüşmüştür. Özellikle 12 Eylül faşizmi işçilerin varolan en ufak sendikal haklarını da sermaye lehine ortadan kaldırınca açlık ve sefaletin yanısıra iş kazaları da katliam boyutuna ulaştı. Türk rejimi olumlu sayılabilecek işlerde dünya sıralamasının sonunda yer alırken, bu sahada ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü), verilerine göre ilk sırayı işgal etmiş durumda ve bu sahada oldukça başarılıdır! Sadece 1988 yılında tesbit edilebilen 160 bin iş kazası meydana gelmiştir. Bu kazalarda inşaat sektörü 31 binle birinci sırayı alırken, maden kazaları ikinci sırada gelmektedir ILO verilerine göre, iş kazalarının ölüm riski Türkiye'de binde dörtyüz, Avrupa'da ise binde yüzdür. Yani gerçekleşen her bin kazadan dörtyüzü ölümle sonuçlanmaktadır. Yine son 10 yılda Sosyal Sigortalar Kurumu'na üye olan 3 milyon işçiden 10 bini iş kazalarında ölmüş, 22 bini de sakat kalarak çalışamaz duruma gelmiştir. Türkiye ve Kürdistan'da 17 milyon kişinin çalıştığı tahmin edilmektedir. Bu oranlardan hesaplanacak olursa, 12 Eylül faşizminin işbaşına gelmesinden bu yana ortalama 70 bin işçi iş kazalarında ölmüştür. Tek başına bu tablo dahi Türkiye gerçeğini yansıtmada tüyler ürpertici bir manzara çizmektedir. Türkiye'deki 12 Eylül rejiminin barbarlığının bundan daha somut izahı olamaz. Bu anlamda işçilerin, "ölümüze ölü, dirimize diri istiyoruz" haykırışları bu rejime duyulan kin ve öfkeyi çok iyi yansıtmaktadır. Bu kin ve öfkenin kabından taşacağı ve bu çağdışı rejimi mezara gömeceği günler uzak değildir.

Ege'de tütün üreticisi isyan bayrağını açtı

12 Eylül rejimi 10 yıldır Türkiyeli ve Kürdistanlı emekçilere karşı çok cepheli bir savaş yürütmektedir. Bu savaş salt tutuklama, işkence yapma, katletmeyle sınırlı değil. En korkunç ve sinsi olanı da, aç bırakma, ahlaksal ve kültürel olarak çöküntüye uğratma ve iş kazaları süsü vererek sistemli katletmeye kadar vardırmadır.

Ege Bölgesi'nde hükümet tarafından tütün alım piyasasının açılması ve başfiyatın 10.500 lira olarak ilan edilmesi, tütün üreticisinin de mağdur durumda kalmasına yolaçtı. Bu düzeydeki fiyat maliyetin çok altındadır. Bir kilo tarım ilacı 250 bin lira, gübre ise 7 bin liradır. Diğer masraflar da hesaba katıldığında, bir kilo tütünün maliyeti 10.500 lirayı çok aşıyor. Üstelik başfiyat düşük tutulduğundan tüccar kilo başına ortalama 7 bin lira fiyat veriyor.

Tütün piyasasının bu düzeyde düşük açılması Egeli Tütün üreticisini ayağa kaldırdı. Akhisar'da gösteri yapan üreticiler tüccar büroları ve Tekel'e saldırdılar, 56 işyerini tahrip ettiler. Bu olaylar sonucu 58 kişi tutuklandı. Manisa'nın Selendi ilçesi tekeli önünde gösteriler yapıldı, tekelin camları kırıldı ve tütün balyaları yakıldı. Üreticilerin protesto eylemleri tüm Ege Bölgesi'ne yayıldı. Yer yer köylerde açlık grevleri yapılıyor ve tütün balyaları yakılıyor. Tüm bu eylemlerle Ege çalkalandı.

Rejimin uyguladığı ekonomik, sosyal ve siyasal baskı ve imha politikası Türk kapitalizminin sonunu getirecektir. Türkiye halkının yaşadığı olağanüstü zor koşullara tahammülü kalmamıştır. Halk isyan noktasına gelmiştir. İşçilerin, köylülerin ve öğrencilerin son eylemliliği durumun böyle olacağını göstermektedir. Hele hele baharda 700 bin işçinin toplu iş sözleşmelerine oturacakları da hesaba katıldığında, TC'nin karşı karşıya bulunduğu çıkmaz daha iyi anlaşılacaktır. Şimdiden işçiler genel grev sloganlarını yükseltmektedirler. Toplu sözleşmeler döneminde grevlerin siyasal gösterilere dönüşme olasılığı çok güçlüdür. Çünkü Türkiye'de kitleler, 12 Eylül'ün yarattığı depolitizasyonu hızla yıkıyorlar. Zaten Kürdistan'da şiddetli bir saldırıya tutulan rejimi, Türkiye cephesinden de isabetli bazı vuruşlarla iyice çöküşe götürmek mümkün olabilecektir. Yeter ki Türkiye devrimci güçleri eski kısır çekişmelerden uzaklaşıp Türkiye halkına önderlik edebilsinler. Çünkü rejim en zayıf dönemini yaşıyor. Bu tarihi anı iyi değerlendirme görevi en başta Türkiyeli devrimcilere düşmektedir.

TUTUNMANIN ÇIRPINIŞLARI

Kürdistan'a bahar geldi. Ulusal kurtuluş mücadelemiz 90 bahar atılımıyla yeni bir yükselişi yaşayacak. Şimdiden gerillanın başlatacağı eylem dalgası ses vermeye başladı. Kürdistan ve Türkiye başta olmak üzere, Ortadoğu ve dünya kamuoyu ulusal kurtuluş mücadelemizi 90 yılında daha bir ilgi ve sempatiyle karşılayacak. Kürdistan halkının dostları, mücadelemizin yeni bir tırmanışına sevineceklerken; düşmanları kahrolacak, paniğe kapılacak ve dolayısıyla çılgınlaşarak karşı-devrimci faaliyetlerini her alanda yoğunlaştırma çabasına girecekler, şimdiden yürütmekte oldukları gibi. Karşı-devrimci faaliyetlerinden sonuç alabilmek için, her türlü sahtekarlık, komplo, provokasyon, katliam, işkence ve zulmü mübah görecekler. Tüm olanaklarını harekete geçirecekler. Faşist Türk sömürgeciliğinin, yükselişi durdurulamayan ulusal kurtuluş mücadelemize karşı yürüttüğü karşı-devrimci savaşta en çok yararlandığı bir kurum da basınıdır.

Son günlerde, uşak burjuva basında yer alan bazı sahtekar iddialar üzerinde temellendirilen bir-iki habere dikkat çekmek gerekiyor.

Bir ara kapanma tehlikesiyle karşı karşıya gelen Tercüman gazetesi, şimdilerde özel savaşın hizmetine sokularak devlet tarafından yaşatılmaktadır. Ajan ve ırkçı-faşist kadronun yayınladığı Tercüman gazetesinde, Tokay Gözütok imzasıyla Şubat ayında birkaç kez, *"PKK'nın Yunanistan ve Rum kesiminde yardım sağladığı"* vb. noktaları işleyen haberler yer aldı. Gerçekte ise, bunlar yıllanmış haberlerdir. Kaldı ki, Yunanistan'dan bir heyetin Mahsum Korkmaz Akademisi'nde PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşla görüşmesi bir yıl öncesine dayanmaktadır. Bu görüşme bir Yunan gazetesinden verilmiş ve Türkçe çevirisi bölümler halinde Berxwedan'da da yayınlanmıştı. Bu haberin yeniymiş gibi aktarılması, TC sömürgeciliğinin ne kadar zayıf düştüğünü ve bulabildiği her şeye dört elle sarılmak zorunda kaldığını gösteriyor. Tercüman'da bu haber yayınlandığı dönemde, TC "dış Türkler" meselesini gündeme getirerek şovenizm dalgasını yaymaya çalışıyordu. Sözümona, *"Yunanistan'ın Gümülcine şehrinde Türk azınlığa baskı yapılıyor, diğer yandan Yunan hükümeti PKK'ya destek veriyor"* vb. temalar işlenerek, *"Yunanistan ve PKK'nin Türk halkına düşmanlık yaptığı"* imajı yaratılmaya çalışılıyor. Gerçekte ise PKK'nin Türk halkının en büyük dostu olduğu çok açıktır. Bunun gerçekliği, adım adım Türkiye halkı tarafından da görülmektedir. İşte, TC'nin bir amacı da bunun önüne geçerek onu tersine çevirmektir.

Bu vb. haberlerin Tokay Gözütok adlı "gazeteci"ye hazırlatılması da tesadüf değil. Bu unsur Özel Harp Dairesi'ne bağlı çalışan bir muhabirdir. Diyarbakır Cezaevi'nde işkencenin balayını yaşadığı, direnişin tümden tasfiye edilmeye çalışılarak ihanetin egemen kılınmak istendiği bir dönemde Tokay Gözütok adlı ajan muhabir de, bu kampanyanın başarısı için basında görev yapıyordu. Diyarbakır Cezaevi kadınlar koğuşu için, *"Bir zamanlar tetik çeken eller, şimdi mekik çekiyor"* başlıklı hayali bir haber üreterek, direnişçileri ihaneti seçmiş gibi gösteriyordu. *"İşkenceci takımıyla koğuşumuza gelen Tokay Gözütok adlı gazeteci, kendisiyle hiçbir şey konuşmadığımız halde hakkımızda, 'Bir zamanlar tetik çeken eller, şimdi mekik çekiyor' başlıklı haber yazmıştı... daha sonra cezaevi komutanıyla birlikte tekrar geldi. Biz işkencenin yapıldığını, her türlü insani yaşam koşullarından yoksun bulunduğumuzu vb.'ni anlatmıştık. Tokay Gözütok, araya girerek 'Ne var bunda, bir baba da evladına tokat atıyor. Uyduruyorsunuz...' dedi..."* Bu kısa açıklama, o dönemde Diyarbakır Cezaevi'nde bulunan PKK'li savaş esiri Sakine Cansız'a ait. Aktarılan sözler, Tokay Gözütok adlı gazeteci taslağının kimliğini ve görevini gözler önüne seriyor. Bu ajan muhabirin haberleri genellikle Özel Harp Dairesi'nin türetmeleridir. Gerçeği çarpıtan, karşı-devrimci psikolojik savaşa hizmet eden hayali haberlerdir.

Devamı 20. sayfada

Danimarka'da Kürdistanlı yurtseverler, Türk devletinin mallarını boykot etme kampanyasını başlatmışlardır. Bu kampanyayı, pullamalar, ilanlar ve sözlü propagandalarla yürütüyorlar. Ayrıca bu kampanya ile birlikte Danimarkalıların Türkiye'ye turistik gezi yapmamaları için çağrı yapan pulları şehir merkezlerinin en kalabalık alanlarında dikkati çeken yerlere yapıştırıyorlar. Kampanya önemli düzeyde ilgi görmektedir. Danimarka'da yaşayan ERNK taraftarları Avrupa'da bulunan tüm yurtsever ve demokratları, bu yönlü çalışmaya çağırıyorlar. Konuya ilişkin bildirilerini yayınlıyoruz.

Yurtseverler, demokratlar; tüm Türk mallarını boykot edin!

=

Støt ikke massakrerne på det kurdiske folk!

Giv ikke Tyrkiet valuta!

Rejs ikke til Tyrkiet som turist!

ERNK
(Kurdistans Nationale Befrielsesfront)

Kürt halkına yönelik katliamı destekleme!
Türkiye'ye döviz kazandırma!
Türkiye'ye turistik gezi yapma!

Kürt halkı, tarihinde ilk kez kendi gerçek kurtuluşuna bu kadar yaklaşmış, öz bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini modern temellerde bu ölçüde geliştirebilmiştir.

Ülkemizin dört bir yanından ve Kürt insanının bulunduğu her alandan Kürdistan gençliği akın akın özgürlük mücadelesi saflarına akmaktadır. Kürt insanı, içinde yaşadığımız bu tarihsel anın daha fazla bilincine varmakta, kendi gerçekliğini bu mücadelede aramakta, bu mücadele etrafında örgütlenerek birlik ve bütünlüğü yeniden yaratmaktadır. Böylece, barbar Türk sömürgeciliğinin halkımıza yönelik böl-parçala-yönet politikasını boşa çıkarmaktadır. Böylece yılların kölelik zincirleri kırılmakta, vatan topraklarında taze özgürlük fidanları boy vermektedir.

Her haklı dava gibi milyonlarca Kürdün köleliğe ve zulme karşı mücadelesi de hızla gelişmekte ve yükselmektedir. Bu insanlık ve özgürlük mücadelesi uğruna en anlamlı bedel olarak, insanlarımız kendi kanlarını akıtmakta ve yaşamlarını feda etmektedirler. Yüzlerce şehidimiz buna örnektir.

Halkımızın bu haklı mücadelesine karşı, Türk sömürgeciliği çağdışı barbarlığını daha da tırmandırarak dayanılmaz boyutlara ulaştırmıştır. İnsanlarımıza dışkı yedirmekten katledilen insanlarımızın cesetlerini yakmaya, kadınlarımızın namusuna el atmaktan yetmişlik ihtiyarlarımızın dağlarda kurşunlanmasına kadar her türlü faşist uygulamayı geliştirmekten geri durmamıştır. Geliştirilen çapulcu ekonomisi ile halk yoksulluk ve sefaletin içine sürüklenmiştir.

Elbet bizlerin de, halkımıza ve insanlığa acı ve zulümden başka verebilecek hiçbir şeyi olmayan bu insanlık düşmanı, barbar güce söyleyecek bir sözümüz, verecek bir cevabımız olmalıdır.

Madenlerimiz, ırmaklarımız, petrolümüz ve daha nice zenginlik kaynaklarımız talan edilmekte ve halkımıza karşı silah olarak kullanılmaktadır. Bununla da yetinmeyerek, imkansızlıklara ve yoksulluğa mahkum ederek yurtdışında çalışmaya ve yaşamaya mecbur bıraktığı biz emekçilerin alın teriyle kazandığı paralara göz dikmekte, bedelli askerlik, çeşitli harçlar vb. para tezgahlarıyla emeklerimizin karşılığı olan paraları talan etmektedir. Ancak tüm bunların yanında, en acısı, talan edilen emeklerimizin yine bize karşı silah olarak kullanılmasıdır. Sömürgeci Türk devleti, bizden sağladığı dövizi modern silah, helikopterlere ya da özel-tim veya profesyonel asker dediği kiralık katillere harcamaktadır. Bizlerin paralarıyla daha fazla cezaevi inşa etmekte, işkence tezgahları düzmekte, bizlerin paralarıyla kiralık katillerin kadınlarımıza, çocuklarımıza, gençlerimize, ihtiyarlarımıza sıktıkları kurşunları satın almaktadır.

Artık bu talana bir son verme zamanı gelip çatmıştır. Bunun için tüm yurtsever, demokrat ve insanlık yandaşlarını bu talana karşı çıkmaya, tüm Türk mallarını satın almayarak boykot etmeye çağırıyoruz. Sömürgeci Türk devletine kazandıracağımız her kron, TC'nin ömrünü uzatacağı gibi halkımıza sıkılan bir kurşundur da.

-Türk malı sebze, meyve ve diğer peynir, zeytin, sucuk vb. gıda mallarını boykot edin!

-Giyim ve her türlü Türk malı tüketim maddelerini almayın, aldırmayın!

-Yaşasın Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi!

-Yaşasın Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK!

ERNK
Danimarka taraftarlar

F. Almanya-PKK Davası'nda tutuklu devrimcilerin kimlik bildirimi

Baştarafı 1. sayfada

yurtsever Kürt politikacılar, "TC vatandaşlığı"nı reddederek Kürt ve Kürdistanlı olduklarını söylediler. Ayrıca ERNK vatandaşı olduklarını vurguladılar. Bunun üzerine davanın yürütücüsü durumundaki yargıçlar, *"Ama bir Kürt devleti yok ki, ben ne yazayım"* diyerek bu gerçeklik karşısında ne yapacaklarının sıkıntısını yaşadılar. Her halk gibi Kürt halkının da kendi bağımsız devletine sahip olması gerekliliği, her ne kadar sözle ifade edilmese de mevcut duruma egemen oldu. Böylelikle Kürt tutuklular kararlı tutumlarıyla bu davayı açanları ve yürütenleri oldukça zorladılar.

Bununla bu davanın görüldüğü duruşma salonu pratikte Kürt politikacıları şahsında Kürdistan halkı ve ulusal kurtuluş hareketinin, PKK'nin yargılandığı değil, tam tersine bunların meşruiyetinin davayı açanlar ve yürütenlerce de kabul edilmek zorunda kalındığı bir platform oldu.

Şimdi Kürt ulus gerçekliğinin ve ERNK'nin meşruiyet savaşımına tanık olan "kimlik tespiti" olayından bazı bölümleri aktarıyoruz:

Selahattin Çelik: Ben Türk devletinin vatandaşı değilim. 20 yıldan beri Türk devletine karşı döğüşen biriyim. Nasıl Türk devletinin vatandaşı olabilirim? Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK) vatandaşıyım.

(İzleyici sıralarından coşkulu alkışlar.)

Başyargıç Belker: Anlıyorum Kürt olduğunuzu. Fakat bir Kürt devleti yok ki, ben ne yazayım?

Selahattin Çelik: Benim örgütüm de devletim de ERNK'dir.

(Alkışlar)

Başyargıç Belker: Bay Erdem, kimliğinize ilişkin soru soracağım. Sorulara yanıt verecek misiniz?

Selahattin Erdem: Sorusuna bağlı.

(İzleyici sıralarında gülüşmeler, kıpırdanmalar.)

Başyargıç Belker: Burada parantez içinde (... ...) diye yazılmış.

Selahattin Erdem: O ikinci adı burada sözkonusu etmeye hiç gerek yok. Ben ilk isimli olan kimliği taşıyordum. Eğer suç işlemişsem, o kimlikle işlemişimdir.

(Salonda gülüşmeler ve karışıklıklar)

Çeviri yetersizliği nedeniyle aynı yanıt ikinci kez yineleniyor.

Başyargıç Belker: Durun hele ne söylediğini anlayalım... Bay Erdem, 01.01.1958 doğumlu musunuz?

Selahattin Erdem: O kimlikte öyle yazıyor.

Başyargıç Belker: Burada Derik/Türkiye doğumlu ve Türk vatandaşı olduğunuz yazılı.

Selahattin Erdem: "TC vatandaşı" kısmının kesin olarak çıkarılmasını istiyorum. Ben TC vatandaşı değilim. Biz devrimciler, faşizmin ve sömürgeciliğin vatandaşı olmayı kendimiz için onursuzluk sayarız. Ayrıca Fransa/Nancy'de politik mülteciyim. Bunu da eklemek istiyorum.

(Yine karışıklıklar.)

Selahattin Erdem: Ben on iki yıldan beri TC'nin kimliğini taşımıyorum ve vatandaşlığını istemiyorum. Tersine TC'ye karşı savaşıyorum. Sanırım, TC'nin de beni vatandaşlıktan atmış olması gerekir. Eğer hala vatandaşlıktan atmamışsa doğrusu ayıp ediyor.

Devamı 20. sayfada

B. Almanya'yı protesto yürüyüşü

(Hamburg/Berxwedan)

10 Şubat 1990 tarihinde Batı Almanya'nın Hamburg şehrinde, Batı Alman emperyalizminin ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik saldırılarını protesto etmek ve tutuklu devrimci Kürt politikacılarıyla dayanışmada bulunmak amacıyla bir yürüyüş yapıldı.

Türk konsolosluğu önünde başlayan yürüyüşe 1500 kadar Kürdistanlı, Türkiyeli ve Alman katıldı. ERNK taraftarlarının düzenlediği yürüyüşe Türkiyeli ve Alman sol çevreler de dayanışmacı olarak katıldı.

Yürüyüş boyunca, eylemin amacını açıklayan bildiriler dağıtıldı, sloganlar atıldı ve çok sayıda pankart taşındı. B. Alman polisi yoğun güvenlik önlemleri alarak, adeta korku duvarını örmek istediler. Buna rağmen yürüyüş, oldukça disiplinli ve coşkulu geçti.

Yürüyüşün bitiş noktasında, eylem mitinge dönüştürüldü. Miting alanında yapılan konuşmalarla, B. Alman devletinin ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik saldırıları teşhir edilerek protesto edildi ve tutuklu Kürt politikacılarla dayanışmanın sonuna kadar sürdürüleceği belirtildi.

Kadın, çocuk ve yaşlıların da içinde yer aldığı yürüyüş, kamuoyunda güçlü bir etki yarattı.

Dayanışma Gecesi

(Paris/Berxwedan)

18 Şubat 1990 günü Paris'in Belville bölgesinde ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışma gecesi yapıldı. Geceye 300 civarında yurtsever katıldı.

Yerel olarak düzenlenen gecenin programı, devrim şehitlerine saygı duruşu ile başladı. Yapılan siyasi konuşmada, son siyasal gelişmeler ve buna karşı görevler üzerinde duruldu. Daha sonra kültür grubu, folklor oyunlarını sergiledi, türküler söyledi ve bir tiyatro oyununu sahneledi.

Gece yurtseverler arasında önemli bir kaynaşma ve dayanışma sağladı.

Bilgilendirme toplantısı

(Hannover/Berxwedan)

21 Şubat günü Hannover'de "Batı ve Doğu Almanya'ların birleşmesi ve beraberinde getireceği sorunlar" içerikli bir bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Spezial dergisinin düzenlediği toplantıya 300 civarında kişi katıldı. Az sayıda yabancının da yer aldığı toplantıda daha çok ilerici-demokrat Alman çevreler hazır bulundu.

Spezial dergisi, toplantıya ERNK taraftarlarını da davet ederek, sorunlarını dile getirmelerini istedi.

ERNK taraftarları adına bir Alman dost konuşma yaptı. Konuşmada, F. Almanya'nın PKK şahsında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik tasfiye amaçlı saldırılarda bulunduğunu, açılan Düsseldorf Davası'nın F. Almanya tarihinin en büyük siyasi davası olduğunu, bununla emperyalizmin PKK'ye karşı hedefine ulaşmayı amaçladığını ve F. Almanya'nın bu saldırılarına karşı Alman ve Türk solunun rollerini oynamadıklarını, hatta kimi sol çevrelerin PKK'yi teşhir etme çabasında olduklarını belirtti. Bu konuşma toplantıya katılan Alman ilericilerinin büyük ilgisini çekti.

Yabancı düşmanlığına karşı protesto yürüyüşü

(Duisburg/Berxwedan)

10 Şubat 1990 günü yabancı düşmanlığına karşı, Demokratik Birlik, DİDF, DKP, TKP-ML Hareketi, Dostluk Dayanışma Derneği, SVP, ATİF, Dev-İşçi Duisburg komitelerinin düzenlediği ve ERNK, Partizan, Mücadele Bayrağı Duisburg komitelerinin de desteklediği bir protesto yürüyüşü yapıldı.

Yürüyüşe toplam 800 civarında yurtsever, demokrat ve ilerici katıldı. Yürüyüşün amacı, FAC'ın yabancı emekçilerin haklarını çeşitli biçimlerde kısıtlayan yeni bir yabancılar yasasını çıkarma çalışmalarını ve giderek güçlenmekte olan yabancı düşmanlığını teşhir ederek protesto etmekti.

Yürüyüşün sonunda miting yapıldı. Miting'de eylemin amacını dile getiren Türkçe, Kürtçe ve Almanca konuşmalar yapıldı. Konuşmalarda, F. Almanya'nın PKK'ye karşı açtığı dava ile ilgili gelişmelere de yer verildi.

ABD emperyalizmi protesto edildi

(Stockholm/Berxwedan)

18 Şubat günü İsviçre'nin başkenti Stockholm'de ABD'nin Panama işgalini ve El Salvador gerillalarına karşı tehditini protesto etmek ve Nikaragua'ya dayanışma göstermek amacıyla, İsviçreli ve diğer uluslara mensup 22 örgüt, ABD elçiliğine yönelik bir protesto eylemi gerçekleştirdi. Bu eylemi ERNK taraftarları da desteklediler. Eylemde, "Küba engellenemez", "Nikaragua yaşayacak", "El Salvador'da halk kazanacak" sloganları atıldı.

Eylem, ABD elçiliği önünde yapılan çeşitli konuşmalar ve "Katil Bush" sloganıyla sonuçlandı.

TC Cumhurbaşkanı T. Özal protesto edildi

(Paris/Berxwedan)

13 Şubat günü "Muhteşem Süleyman Sergisi"nin açılışını yapmak adı altında Paris'e gelen TC Cumhurbaşkanı Turgut Özal protesto edildi.

Eyleme Kürdistanlı ve Türkiyeli sol güçlerin taraftarlarından 800 civarında kişi katıldı.

Eylemde atılan sloganlar ve yapılan konuşmaların yanısıra, protestonun amacını içeren bildiriler dağıtıldı. Ayrıca faşist T. Özal'ın bir de maketi ateşe verilerek yakıldı. T. Özal'ın binerek geldiği arabanın da camları kırıldı ve arabanın üstüne pankart bırakıldı.

Eylemi çok sayıda basın ve yayın kurumunun muhabirleri izlediler. Fransız polisi ise, protestocu kitleye karşı şiddet kullandı ve kimilerini de gözaltına aldı.

Üniversiteli öğrencilere Kürdistan tanıtıldı

(Strasbourg/Berxwedan)

25.01.1990 günü Strasbourg Üniversite'sinde, Kürdistan'ı tanıtmak amacıyla bir toplantı yapıldı. Toplantıya yaklaşık olarak 150 kişi katıldı.

Programa, Yılmaz Güney'in Sürü filmi videodan gösterilerek başlandı. Kürdistan'daki sosyal ve mücadeleci yaşamı Fransız öğrencilerine tanıtmayı amaçlayan toplantıda, Kürdistan Komite adına bir temsilci konuşma yaparak Kürdistan'ın geçmiş ve günümüzdeki tarihi olaylarını aktardı. Buna bağlı olarak emperyalizmin Kürdistan'a yönelik politikalarının güttüğü amacı dile getirdi. Konuşmanın ardından sorular soruldu ve bu sorulara cevaplar verildi.

Bu toplantının ardından bir hafta sonra yine aynı üniversitede bir bilgilendirme toplantısı daha yapıldı. Bu toplantıda, Kürdistan'daki isyanları ve katliamları gösteren belgesel video filmleri seyrettirildi.

Üniversite öğrencileri, belgesel filmleri büyük bir ilgiyle seyrettiler.

Bu arada konu ile ilgili olumlu tartışmalar geliştirildi.

Berxwedan muhabiri; BM İnsan Hakları Komisyonu toplantısında, 1 Şubat 1990 tarihinde yapılan konuşmayı aktarıyor.

BM İnsan Hakları Komisyonu Toplantısında Kürdistan halkının sorunları dile getirildi

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Şubat ayında başlayan BM İnsan Hakları Komisyonu toplantılarını izlemek üzere toplantılara katıldık. Günümüze kadar tarih sahnesinden, dünya haritasından silinmek istenen Kürdistan ve Kürt halkı üzerine tek kelimenin dahi söylenmediği ve bu konunun bir tabu olarak ele alındığı BM toplantılarında, PKK'nin yükselttiği mücadele ardından belli oranda bir hareketlenme görülmeye başlandı. Tüm emperyalizmin tek vücut olup karşı koyduğu, tasfiye etmeye çalıştığı ulusal kurtuluş mücadelemizin sesini duyurmak, Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkının kendisine ait olduğunu belirtmek, sömürgeci ülkelerin barbarlık örneklerini delilleriyle sergilemek amacıyla çeşitli kuruluşlar ve demokratik ilerici örgütlerle ilişkiler geliştiren Kürdistan Komiteleri tüm olanaklarını kullanarak hazırladıkları dosya ve belgelerle bu alanda da çalışmalarını belli bir süredir devam ettirmektedirler.

Bu yıl da Şubat ayının ilk günü başlatılan toplantının ilk konusu; Kürdistan ve Kürt halkı üzerinde gerçekleştirilen insanlıkdışı uygulamaların teşhiri oldu.

Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu, 9 gündem maddesinin tartışıldığı 1 Şubat tarihinde söz alarak Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkı üzerine bir konuşma yaptı. Konuşma ana hatlarıyla şu içerikteydi:

"Sayın Başkan; Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu, komisyonun dikkatlerini ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı üzerine çekmek istiyor. Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen bu kanun ciddiye alınarak, gerekli işlemlerin Birleşmiş Milletlerce yapılması gerekir.

Burada belirtilmek istenen, 25 milyonluk bir nüfusa sahip ve dünyanın en eski kültürüne sahip olan Kürt halkının gerçekliğidir.

1920'de gerçekleşen Sevr Antlaşması'nda 62-64. maddelere göre, Kürt halkı kendi toprakları üzerinde, kendi yönetimini kurma hakkına sahip olacaktı. Bu karara o dönemin sözü geçen büyük devletleri de imza atmış ve sorumluluk da almıştı. Bu ülkeler; İngiltere, İtalya, Belçika, Polonya ve Çekoslovakya idi.

Fakat Haziran 1923'de Sevr'de alınan kararlar Lozan'da değiştirildi ve Kürt halkının toprakları 4 sömürgeci ülkenin denetimi altına verildi. Kürt halkının tüm karşı çıkışına rağmen sömürge statüsüne alındı.

1925'te bir grup Musul'a giderek Kürt halkı içinde araştırma yaptı; araştırma sonucunda ortaya çıkan gerçekliğe göre; halkın 7/8'i bağımsız bir Kürt devletinden yana tavır takınmaktaydı. Petrolde büyük bir zenginliğe sahip olan Musul, yine de Irak rejiminin sömürüsüne terkedildi.

Sayın Başkan;

Günümüzde Kürt halkı kendi kaderini kendisi tayin etmek istiyor; Irak'ta bulunan 4 milyon Kürt bağımsızlık istiyor; kendi kültürünü yaşamak, yakılan yıkılan ikamet alanlarını yeniden kurarak özgür, bağımsız bir yaşam sürdürmek istiyor. Irak rejimi kendilerine yöneltilen suçlamaları kabul etmediği gibi, Kürt halkına sınırsız bir otonomiyi verdiğini dahi söyleyebiliyor.

İran'da bulunan 8 milyon insan ise 1979'dan beri bir otonomi için çalışıyor, fakat İran rejimi bu istemlere cevap vermiyor; vermediği gibi Kasımlo ve iki adamını da öldürtmüştür. Kürtler şu anda BM'den yardım istemekteler.

Türkiye'de bulunan 12 milyon Kürt halkının varlığı dahi Ankara tarafından inkar edilmektedir. 12 milyon insan kendi kaderini kendisi tayin etmek için çalışmaktadır. Helsinki'de yapılan toplantılar ve alınan kararlara göre, ulusların kendi kaderini tayin hakkı kabul edilmiştir. TC de bunu çok iyi bilmektedir ve bu isteme saygı duyulması gerekir.

Suriye de aynı şekilde, 1 milyonluk Kürt halkının haklarını kısıtlamaktan geri kalmamaktadır.

Sayın Başkan; biz Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu olarak BM'nin bir karar çıkarmasını ve bu ülkeler üzerine araştırma yapmasını istiyoruz. Kendi kaderini tayin etmek, bağımsızlığına sahip olmak isteyen Kürt halkına bu hak tanınmalıdır."

HUNERKOM VE ŞUBELERİNİN KONGRELERİ YAPILDI

(Bonn)

1983 yılında kuruluşunu gerçekleştiren HUNERKOM (Kürdistanlı Yurtsever Sanatçılar Birliği)'un 7. Olağan Kongresi yapıldı. Batı Almanya'nın başkenti Bonn'da 10-11 Şubat tarihlerinde yapılan kongreye 70'in üzerinde delege ve çok sayıda misafir katıldı.

Kongre gündemine dünya ve Kürdistan devrim şehitleri anısına saygı duruşuyla başlandı. Divan seçimi ve gündem maddelerinin tesbiti ardından, siyasal gelişmelere de yer veren ve bir yıllık HUNERKOM faaliyetlerini değerlendiren rapor sunuldu. Sunulan raporda, gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi ortamında, ulusal kurtuluşçu kültürün daha bir önem kazandığı belirtilerek bir yıllık pratik faaliyetlerde ortaya çıkan eksikliklerin eleştirisi yapıldı ve doğru pratik çalışmanın gerekli olduğu açıklandı. HUNERKOM yönetimi sunduğu yıllık çalışma raporunda, geçen süreçte güçlü bir ulusal kurtuluşçu kültür faaliyetinin yürütülmemesinde en önemli ve belirleyici eksikliğin kişilik yetmezliğinden kaynaklandığını belirtti.

HUNERKOM merkezi yönetiminin raporu değerlendirildikten sonra, HUNERKOM'a bağlı şubelerin hazırladıkları raporlar görüşüldü. Eleştiri-özeleştiri gündem maddesinin de ele alınması ardından, gelecek çalışma dönemine ilişkin 10 karar tasarısı oylamaya sunularak kabul edildi.

Kongrede alınan kararlara göre, gelecek dönemde başta HUNERKOM merkezi olmak üzere, her bölgedeki şubeler yeniden gözden geçirilerek güçlü bir örgütlenme sağlanacak; uluslararası düzeyde kültür kurumları ve kişilerle ilişkiler geliştirilecek; yine yurtsever ve demokrat sanatçılarla dostluk ve güçbirliği geliştirilecek; çeşitli bölgelerde profesyonel kültür ekipleri oluşturulacak; video kasetleri yapılacaktır.

Yeni yönetim kurulu seçildikten sonra, yapılan kapanış konuşmasıyla kongre sonuçlandırıldı.

HUNERKOM 7. Olağan Kongresi'ne; B. Almanya-PKK Davası tutukluları, YXK-Avrupa Merkezi, YKWK-Bonn Komitesi, YJWK, YRWK, Feyka-Kurdistan, Ozan Şah Turna, Ozan Şiyar ve Ozan Meçhuli başarı dileklerini bildiren mesajlar gönderdiler.

(Batı Berlin)

3 Şubat 1990 tarihinde HUNERKOM-Batı Berlin Şubesi 1. Kongresini topladı. Kongreye 50 civarında delege ve misafir katılımı sağlandı.

Şehitlere saygı duruşuyla başlayan kongrede, şubenin bir yıllık pratik faaliyetlerinin raporu sunuldu. Yapılan değerlendirmeler ardından, gelecek dönemde daha başarılı çalışmalar yürütmek için yeni kararlar alındı ve yeni yönetim kurulu seçildi.

Kongrenin sonunda, şubenin ozanları devrimci-direnişçi türküler söylediler. Ayrıca kongreye dayanışmacı olarak katılan Ozan Şah Turna, Ozan Şiyar ve Aşık Meçhuli de devrimci halk türkülerini söylediler; ve HUNERKOM-Batı Berlin Şubesine üye oldular.

Kongre, "Herne pêş" marşı tüm delege ve misafirlerle birlikte söylenerek sonuçlandırıldı.

(Paris)

Fransa'nın çeşitli şehirlerinde HUNERKOM'a bağlı faaliyet yürüten kültür grupları 3 Şubat 1990 günü 1. kongrelerini gerçekleştirerek şubeleşmeye gittiler. Konferansa 90 civarında delege ve misafir katıldı.

Konferansta, kültür gruplarından delegeler yer alarak kültürel çalışmaların geliştirilmesi sorunları üzerinde tartıştılar. Bundan böyle daha örgütlü ve kollektif kültür faaliyetlerine yönelme konusunda görüşbirliğine varılarak ve üzerinde yoğunlaşılarak, gelecek döneme ilişkin kararlar alındı.

Yurtseverlere ait derneklerin kongreleri yapılıyor

Batı Almanya'nın Stuttgart şehrinde 10 Şubat günü Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği, yıllık olağan kongresini yaptı. Kongrede, dernek üyesi 70 delege hazır bulundu.

Kongrede, geçmiş bir yıllık faaliyetlerin değerlendirilmesi yapıldı ve bu temelde gelecek dönem çalışmaları için yeni kararlar alındı.

Kongrede yeni yönetim kurulu da seçilerek, kapanış konuşması yapıldı.

Yine 11 Şubat günü Fransa'nın başkenti Paris'te de Kürdistan Yurtsever İşçiler Derneği 7. Olağan Kongresi'ni yaptı. Kongreye 200 civarında delege ve misafir katıldı.

Kongreye sunulan bir yıllık çalışma raporunda, geçmiş dönem çalışmalarında ortaya çıkan yetmezliklerin eleştirisi yapıldı ve yeni dönem çalışmalarına ilişkin perspektifler sunuldu.

Yeni dönem çalışma kararlarının alındığı kongrede, gelecek dönemde faaliyetlerin daha güçlü yürütülmesi için tartışma ve öneriler geliştirildi.

Son gündem maddesinde yeni yönetim kurulu seçildi ve ardından kapanış konuşmasıyla kongre sonuçlandı. ❐

İsviçre devleti saldırılarını tırmandırıyor

İsviçre devletinin ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik komplo ve saldırıları gün geçtikçe artış gösteriyor. İsviçre, Federal Almanya ve Fransız emperyalist devletlerini adım adım takip ederek, anti-demokratik uygulamalarını tırmandırıyor. Kürdistanlı yurtseverleri tehditlerle sindirmek, ulusal kurtuluş mücadelesinden koparmak ve böylelikle PKK'yi güçsüz duruma düşürmek istiyor. Bunlar, İsviçre devletinin görünen saldırganlıklarıdır. Çünkü, Partimize karşı daha kapsamlı komplolar peşindedir. Avrupa'da Kürdistan bağımsızlık mücadelesine karşı yürütülmekte olan tasfiye amaçlı kampanyada İsviçre'nin rol oynadığı, çeşitli zaman ve biçimlerde gündemleştirdiği saldırılarla her gün biraz daha netlik kazanıyor. Nitekim geçen yılın sonlarına doğru, "PKK'ye karşı önlemler"i görüşmek üzere biraraya gelen 5 Avrupa ülkesinin içişleri bakanları arasında İsviçre İçişleri Bakanı da bulunuyordu. İsviçre emperyalizminin, tüm engelleme çabalarına rağmen, gelişimi durdurulamayan ulusal kurtuluş mücadelemize karşı gittikçe saldırganlaşması, onun üstlendiği rolün gereğidir.

Geçen yılın Kasım ayında, PKK'ye karşı daha aktif şekilde harekete geçilmesi gereği belirtilerek, İsviçre parlamentosunda bir görüşme yapıldı.

Bir parlamento üyesi olan Steffen PKK'ye yönelik karalayıcı ve sahte iddialar üzerinde temellendirilen sorular ortaya atarak, İsviçre hükümetinin tavır geliştirmesi gerektiğini savundu. Bu sorularda çeşitli ihbarlarda bulundu. PKK'nin İsviçre'deki Kürtlerden önemli destekler sağladığı, hangi merkezlerde bürolarının bulunduğu, insan şebekeciliğini elinde tuttuğu ve devletin bu konuda ne gibi önlemler aldığı konuları soruların temelini oluşturmaktaydı.

Soruları cevaplayan parlamento sözcüsü, "PKK'nin uygulamaları, çalışmaları cansıkıcıdır" diyerek, devletin PKK hakkında düşündüklerini şöyle açıklamıştır: "PKK'nin üyeleri ve sempatizanlarının çalışmaları hakkında deliller toplanmaktadır. Yasalara göre, yabancılar polisi tarafından önlemler alınmaktadır. **Şu anda durum olgunlaşmamıştır. Daha ciddi önlemlerin alınması için, yeterli deliller elde mevcut değildir.** Bu nedenle dernekleri ve çalışmaları engelleyemiyoruz."

Bu şekilde İsviçre devletinin tutumunu açıklayan parlamento sözcüsü, ayrıca iltica sisteminde de PKK taraftarlarına karşı çeşitli yaptırımlarda bulunacaklarını belirtmiştir.

"Şu anda durum olgunlaşmamıştır", "yeterli deliller elde mevcut değildir" sözleri, İsviçre devletinin ulusal kurtuluş mücadelemize ne denli pervasız saldırılara hazırlandığını gösteriyor. İsviçre devleti, sözde demokrasisine güveniyorsa, PKK'ye karşı harekete geçmek için hiçbir zaman durum olgunlaşmayacak ve de "ciddi önlemler için yeterli deliller elde mevcut" olmayacaktır. O halde durumu olgunlaştırmak için komplolara mı başvuracaktır?

Açık ki, İsviçre devleti de diğer emperyalist ülkelerin Partimize karşı oluşturduğu saldırı cephesinde yer almaktadır ve bu doğrultuda gerektiğinde kendi yasalarını da çiğneyerek anti-demokratik uygulamalarda bulunmaktır, nitekim şimdiden bu yönlü çabalar içinde bulunmaktadır.

HORSENS'TE ULUSLARARASI SERGİ VE DAYANIŞMA GECESİ

(Horsens/Berxwedan)

Danimarka'nın Horsens şehrinde 1-9 Şubat tarihleri arasında düzenlenen sergiye, yabancı halklardan Filistinliler, İrlandalılar, Vietnamlılar, Sri Lankalılar (Tamiller) ve Kürdistanlılar katılarak, ülkelerindeki sosyal yaşamı çeşitli yönleriyle tanıttılar.

Horsens Belediyesi'nde açılan sergide, ERNK taraftarları Kürdistanlı yurtseverlerin sergiledikleri resim, ulusal giysi vb. ile önemli düzeyde ilgiyi Kürdistan'a çektiler. Ayrıca yurtseverler radyo ile röportajlar yaptılar ve sergi ziyaretçilerine bildiriler dağıtarak, Kürdistan'daki gelişmeleri aktardılar. Danimarka televizyonu da Kürdistan sergisinin filmini çekti.

Serginin son gününde Ikast'tan Kürdistanlı çocukların foklor ekibi, folklorik gösteri yaptı. Böylece Danimarkalıların Kürdistan'a ilgilerini daha da arttırdı.

Yine bu sergiden yaklaşık bir hafta sonra, ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışma gecesi yapıldı. Gece salonunda aynı sergi tekrar açıldı.

700'ün üzerinde katılımın sağlandığı geceye, başka halklardan insanlar da dayanışmacı olarak katıldılar. Ayrıca halk dansları ve müziklerini de sundular.

Kopenhag Kürdistan Kültür Derneği'nden müzik grubu ve Ikast Kürdistan Kültür Derneği'nden de çocuk folklor ekibi gecede yer aldılar. Kürdistan'ın çeşitli alanlarından türküler söylediler ve folklor oyunları sundular.

Sergi ve dayanışma gecesi, enternasyonalist dayanışmanın güçlü bir örneği oldu.

MODS (Açık Demokratik Bir İsviçre İçin), yayınladığı bir açıklamada PKK ve ERNK'nin terör örgütleri olduğunu belirtmiştir. ERNK-İsviçre Örgütü, bu açıklamaya karşı bir bildiri yayınlayarak MODS'u protesto etmiştir. Bunun üzerine MODS özür mektubu göndermiştir. Ancak ERNK-İsviçre örgütü, bu özür açıklamasını yetersiz bulmuştur. ERNK-İsviçre örgütünün konuya ilişkin bildirisini yayınlıyoruz:

MODS, Kürdistan halkına saygılı olmalı, Türk devletinin oyunlarına alet olmamalıdır

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, faşist Türk sömürgeciliği ve emperyalizmin bütün engellemelerini boşa çıkararak gelişimini sürdürmektedir. TC'nin kitle katliamları, göç, sürgün ve idam cezaları halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi karşısında bozguna uğramıştır.

Bu gelişmeler Kürdistan halkını ve mücadelesini dünya kamuoyunun gündeminde tartışılır bir duruma getirmiştir. Bir yandan faşist Türk devleti ve emperyalizm halkımızın haklı mücadelesine karşı birleşerek saldırıya geçmiş, Almanya'da PKK davası açılmış, Fransa'da Kürt yurtseverler tutuklanmış, PKK ve ERNK önderliğinde gelişen bağımsızlık ve özgürlük mücadelemiz terörist ilan edilmek istenmiştir. Diğer yandan halkımızı kendi arasında bağımsız, demokratik ve özgür bir halk olarak görmek isteyen ilerici çevreler ülkemizdeki savaşa bir anlam bulmaya çalışmaktadırlar. Mazlum Kürdistan halkı üzerinde estirilen jenoside karşı duran birçok örgüt ve şahsiyet, Kürdistan ile dayanışma toplantıları, paneller ve konferanslar düzenlemektedir.

Faşist Türk devleti ve emperyalist yandaşları, PKK ve ERNK önderliğinde yürütülen mücadelemizi ilerici insanlıktan tecrit etmek için açık ve gizli, direkt ve dolaylı birçok yönteme başvurmaktadırlar. Kürdistan üzerinde jenositi ancak bu biçimde gerçekleştirebilirler. Bu nedenle TC ve işbirlikçilerinin 1990 yılındaki en temel taktikleri, komplo ve provokasyonlar geliştirerek bağımsızlık mücadelemizi Avrupalı müttefiklerine terörist ilan ettirmeyi başarmaktır.

Nitekim, Kürdistan halkı ile dayanışmayı amaçlayan MODS'un İsviçre'nin Lozan kentinde düzenlemek istediği konferansın ön hazırlık toplantısında bu provokasyonların bir halkası ve amacı bir kez daha açığa çıkmıştır. MODS düzenlediği konferansa ERNK'nin alınamayacağını belirtmiştir. Buna gerekçe olarak "güvenilir" çevrelerden aldıkları bilgiye göre, "PKK ve ERNK konferansa katılacak diğer örgüt insanlarını ölüm listesine almış, bu liste elimizdedir" iddialarını ileri sürmüştür. Konferans hazırlık toplantısına katılan diğer örgütler iddianın asılsızlığını ortaya koyarak ERNK'nin konferansa katılmasını oy çoğunluğu ile karara bağlamışlardır. Toplantının hemen ardından MODS kendisine bağlı alt örgütlerinin haberi dışında yayınlamış olduğu yazılı bir açıklamada daha ileri giderek PKK ve ERNK'nin terörist olduğunu ispatlamak için Federal Alman savcısı K. Rebmann'ın ispatlayamadığı meçhul öldürme olaylarını belge olarak ileri sürmüş, bir çırpıda PKK ve ERNK'yi "terörist" ilan edebilmiştir!

Açıktır ki, bu iddialar TC patentlidir. Ne yazık ki, MODS'a itiraf ettirilmiştir. Faşist Türk devleti ve Avrupalı müttefikleri bu konferansın önemini çok iyi bilmektedirler. Bu nedenle birçok yalan senaryo düzenlemektedirler. 1923 Lozan Antlaşması ile dört parçaya bölünen Kürdistan üzerinde tekrar Lozan'da düzenlenecek Kürt Konferansında inisiyatif ele geçirilerek, PKK ve ERNK şahsında Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi mahkum edilmek istenmektedir.

ERNK, bu provokasyonları şiddetle lanetliyor, MODS'u ortaya attığı "terörist" iddialarını ispatlamaya ve "elindeki ölüm listesini" açıklamaya çağırıyor. MODS "güvenilir" kaynak olarak iddialarını dayandırdığı kişi veya çevreleri kamuoyuna açıklamalıdır.

PKK ve ERNK'nin Avrupa alanında izlediği şiddet politikası ve eylemi yoktur. Bütün bu gerçekliğe rağmen MODS, Kürdistan halkı ile dayanışma isterken, çok kötü bir tarzda Türk devletinin "terörizm" iddialarına alet olmuştur. MODS ileri sürdüğü iddialarını ispatlayamıyorsa ERNK'den özür dilemelidir. Yoksa bu iddia sahipleri, bu dilin kimler tarafından kullanıldığını bilmeyecek kadar Kürdistan halkını cahil mi sanıyorlar?

Gerçekten bu dil; 1990 yılının bu ilk günlerinde 112 köyümüzü boşaltan bölge valisi H. Kozakçıoğlu'nun, "Bu köyler PKK'nin kontrolünde olan terörist köylerdir..." diyen dilidir. Bu dil; "Kürdistan'da ot yeşermemeli, bu milletin hepsi PKK yandaşı, terörist ve hain bölücü eşkıyadır... kimyasal silahlarla kökünü kazalım" diyen sadist general Tokat'ın dilidir. Bu dil; ölüm mangalarının, kelle avcılarının çılgınca cinayetler gerçekleştiren dili, Yeşilyurt köylülerimize insan dışkısı yediren faşist yüzbaşının "PKK'li teröristlerdi" diyen dilidir. Bu dil; Federal Alman Savcısının iki yıldan bu yana tutukladığı 20 Kürt politikacısı için ileri sürdüğü terör gerekçeli dilidir...

Evet, MODS'un bilmeyerek bu provokasyona alet olduğunu umarız. Günümüze kadar "PKK ve ERNK teröristtir" diyen çevreler, TC tarafından alkışlanmış, ama halkımız tarafından lanetlenmiştir. MODS Kürdistan gerçekliğini halkımızı katleden çevrelerden değil, bizzat halkımızdan öğrenmek istiyorsa, ERNK bütün olanaklarını kendisine sunacaktır.

Vahşetin zirvede olduğu Türk zindanlarında 60 gün ölüm orucunda bir kemik yığını haline gelen insanlarımızın son sözü "Yaşasın PKK" olmuştur. Binlerce savaş esirimizin zindanlardaki tek şiarı yine "Yaşasın PKK" olmaktadır. MODS, Kürdistan halkının katılamayacağı bir konferans düzenliyorsa, buna söylenecek sözümüz yoktur. Eğer Kürdistan halkı ile dayanışma amaçlı bir konferans yapılacaksa, yurtiçinde ve yurtdışında milyonlarca üye ve taraftarı ile faşizme karşı mücadele eden ERNK'nin konferansa katılımını engellemek, demokrasi ve insan haklarına karşı bir saygısızlıktır.

ERNK ilerici kamuoyunun desteği ile, "terörizm" iddialarında ısrar eden çevrelerin, ABD'den İsrail'e, TC'den Avrupa istihbarat çevrelerine kadar tümünün bağlantılarını açığa çıkararak teşhir etmesini bilecektir.

- Yaşasın halkımızın öncü güçleri PKK-ERNK-ARGK!

- Hiçbir komplo ve provokasyon mücadelemizi engelleyemez!

ERNK-İsviçre Örgütü
Ocak 1990

Kürdistan'la Dayanışma Grupları yıllık II. olağan konferansı yapıldı

(Bonn/Berxwedan)

24-25 Şubat 1990 tarihlerinde F. Almanya'nın Bonn-Bad Godesberg kentinde, Almanlardan oluşan Kürt Halkının Dostları ve Dayanışma Grupları'nın yıllık II. olağan konferansı başarıyla gerçekleştirildi.

F. Almanya'nın Hamburg, Bremen, Hannover, Osnabrück, Bielefeld, Ruhr Bölgesi, Köln, Giessen, Stuttgart, Nürnberg, Mannheim, Bonn, Saarbrücken ve München alanlarında faaliyet gösteren Kürdistan'la Dayanışma Gruplarına üye 30'un üzerinde delegenin katılımı ile gerçekleşen konferans, 24 Şubat 1990 günü dayanışma faaliyetlerinin koordinasyon kurulunun sunduğu yıllık çalışma raporu ile başladı. Faaliyet raporunda koordinasyon kurulunun yürüttüğü çalışmaların yanısıra, yayın faaliyetlerinin durumu hakkında da bilgi verildi. Tartışma bölümünde ise, bu çalışmalar eleştirel bir tarzda ele alınıp değerlendirildikten sonra, sunulan rapor oy birliği ile kabul edildi.

Öğleden sonraki oturumda Düsseldorf'da sürmekte olan F. Almanya-PKK Davası'na katılan bir avukat ve serbest bırakılan Kürt politikacılardan biri, son gelişmeleri değerlendiren birer konuşma yaptılar. Ardından davaya yönelik faaliyetler ele alındı. Önümüzdeki dönemde bu yönlü faaliyetlerin nitel ve nicel olarak nasıl geliştirilebileceği tartışıldı. Son dönemlerde 8 Kürt politikacısının serbest bırakılması ve cam kafesin kaldırılması karşısında faaliyetlerin gevşememesi gerektiği görüşü üzerinde birleşen delegeler, önümüzdeki aylarda çok sayıda bilgilendirme toplantısı yapmayı, sendikacı, gazeteci, hümanist çevreler vd. gruplardan delegasyonlar oluşturarak duruşmaları izlemelerini sağlamayı ve kamuoyunun ilgisini sıcak tutmayı amaçlayan çeşitli kararlar aldılar.

Akşamki oturum, dayanışma gruplarının düzenli çıkardıkları haber bülteni "Kurdistan-Rundbrief" üzerinde yürütülen tartışmalar ile devam etti. "Kurdistan-Rundbrief"in geçmiş bir yıllık yayın yaşamında ortaya çıkan olumlu yanlar ile yetersizlikler ve çeşitli aksaklıklar üzerinde duruldu. "Kurdistan-Rundbrief"in faaliyetlerini düzenleyen bir yönetmelik çıkarıldı ve yeni bir redaksiyon kurulu oluşturuldu. ERNK-Programı'nda siyasi hedef ve ilkeler bölümünde yer alan kurallar doğrultusunda yayın yapma kararı alındı.

Oturumun ikinci bölümünde ise, dört çalışma grubunun hazırladığı karar tasarıları tartışıldı. Bu tasarılar;

1- AT'ın Kürdistan politikası ve dayanışma gruplarının tavrı,

2- Kamuoyu ve dış ilişki faaliyetlerinin olanakları ve önümüzdeki dönemdeki görevleri,

3- GAP Projesi ve çevre koruma gruplarına yönelik faaliyetler,

4- FAC'nin TC'ye sunduğu ekonomik destek ve dayanışmacı grupların bu konudaki görevleri hususlarına ilişkindi.

25 Şubat 1990 günü devam eden konferansta bir gün evvel toplanan çalışma gruplarının raporları dinlendi, hazırlanan karar tasarıları tartışılıp onaylandı. Oturumun ikinci bölümünde dayanışma gruplarının tüzüğü tartışıldı. Bütün dayanışma faaliyetlerinin temeline Kürdistan'da PKK önderliğinde yürütülmekte olan ulusal kurtuluş savaşının alınması, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin desteklenmesi gerektiği vurgulandı. Ayrıca ulusal kurtuluşçu kamuoyu çalışmaları yürüten Kurdistan Komite ve Feyka Kurdistan'ın veto hakkı tüzüğe alınarak gereken netlik oluşturuldu. Bu oturum yeni bir koordinasyon kurulunun oluşturulmasıyla sonuçlandırıldı.

Ardından Kurdistan Komite'nin bir temsilcisi tarafından Kürdistan'daki son durumu, 1990 yılındaki olası gelişmeleri ele alan ve bundan yola çıkarak önümüzdeki yılda dayanışma faaliyetlerinin görevleri ve perspektiflerini ortaya koyan bir konuşma yapıldı ve bunlar üzerinde görüş belirtildi.

Böylece Kürdistan'la Dayanışma Grupları'nın 1990 yılında gerçekleştirdiği II. olağan konferansı başarıyla sonuçlandırıldı.

26 Şubat 1990

PKK'li yoldaşlar,

Batı Almanya örgütünüzün 14 üyesine karşı şu anda devam eden davada, mücadeleniz ve örgütünüzle dayanışma içinde olduğumuzu belirtmek istiyoruz. Aynı zamanda Batı Alman yönetiminin faşist Türk yönetimi ile birlikte Kürt halkının kendi kaderini tayin, sosyalizm ve barış için verdiği haklı mücadeleyi bastırmaya yönelik işbirliğini de kınıyoruz.

Bu davanın sizi mücadelenizden alıkoyamayacağına kesin olarak inanıyoruz. Tersine bu dava, amacınızın ve kullandığınız mücadele yöntemlerinin doğruluğunu kanıtlayacaktır.

Bizler, Bask kurtuluş savaşçılarının bu dayanışma mesajının tutuklulara iletilmesini istiyor, bu davanın Kürt halkının kurtuluşu için yeni zaferlere yolaçmasını diliyoruz.

-Yaşasın Euskadi ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketlerinin dostluğu!
-Yaşasın PKK!

Herri Batasuna
Dış Ülkelerle İlişkiler Komitesi
Euskadi/23.2.1990

Avrupa Demokratik Avukatları adına Düsseldorf'taki PKK Davası'nda bulunan Hollandalı avukat Ms. S. Land'ın gözlemleri sonucu yaptığı açıklama:

Avrupa Demokrat Avukatları tarafından yollanan bir gözlemci olarak yalnız bir günlüğüne, 13 Aralık 1989, PKK üyesi 17 Kürdün Düsseldorf'ta görülen davalarında bulundum. Bunlar terörist bir örgütün üyesi ya da destekçisi olmakla suçlanıyorlardı.

Alman avukatların talebi üzerine özel olarak 13 Aralık 1989 günü mahkemede bulundum, çünkü o gün avukatlar sanıklarla salondaki herkesi birbirinden ayıran cam duvarın (plexiglass) varlığına karşı bir protestoda bulundular. Avukatlar dahi sanıklarının bulunduğu bölmede değiller. Sanıklar o denli tehlikeli görülmüşlerdir ki, Düsseldorf mahkeme salonunda bile aşırı güvenlik önlemleri alınmış. Cam duvar da bu mantık çerçevesinde yerleştirilmiş.

Mahkeme binasına girişte didik didik arandım. Arama işlemi bir kadın görevli tarafından gerçekleştirildi. Aynı görevli tüm kağıtlarımı kontrol etti. Yanımda bulunan davaya ilişkin kitap bile incelendi. Bu durum başka bir izahatı gerektirmiyor.

Daha ne olduğunu farketmeden pasaportumun fotokopisi çekildi.

Mahkeme başlamadan bir Alman avukatla sanıklardan biri olan müvekkilimi ziyaret ettim (mahkeme başkanı tarafından resmi avukat olarak tanındım). Bu görüşme sırasında bizi ayıran saydam duvarla da tanıştım. Ben, tercüman ve Alman avukat çok küçük bir hücrede oturduk, saydam duvarın bir yanında biz, öteki yanında müvekkilimiz. Müvekkilimizin arkasında daha çok hücre vardı, sesi o denli çok yankılanıyordu ki, anlaşmamız oldukça zor oluyordu.

Oturum, sanıkların gardiyanlar eşliğinde mahkeme salonuna getirilmesiyle başladı. Her bir gardiyan bir sanığın yanına oturuyordu. Sanıklar ve gardiyanlar cam duvarın ardında yer alıyorlardı. Fakat sanıklar mahkeme salonunun koşullarını protesto amacıyla ayakta kaldılar. Eğer bir sanık avukatıyla görüşmek istiyorsa önündeki düğmeye basması gerekirdi. O zaman kendine ait işaretli yere oturmak durumunda olan avukatların önündeki düğme yanıyordu. Ayrıca aynı anda mahkeme başkanının önündeki masadaki düğme de yanıyordu.

Formaliteler tamamlandıktan sonra avukatlar bir protesto düzeninde toplu olarak cam duvara gidip ayakta durdular. Başkan hakim durumu önce yanlış anladı ve avukatların müvekkilleriyle görüşmek istediklerini sandı. Durumu kavrayınca oturuma yarım saat ara verdi.

Avukatlar kendi aralarında danıştılar ve müvekkileriyle dayanışma amacıyla duruşma sonuna kadar ayakta durmaya karar verdiler. Oturum tekrar başlayınca durumu kavrayan hakim kargaşalık yarattığımız gerekçesiyle avukatlar olarak oturmamızı emretti, aksi durumda oturumu tehir edeceği tehdidinde bulundu. Bizler reddedince hakim dediğini yaptı.

Böylece oturumda ancak iki kısa süre için bulundum. Ancak bu sürede cam duvarın mahkeme iletişimini önleyen ve kargaşalığa neden olan çok somut bir engel olduğu gözlemini edindim.

Alman avukatlardan biri, diğer sebepleriyle birlikte cam duvarın örülmesindeki "zihniyeti" detaylı açıklamaya çabaladı ve davanın durdurulmasını ya da ertelenmesini istedi. Fakat konu üzerine fazla konuşmasına izin verilmedi, çünkü konuşması sürekli kesildi. Ne mahkeme başkanı ne de savcılar, talebin içeriği üzerine açıklama yapma ya da cevap verme zahmetinde bulundular.

Sanıkların bir şey söylemelerine mutlak surette izin verilmiyordu. Müvekkilim mahkeme salonundaki gayri-insani koşullar üzerine kapsamlı bir beyan hazırladı. Ayrıca mahkeme salonundaki koşulları protesto amacıyla kendisi ve diğer sanıkların üç günlük açlık grevine gideceklerini söylemek istedi.

Kısacası oturum bir komediden beterdi. Olanlar tutuklular için hayati önem taşıyordu.

Mahkeme salonu ve hapishanedeki koşullar tutukluların politik kimliğini silmeyi hedefleyecek şekilde aşırı izolasyon noktasında toplanmış. Bu duruma birçok örnek vereceğim.

Cam duvar tarafından ayrılan bölüm tutuklular tarafından kafes ya da akvaryum olarak tanımlandı.

İllegal bir terör örgütünün üyesi olmakla suçlanan 17 sanıktan 15'i günde 23 ya da 24 saat hücrede kalmak zorunda. Müvekkilimle cam bölme ardında yaptığım görüşmede bana birbuçuk aydır havalandırmaya çıkarılmadığını söyledi.

Diğer iki tutuklu "sadece" yasak bir terör örgütünü desteklemekle suçlanıyorlar ve daha az kısıtlama altındalar.

Tutuklular sadece avukatlarının postalarını alıyorlar, o da bir hakimin kontrolünden geçtikten sonra. Tutuklulara PKK'ye ait enformasyon ve gazeteler verilmiyor. Hakimlere göre bunlar tutuklulara politik ajitasyon malzemesi sağlıyor.

Tutuklular için izin verilen kitaplar politik düşüncelerine ters olanlardır.

Ziyaret prensipte ayda iki defa. Sadece tutuklunun hanımı, kocası ya da çocuğu olacak kişiler cam duvar olmadan görüşebiliyorlar. Diğer ziyaretçiler cam duvarın arkasından görüşmek zorundalar.

Sanıklar terörist bir örgütün üyeleri ve destekçileri olmanın yanısıra sahte kimlik hazırlamadan öldürmeye kadar varan suçlarla itham ediliyorlar.

İddiaya göre iki cinayet Lübnan'da bir gerilla kampında cereyan etmiştir. Alman yasalarına göre yabancı uyrukluların Alman toprakları dışında işlemiş oldukları suçlar için koğuşturulmaları çok istisnai durumlarda olmaktadır. Bu durumda Lübnan'da işlendiği iddia edilen cinayetler için dava açılmayacak.

Alman yetkililerinin bu soruşturması her anayasa hukukçusu için ivedi bir sorunu ortaya çıkarıyor: Almanya yabancıların yabancı topraklarda işledikleri suçları koğuşturma hakkını nereden alıyor?

Mahkeme salonundaki ve ziyaretçi odasındaki cam duvar iletişimi önlüyor ve kargaşalığa boğuyor.

Sanıkların akvaryum ya da kafeste tutuldukları koşullarda görülen bir davada adil karar alabilmenin olanağı yoktur. Bu durum sadece avukatlarla müvekkileri arasındaki iletişimi zorlaştırmıyor, ileride mevcut durum öyle zorluk yaratacak ki, hakimlerin objektif bir görüşe varmalarını da olanaksız kılacaktır.

Almanya, Lübnan'daki ölüm olaylarını soruşturmayı üstlenmekle dünya jandarmalığı görevine soyunuyor. Bu, ulusal kurtuluş hareketleri için geniş ölçekli bir tehlikedir. Bu durumda Almanya tarafından terörist olarak nitelenebilecek bir kurtuluş hareketinin Almanya'ya gelmeye kalkışan üye ve sempatizanları suçlu zannıyla koğuşturmaya uğrama tehdidi altında bulunacaklardır.

AED (Avrupa Demokrat Avukatları)'nin önünde şu görev duruyor: Almanya'nın bir kurtuluş hareketinin üye ve sempatizanlarını yargıladığı kamuoyuna açıklanmalıdır.

Bu dava 1989 sonbaharında başladı, iki yıldan fazla sürmesi bekleniyor. AED, çeşitli ülkelerden gözlemcilerini düzenli olarak davayı izlemeye yollamalıdır.

Ms. S. Land
Amsterdam, 7 Şubat 1990

ÖLÜMÜN EŞİĞİNDE BİR İNSAN: AKİF ÖZDEMİR

Gaziantep Özel Tip Cezaevi'nde esir yatan ve gördüğü işkenceler sonucu her an ölümle yüzyüze bulunan PKK sempatizanı Akif Özdemir ile Sokak dergisi cezaevi muhabiri Ruşen Sümbüloğlu'nun yaptığı ve bir örneği gazetemize ulaştırılan röportajı yayınlıyoruz.

*(Konuşmamız başlamadan önce Akif; "**Hazırım başlayabiliriz**" diyor. Tam ilk sorumu sormak üzereyken, birden öksürüklerle sarsılarak ayağa kalkıyor, tuvalet kısmına doğru koşuyor. İçerden bir süre öksürük ve tükürme sesleri geliyor. Sonra da mahçup bir yüzle odaya dönüyor. "**Sık sık ağzımdan balgam geliyor, bu da beni çok rahatsız ediyor. Arkadaşların yanında olunca kendimi daha rahatsız hissediyorum. Onların durumumdan etkilenebileceği duygusu beni çok huzursuz ediyor. Gerçi, dostlarım en küçük bir rahatsızlık belirtmiş değiller ama, ben yine de bu halimden hoşnut değilim**" açıklamasını yapıyor, yeniden yatağına sırt üstü uzanıyor. Bir süre neseslenmesini bekliyorum. Çünkü adeta soluksuz kalmış gibi sarsılıyor. Ağır ağır nefes alışları düzeliyor. Sakinleşiyor, ses titreşimleri her şeyin yolunda olduğu anı verince, "**Hazır mısın dostum, başlayabilir miyiz**" diyorum. Başıyla evetliyor ve röportajımıza başlıyoruz.)*

RUŞEN: Dostum, önce istersen biraz kendinden, kısa özgeçmişinden bahset...

AKİF: 1953'de Ağrı'da doğdum. Çocukluk yıllarımda Adana'ya göçtük. Gençlik yıllarım da Adana'da geçti. Yoksulduk. Babam, *"**Medet Adana'da, büyük kentte**"* deyip sırtlamış aileyi köyden... Gençlik yıllarımda boş bir insandım, doğru dürüst okuma yazmam da yoktu. Bir kavga sonucu birini bıçaklayıp cezaevine düştüm. Kavganın siyasi bir yönü yoktu. O zamanlar siyasetten falan anlamıyordum. Deniz Gezmiş'e bile; *"**Deniz'de gezmiş...**"* diyebilenlerdenim. *"**Bu abiler denizde geziyor ama niye geziyor?**"* Bir türlü anlamıyoruz. Devletin gösterdiği tepkileri de anlamıyoruz. *"**Ne varki bunda, gezer gezer...**"* diyoruz. Cezaevinde kaldığım sürede ilk kez siyasi mahkumlarla çok sonraları karşılaştım. Ceyhan'da banka soymak suçundan geldikleri söyleniyordu. Bir gün yanlarına gittim. *"**Siz anarşist misiniz**"* dedim. Öyle saf ve öfkeli sormuş olmalıyım ki, güldüler. *"**Yok, biz siyasiyiz**"* dediler. Sandım ki; suçlarını inkar ediyorlar. *"**Herhalde bu da bunların inkar biçimi**"* dedim içimden... Daha sonra cezaevi idaresinin bu insanları dövmeye başladıklarını gördük. Ezmek istiyorlardı. Acımaya başladım. Bu duygularla karışık bir ilgi ve sempatiyle onlara doğru yöneldim. Çok geçmeden cezaevimize **Yılmaz Güney**'i de getirdiler. Yumurtalık yargıcını vurduğu için içeri düştüğünü öğrendik. *"**O da siyasidir...**"* dediler, şaşırıp kaldım. *"**O adam iyi adamdır. Eğer siyasi ise siyasilik de iyidir**"* sonucuna ulaştım. Tabii filmlerine göre konuşuyordum. Gerçek yaşamda da çok iyi bir insan olduğuna tanık oldum. Siyasilerin yoksullardan yana olduğunu duymuştuk. Bir de biz o sıra cezaevinde zengin mahkumların elinden çok çekiyorduk. Top oynatmazlar, bahçede volta attırmazlar, koğuş içi yaşantımıza müdahale ederler, istedikleri zaman bizim gibi "gariban"ları dövdürtürler, baskı yaparlardı. Zenginliğin dışardaki anlamını da biliyoruz. Tüm çocukluğumuz karnımızın gurultularıyla geçmiş, haketmediği biçimde yaşayanları sevmiyordum artık. Devrimci değerlerle böylesi bir süreçten geçerek harmanlandım...

RUŞEN: Yani bir adli suçtan içeri girdin, ilgin ve sempatin orada başladı, öyle mi?

AKİF: Evet, 1974'de içeri düştüm ve orada "siyasi olmak gerekir" sonucuna ulaştım.

RUŞEN: Evli miydin?

AKİF: Yok o zamanlar bekardım. Daha sonra evlendim. Son kez içeri düşmeden iki yıl önce evlendim. Bir oğlum var. Cezaevine düştükten iki ay sonra doğdu. Dokuz yıldır içerde olduğuma göre, oğlum onuncu yaşına doğru gidiyor...

RUŞEN: Peki, oğlunun ismi ne?

AKİF: Akif...

RUŞEN: Senin ismini vermişler.

AKİF: Evet, babam içeri düştüğümden itibaren benden umudu kesmiş durumdaydı. *"**Oğlumun bir gün ölüsünü verecekler bana...**"* deyip duruyordu. Oğluma bu yüzden ismimi vermiş.

RUŞEN: Oğlun senin son durumunu biliyor mu? Bir şeyler hissediyor mu?

AKİF: Bilmez mi, koca çocuk!.. Anlıyor. Hatta Ceyhan Özel Tip Cezaevi'nde geçen yıl ziyaretime geldiğinde bir ara gelip kucağıma oturdu. Gözlerini gözlerime dikip, *"**Baba, sen ölecek misin**"* dedi. *"**Bu da nereden çıktı**"* dedim. Söylemedi ama, *"**Ne olur ölme, eve gel baba...**"* diye ağlamaya başladı. *"**Annem artık eve gelmiyor, küsmüş bizimle, bari sen gel...**"* diyordu bir yandan da...

RUŞEN: Pardon, annesi niçin evde değil?

AKİF: Hanımımdan ayrıldım. Oğlum babaevinde kalıyor... PKK Davası'ndan yargılandım. Ömür boyu hapis cezasına çarptırıldım. Gerçi şimdi Askeri Yargıtay'da dosyamız yeniden görülüyor ama, o zamanlar müebbetlik olmamdan ve hem de ölümcül durumumdan dolayı ayrılmak istedim. Doktorlar, *"**öldü ölecek...**"* diyorlar. Açlık grevleri dönemi de başlamıştı. Yani yarından yana her şey koyu bir belirsizlik içindeydi. Yaşasam bile içerde olmam, evliliğimizi olumsuz etkileyecekti. Karımı karşıma aldım: *"**Biz ayrılacağız**"* dedim. Kabul etmedi. *"**Beklerim**"* diye karşı çıktı. Evliliğimiz görücü usulüyle gerçekleştiği için, aramızda büyük bir aşk, sevda olayı yaşanmamıştır. Kars'tan Adana'ya gelmiş, apartmanda yaşayacak, Adana lüksü görecek, bütün özlemi buydu. Benden büyük bir beklentisi de yoktu. Bunu bildiğim için, beklemesini de uygun bulmuyorum. *"**Yazık, beklemesin**"* dedim. Amcamın kızı da. O hala, *"**Beklerim**"* diyordu. Bekleyecek ama örf ve adetlere göre bekleyecek, bir sürü eziyetler görecek, yoksulluklar yaşayacak. *"**Git, ayrıl**"* dedim. Babasının evine gitti. *"**Seni burada bekliyorum**"* diye birkaç mektubu geldi. Çok geçmeden isteyenleri olmuş.

RUŞEN: Evlendi mi?

AKİF: Evlendi... Köylülerimiz birbirine; *"**Olmaz böyle şey...**"* demiş, *"**Gelinimizi başkasına nasıl verirsiniz?..**"* Tüm köy birbirine akraba olduğu için kazan kaldırmışlar. Cezaevinden onlara geniş bir mektup yazdım. *"**Engel olmayın. Doğrusu budur. Biz evliyken iyiydik, güzeldik. Ama şu an böyle oldu, ben öleceğim, karım benimle birlikte mezara girmesin. Yaşamını bildiğince yaşasın...**"* dedim.

RUŞEN: Peki Akif, şöyle bir durum olsaydı: Mahpus olmana rağmen, koltuğunun altındaki sorunun olmasaydı, karının seni beklemesini ister miydin? O da bekler miydi?

AKİF: O beni her halükarda beklerdi, böyle de, öyle de... Fakat çok acı çekecekti. Yöremin yargıları çok keskindir; aşiret ilişkisi gibi bir şey. Ötesi, ben zaten çekiyordum acıyı, peşimden başkalarını niçin sürükleyeyim? Ben belli bir inanç doğrultusunda gelmişim. Devrimci düşünceyi dört dörtlük bilmesem de, kendimi giderek bir devrimci gibi görmeye başlamışım. Güzel ve anlamlı bir değerler bütünlüğü içerisinde olduğumu biliyorum. Bir yönüyle karşılaştığım acılar bana artık hafif geliyordu. Onları çok doğal buluyordum. Ama ona ağır gelecekti. Çünkü o bilinçte bir insan değildi. Ayrılmak en doğrusuydu...

RUŞEN: Zaman zaman onunla birlikte geçen anıları düşündüğün oluyor mu?

AKİF: Oluyor... Onu içerde pek çok defa andım, düşündüm... Ayrıldıktan sonra fotoğrafları bende kalmıştı. Onları saklıyordum. Bende bazı fotoğrafları olduğundan evin haberi yoktu. Üzüldüğümü bilmesinler istiyordum. Üzülüyordum ama bunu belli etmemeye çalışıyordum. Daha sonra Eskişehir'e sevkedilirken karımın fotoğrafları ayrıldığım arkadaşların yanında kalmış. Aniden götürmüşlerdi bizi. Diğer unuttuğum eşyalarımla birlikte onları da arkadaşlar, bizim eve göndermişler. Şimdi ben evden isteyemiyorum, onlar da "unutayım" diye göndermiyorlar. Yırtmışlar, ya da saklamışlar, bilemiyorum.

RUŞEN: Bu halin, onu hala sevdiğinin işareti dostum.

(Susuyor, konuşmak istiyor... Gözlerimle onu cesaretlendirmeye çalışıyorum. Başını eğiyor, önüne bakıyor. Özlemin bu çarpıcı boyutundan etkileniyorum. Sanki tek isteği vardı; geçmişte "zulasında" sakladığı o birkaç resmin yeniden kendisine verilmesini istiyor. Eskiden olduğu gibi, yine arasıra, "ele güne belli etmeden" eski karısının resimlerine bakmayı istiyor. Bunu özlüyor. Anlamlıca bakışıyoruz. Konuşmaya başlıyor yeniden...)

AKİF: Ayrılmışız artık... Evlendiğini de duydum. Ona rağmen yine de o resimlerin bende kalmasını isterdim. Karımdı o benim. Oğlumun anası. Birkaç resmi bende kalmışsa ne olur ki!.. Aslında çok iyi bir insandı. Temiz ve dürüsttü. Bağlıydı. Çok iyi anlaşırdık...

RUŞEN: Seviyorsun onu değil mi?

AKİF: ...Evet... Ama bu ne ifade eder ki?.. Artık çok başka bir insan o... Ve bana o kadar uzak ki...

RUŞEN: Dostum, konuşurken sık sık durmak ve derin derin nefesler almak zorunda kalıyorsun... Bunun nedeni nedir?

AKİF: Sağ akciğerlerim büyük oranda çalışmıyor. Çok az bir kısmı çalışıyor. O da zaman zaman sigarayı biraz fazla kaçırdığımda tıkanıyor...

RUŞEN: Sigarayı bıraksan...

AKİF: Bazen dayanamıyorum, içmek istiyorum... *"**Nasılsa öldüm, öleceğim**"* diyerek bu tür küçük zevkleri tümden boşlamak istemiyorum. İçmemek bana çok anlamsız geliyor... Aslında içsem de içmesem de bir. Ama sigaranın hüznümü dağıttığını inkar edemem... Hızlı hareket etmemem, çabuk çabuk konuşmamam gerekiyor. Tek ciğerim çalıştığı için nefesim daralıyor.

RUŞEN: Ciğerinin nasıl parçalandığı konusuna geçeceğiz ama ondan önce bir soru sormak istiyorum: Duyabildiğim kadarıyla, bir arkadaş senin iki aylık ömrün kaldığını cezaevi doktorundan öğrenmiş... Ve artık bunu sen de biliyormuşsun, doğru mu? Ne derece bir gerçekliği ifade ediyor?

AKİF: Bana yıllardan beri hep bu türden şeyler söylediler. Ceyhan'dayken de doktorlar: *"**Sen patlamaya hazır bir bomba gibisin. Her an ölebilirsin. Her an iltihaplaşma derinleşebilir**"* diyorlardı. Zaten ben bunu biliyordum. Şu anda hem kanama hem de iltihaplanma var. Kan ve irin ağzımdan geliyor. Zaman zaman ciğerimde birikme yapıyor, böylesi anlarda tüm her tarafımı ateşler basıyor, boğulacak gibi oluyorum ve birikme ağzımdan dışarı çıkıyor. Ağzımdan gelmediği anda, hele açlık grevleri döneminde, doğrudan ameliyat yeri patlıyor. O birikinti oradan dışarı akıyor. Kan ve irinin bir biçimde mutlaka dışarı akması gerekiyor, bu olmadığı zaman ölüm gün meselesi haline geliyor. Yani ölümüm her an mümkün... Ama o iltihaplanma ve açılmalar olmasa, doktorların dediğine göre kırk-elli yaşlarına kadar yaşayabilirmişim. Otuz yedi yaşındayım. En fazla beş-on yıllık bir süre biçiyorlar ama, tıpkı bir ihtiyar insan gibi yaşamam gerekirmiş. Ağır ve yavaş hareketlerle. Tabii bu da en iyi koşullarda olasıymış...

RUŞEN: Yani cezaevi koşullarında olası değil miymiş?

AKİF: Evet... Bu gerçeği kabul etmeyen hemen hemen hiçbir uzman doktor kalmadı. Hepsinin de birleştiği tek sonuç, bu koşullarda iyileşmemin çok zor olduğu üzerineydi.

RUŞEN: O halde, bu iki ay meselesi nereden çıktı?

AKİF: En son muayene olduğum doktor; *"**Artık göğsündeki iltihaplanmanın bir kısmı taşlaşmış ve dışarı akamayacak durumda. Biraz daha birikirse ölebilirsin...**"* demişti. Fakat ben yine de iltihaplanmanın çözülebileceği ve ağzımdan ya da ameliyat yerimden dışarıya akacağı ümidini taşıyordum. Ama doktor benim ardımdan, *"**İki aylık bir ömrü kaldı**"* gibisinden şeyler söylemiş. Dostlar da uygun bir şekilde bana söylediler. Mesele bu... Ölebilirim, çünkü her an birikme, tıkanma yaratabilir.

RUŞEN: Koltuğunun altında bazen yumurta büyüklüğünde bir delik açıldığı söyleniyor, doğru mu?

AKİF: Evet, bir yumurta rahatlıkla içeri giriyor. Bu tür açılmalar genellikle cezaevinde dayaklar, açlık grevleri olduğu zamanlar oluyor. Sekiz on aydır hiç açılmadı...

RUŞEN: Şimdilik iyiyim mi diyorsun?

AKİF: İyiyim de, şu iltihabın taşlaşmış olması beni ürkütüyor. Koltuğumun altındaki deliğin açılmamış olması beni bir anlamda rahatsız da ediyor. Çünkü birikinti daha çabuk dışarı akıyor. Ama açılması da başka dert... Açık yara daha fazla mikrop kapıyor, iltihaplanma artıyor. Yani tam bir fasit daire...

RUŞEN: Tekirdağ Cezaevi'nde bir anının olduğunu dolaylı yoldan duymuştum. Onu bir kez daha anlatır mısın?

AKİF: Cezaevinde arama yapılıyordu. Bizim koğuşa da geldiler. Aradılar, hiçbir şey bulama-

dılar. Askerlerin bir tanesi koltuğumun altındaki deliği gördü. *"Komutanım, komutanım! Bunun koltuğunun altında delik var! İçinde bir şey olabilir "* diye bağırmaya başladı. Asker mantığı işte!.. Komutanı da ona uydu. *"Belki olabilir"* düşüncesiyle gelip yaramın deliğine baktı. Ben tepki gösterdim. *"Bu kadar insanlıkdışı bir şeyi nasıl düşünebilirsiniz"* dedim. Subay hiç tınmadı, bakmaya devam etti.

RUŞEN: Vücudunun içine, iç organlarına bakıyor değil mi?

AKİF: Evet, o delikten iç organlarım gözüküyor. Baktı, baktı, sonra da askere: *"Yok oğlum, burada herhangi bir şey saklıyor olamaz"* dedi. Yani yine de aramasını yaptı...

RUŞEN: Zaman zaman yara yerinin açılması durumunda, o delikten dışarıya sigara dumanları çıktığı ve sesler geldiği doğru mu?

AKİF: Zaten o açılma dönemlerinde ilginç bir ses hiç kesilmeden devam eder. Bir şeyin fokur fokur kaynaması gibi... Bazen sanki gaz yapıyormuşsun gibi sesler gelir. Emniyette, hücrede birlikte kaldığım arkadaşlardan birkaçı, durumumu bilmedikleri için, gaz yaptığımı sandılar. *"Ayıptır arkadaş "* dediler. Yarayı gösterince özür dilediler. Yine bir ara hastanede yanımda hemşireler duruyordu. Koltuğumun altından sesler gelince, tuhaf tuhaf bana baktılar. *"O sesler koltuğumun altından geliyor kardeşler, yanlış bir şey anlaşılmasın"* demek zorunda kaldım. Üzüldüler tabii. Bazen bu yara yüzünden çok sıkıntılı anlar geçirdiğimi de inkar edemem. İrin ve kan devamlı geliyor... Yanımdakiler görüp tiksiniyorlar. Dostlarım gerçi hiç belli etmiyor ama onlar da insan... Bunu bildiğim için hep tek kişilik hücrelerde yaşamaya çalışıyorum. Herkesin gözünden uzak olmak istiyorum...

RUŞEN: Gerçekten delikten duman da çıkıyor mu?

AKİF: Evet. Deliğim sanki fosur fosur sigara içiyor!.. İlk kez karşılaştığım insanları şaşırtıp, bir yığın espriler üretiyorum. İçtiğim sigaranın dumanının gömleğimin kol ucundan dışarı çıkması kimi şaşırtmaz ki!.. Gerçekliğimi öğreninceye kadar nasıl yaptığımı bir türlü anlayamıyorlar, meraktan çatlıyorlar!..

(Gülüyor, ben de gülüyorum... Traji-komiklik bu olsa gerek!..)

RUŞEN: Koltuğunun altındaki yara güncel yaşamını nasıl etkiliyor?

AKİF: Özellikle aramalarda önemli sorunlarla yüzyüze kalıyorum. Üst araması yapan askerler, koltuk altında bir deliğin olduğunu bilmiyorlar. Hoyratça davranıyorlar. Sakıncalı davrandığımı görünce; *"Orayı da arayacağız "* diyorlar, ellerini yarama hızlıca çarpıyorlar, çok acı veriyor... Spor falan yapamıyorum. Günlük işlerde kimseye bir yardımım dokunmuyor. Bazen sabahları uyandığımda koltuk altımdan akan kan ve irinin üstümü, başımı, yatağı berbat ettiğini görüyorum. Temizlenme sorunu epey yoruyor beni. Kimi zaman hücrede oluyorum, pansuman bezi bulamıyorum. Yatağın içinden çıkardığım pis pamuklarla silmek zorunda kalıyorum. O daha çok mikrop kapmasına neden oluyor. Bunun gibi daha pek çok sorun işte.

RUŞEN: Yaranın yaşamsal önemde olduğu onlarca doktor raporuyla kesinleşmiş olduğu halde ve kesinkes bakım gerektiği halde neden açlık grevlerine katılıyorsun? Orada ölebilirsin, bunun bilinciyle yola çıkıyorsun değil mi?

AKİF: Evet, tüm dostlarım bana; *"Açlık grevlerine katılma"* diye çağrı çıkarırlar. İstemezler katılmamı. Fakat sorunu ben doğrudan bir onur sorunu olarak algılıyorum. Gerçi bana hasta olduğum için "yasakçılar", idareciler doğrudan pek bir şey yapamıyorlar. Ellerinde ölebileceğimi düşünüyorlar. Ama ben, açlık grevlerine sapasağlam insanların katılıp, öldüğünü görüyorum. Ölüme gitmeyi benimsediklerine tanık oluyorum. Onlar bunu göze aldıklarına göre ben niçin almayayım? Sağlam bir insanın ölmesini, hasta bir insanın ölmesinden daha az yeğ görüyorum. Eylemlilikler dönemi, eğer içerdeki devrimcilerin onurlarının ve değerlerinin ayakta kalması içinse, bu uğurdaysa, iki elim kanda da olsa katılırım.

RUŞEN: Bulunduğun tüm cezaevlerinde yapılan açlık grevlerinin hepsine katıldın değil mi?

AKİF: Evet katıldım... Kendimi zorunlu hissediyorum. Katılmasam eksildiğimi, yoksullaştığımı sanıyorum...

RUŞEN: Görebildiğim kadarıyla, koltuk altında kırık kaburga kemikleri de var?

AKİF: Evet. Omuriliğe yakın bir yerde bir türlü alınamayan irice bir parça hala duruyor. Almak tehlikeliymiş. Alamadılar. Diğerlerini aldılar. Bir ara yeni bir kaburga kemiği de taktılar. Bir açlık grevinde yediğimiz dayak sonucu yara yeniden açıldı, eklenen o kaburga kemiği çürümeye başladı. Eylem bittikten sonra doktorlar; "Bu kaburga artık yaramaz sana" deyip ameliyatla aldılar. Fakat bir yenisini de takmadılar. Ancak iyileşebilecek kadar bir tedaviyle beni cezaevine gönderdiler.

RUŞEN: İstersen sana bu ölümcül yarayı yıllardır taşımak zorunda bırakan gelişmelere dönelim. Niçin koltuğunun altında bazen yumurta büyüklüğünde bir delik, bazen kırık bir kaburganın yapmış olduğu iltihaplanma ve neredeyse tümü çürümek üzere olan parçalanmış kan ve irin dolu bir ciğer taşımak ve bitimsiz acılara, sızılara gömülmek zorunda kaldın? Seni bu hale getiren nedenler nelerdi ve kimlerdi? Sana ne yaptılar dostum?

AKİF: 1981 yılında, Adana'da Polis Koleji'nde gözaltına alındım. *"Sen PKK'lısın, konuş bakalım..."* dediler. Adana'daki işkence merkezi burasıydı. O dönemde üç-beş arkadaş işkenceyle burada öldürüldü. Örneğin; **Suphi Karacalı, Şevket Amca ve Cafer Tandoğan** burada öldüler. **Cafer Tandoğan**'ın öldüğünü görmedim de, öbür iki kişinin ölümüne tanık oldum. Bana da; *"Doğruyu anlat, biz biliyoruz, her şeyi söyle..."* türünden baskılarla yüklenmeye başladılar. Ben devrimcileri de, PKK'yi de seviyordum. Ama PKK'ye karşı biraz daha fazla eğilimliydim. Teorik ve siyasi düzeyde kalın ve net çizgiler çizebilecek durumda değildim. Bilinç düzeyim o zamanlar buna elvermiyordu. Devrimcilerle ilişkilerim var. Dostlara yardımcı oluyorum, ama ben işkence esnasında bu ilişkilerden bahsetsem, benden isim isteyecekler, isim söylesem bahsettiğim kişileri de alıp getirecekler, işkence yapacaklar. Bu, ayıp bir şey olacaktı.

RUŞEN: Yani sen hiçbir örgütle doğrudan bir bağlantı içinde değilsin, ama belirli bir sempati içindesin, öyle mi?

AKİF: Tabii tabii, bütün mesele bu... Sempatim var. O zamanlar ben. kebapçılık yapıyordum. Dostlar geliyorlar kebap dükkanıma oturuyorlar. Yemek yediriyorum, bazen para topluyorlar, ben de onlara yardımcı oluyorum. Sevgide, saygıda kusurum olmuyor.

RUŞEN: Bu yüzden seni Adana Emniyeti'ne aldılar.

AKİF: Evet, ismimi veren kişi de polise bunları söylemiş. *"Konuşturursanız çözülür, tanıdığı insanları size verir"* demiş. Bunu kabullenebilirdim. Zaten bu kadarını her yerde övünerek söylerim. Fakat sorun isim verme. Ve kimsenin benim yüzümden ezilmesine, işkence görmesine gönlüm elvermedi. Öyle bir faşist daire ki, isim versen bu kez, *"Olay anlat, duyduklarını, gördüklerini anlat"* diyecekler, bir yığın senaryolar hazırlanacak...

RUŞEN: Böylece sen orda "konuşmama tavrı"na mı girdin?

AKİF: Evet. *"Biz seni konuşturmasını biliriz"* dediler. Önce babacan tavırlara girdiler. Sonra falakaya yatırıp bıkmadan, usanmadan vurmaya başladılar. Özellikle **Sadullah** çok dövüyordu...

RUŞEN: Sadullah kim?

AKİF: İşkenceci polis **Sadullah Teymür**. Adana Emniyeti'nin en gaddar işkencecilerindendir. Başkaları da vardır. Komiser **Orhan Behiç**. Daha önce kendisini Karşıyaka'dan tanırdım. 1974'de işlediğim suçtan dolayı beni dövmüştü. İşkence sırasında ona; *"Sen beni tanırsın. İçki içerken arkadaşımı bıçaklamıştım. İçkiciden devrimci olmaz. Benden vazgeç"* dedim. Kağıdın üzerine PKK yazdı. *"Ne bu "* diye bana sordu. Ben de, *"Bu P, bu K, bu da K"* dedim. Ayakkabısının ucunu ağzıma soktu. Arada bir falaka sopası kaba etlerime iniyordu.

RUŞEN: Orhan Behiç yapıyor değil mi bunları?

AKİF: Tabii, **Sadullah Teymür** zaten falakacıydı. **Ayı Mahmut** sırtıma bindi.

RUŞEN: Soyadı ne bu işkencecinin?

AKİF: Bilmiyorum. Bu adama **"Ayı Mahmut"** deniyordu.

RUŞEN: Bu olayın tam tarihini anımsıyor musun?

AKİF: 1981'in beşinci ayında oldu. Gününü çıkaramıyorum... Sonuçta bir kez daha aynı işkenceler, bir kez daha... Günler bu zulüm içinde akıp gitmeye başladı. Onaltıncı güne kadar böyle sürdü. Yedi sekiz kere işkenceye götürüldüm. İşkence tezgahında ölüp ölüp dirildim. Her seans, bir saatle üç saat arasında sürüyor. Onaltıncı gündü, yine beni falakaya çektiler. Çırpınırken falakadan ayağımı sıyırdım ve kurtuldum. Bu duruma **Sadullah Teymür** çok sinirlendi. Falaka sopasını kaptı ve çivi çakar gibi vurmaya başladı. Aslında sorgum bitmişti. O seans sırasında Komiser **Orhan Behiç**; *"Yazılı ifadesini alıp bunu gönderin gitsin"* diyordu. Yani emniyetten çıkmanın son anlarına gelmiştim. Yani işkenceci **Sadullah**'ı sinirlendirmesek tüm bunlar başımıza gelmeyecekti. Adam o kalın sopayla vücuduma sayısız kez vurdu, kaburgalarıma onbeşyirmi kez hızla dürttü. Ve ben yere yıkıldım. Yattığım yerde kendimden geçercesine kıvranmaya başladım. **Sadullah Teymür**; *"Kalk ulan, kalk!"* diye basbas bağırıyordu. Kalkamıyordum. Onu görüyordum, gözümün açık olması **Sadullah Teymür**'ü çıldırtıyor ve numara yaptığımı sanıyordu. *"Kalk ulan numaracı "* diyordu. Yanıt da veremiyordum, boşluğa düşmüş gibiydim. Daha sonra beni kendisi kaldırmaya çalıştı. Beceremedi. Bu kez, **Lütfi Çınar** isimli biri var, TİKB'dendi, çözülmüştü, onu çağırdılar. O gelip beni kucağına aldı ve götürdü. Babacanca sözler söylemeye başladılar. *"Haydi Akif doğrul, iyileş, seni hemen serbest bırakacağız"* dediler.

RUŞEN: Ölümcül yaranı burada mı aldın?

AKİF: Evet. **Sadullah Teymür**'ün falaka sopasını kaburgalarıma çivi gibi çakması sonucunda aldım. Tabii o da dahil tüm polislerin yüzüne bir endişe gelip çöktü. Töhmet altında kalacaklarını anladılar. Beni hemen arkadaşların bulunduğu bir hücreye götürüp kapattılar. Öyle bir hücre ki, el kadar bir şey ama içinde tam otuz kişi var! Herkes birbirinin üzerine yığılmış oturuyor. Çömelerek oturmuşlar.

RUŞEN: Dostum, o gün o hücrede seninle birlikte olan insanlardan anımsayabildiklerin var mı? Bu isimler önemli. Bir anlamda tanıkların sayılabilir...

AKİF: Tabii var... Dev-Yol davasından **Engin Höke, Süleyman Eryılmaz, Cabbar Gülşen, Muharrem Eryaşar**, TİKB'den **Lütfi Çınar**, Partizan'dan ismini anımsayamadığım biri, Dev-Sol davasından **Süleyman Güler**, yine Dev-Yol'dan **Ali Rıza Solmaz**, halktan **Metin Çimen** ve **Ferman Karayiğit**; tüm bunlar tanığımdır... O hücreye alındıktan hemen sonra, **Engin Höke** durumumun vahim olduğunu hemen anladı. Kararlı bir arkadaştı, işkenceler boyunca bizlere moral verirdi. Beş-altı arkadaşı ayağa kaldırıp, herkesten iyice sıkışmalarını istedi. Boşalan yere yüzükoyun uzandım. **Engin** bana suni teneffüs yaptırdı. Kırık kaburgalarım ciğerime batmış, nefes alamıyorum. Suni teneffüsle biraz rahatladım.

RUŞEN: O hücrede ne kadar kaldın? Seni hastaneye götürmüyorlar mı?

AKİF: Üç gün sürdü bekleyişim. Polisler endişeli. İkidebir gelip yokluyorlar. Aralarında; **"Bu kadarı fazla oldu! Başımıza dert olacak"** diye konuşuyorlar. Bırakmak istiyorlar ama gidemiyorum ki, hastaneye götürmek istiyorlar, ama başlarına iş açılacak gerekçesiyle onu da yapamıyorlar. Hücre arkadaşlarım bir şeyler yapmak istiyorlar ama ellerinden bir şey gelmiyor. O anlamsız bekleyiş dördüncü güne kadar sürdü. O gün bir subay geldi. Hücrenin kapısı açıldı. Otuz kişinin arasında yüzükoyun yerde yatıyorum. Başımı kaldırıp baktığımda sadece subayın postallarını görebiliyorum. Benimle ilgilendi. Dostlar, kaburgalarımın kırık olduğunu söylediler. Polislere kızdı. *"Hemen hastaneye götürün"* dedi. Apar topar Adana Göğüs Hastanesi'ne götürdüler. Ama baştabip, *"Alamam"* dedi.

RUŞEN: Niçin almıyor? Korkuyor mu baştabip?

AKİF: Hayır, tersine çok iyi bir insandı. Polislere bağırdı; *"Emniyetlerde insanları ölümcül hale getiriyorsunuz? Sonra da buraya getirip; 'İyileştirin' diyorsunuz. Ben bu genci hastaneye kabul edemem, çünkü zaten onu öldürmüşsünüz..."* dedi. Polisler önce şaşırdılar. Sonra da bağırıp çağırmaya başladılar. *"Bu adam komünist. Sen komünist olmasan, devleti güç durumda bırakmak istemezsin"* dediler. Baştabip çekindi ve kaydın yapılmasını kabul etti. Polisler omuzlarında çalıntı bir eşya taşır gibi, beni yukardaki katlardan birine, bir odaya götürdüler. Bir süre sonra ise, baştabip yanıma geldi. **"Zorla yatırıldığıma"** dair bir belge vermemi istedi. Nedenini sorduğumda; *"Bilemiyorum, günün birinde belki işime yarar. Başına bir hal gelirse belki bir gazetede yayınlatırım"* dedi. İşkenceyi anlatan bir yazı verip altını imzaladım, ona teslim ettim. İyi bir insandı yani...

RUŞEN: O baştabipin ismi neydi?

AKİF: Bilmiyorum. 1981 ortalarında Adana Göğüs Hastanesi baştabipi kimse, o insan işte...

RUŞEN: Pardon, seni hastaneye getiren polisleri tanıyor musun?

AKİF: **Ayı Mahmut** getirdi. Soyadını ve diğerini bilemiyorum.

RUŞEN: Sonra neler oldu? Özetleyerek anlatır mısın?

AKİF: Başucuma bir polis bırakıp gittiler. Doktorlar birbuçuk serum şişesi irin ve kanı şırıngayla ciğerlerimden aldılar. Biraz rahatladım. Beni hala polisin bekliyor olmasından. ürktüm ve hastaneden kaçtım. İyileşirsem yine emniyete alacaklardı. Eve gittim. Ailem şok oldu. Yeniden polise alınmadan tedavi edilmemi sağlamak istediler. Adana'nın bütün hastanelerini dolaştık. *"Yer yok", "Alamayız"* gibi gerekçelerle, kimisi de poliste yaralandığımı öğrenince reddetti. Özel doktor **Eşref Cengiz Yorgancı**'ya gittik. Ameliyatım için 200 bin TL istedi. 160 bine anlaştık. Özel Hayat Hastanesi'nde dört saat süren bir ameliyat geçirdim. Birkaç gün sonra işkenceci polisler

hastaneye damladılar. **Ayı Mahmut** içlerindeydi. ***"Ulan niye kaçtın? Seni tedavi ettirecektik"*** diye tatlı-sert havalarda konuşmaya başladı. Yanındaki polislere; ***"Siz dışarı çıkın, biz Akif'le iyi anlaşırız"*** dedi. Çıktılar. Yalnız kaldığımızda; ***"Ulan işte anla, bu yara başka yerde oldu. Ne senin devrimcilerle ilgin var, ne de biz sana bir şey yaptık..."*** dedi. Korktum, kabul ettim. Hazırladıkları yazıyı imzaladım.

RUŞEN: Yani onları böylece kendi ifadenle ve imzanla aklamış mı oluyorsun?

AKİF: Başka yolum yoktu, mecbur kaldım... İyileşince de eve gittim. Serbesttim.

RUŞEN: Özgürlük ne kadar sürdü?

AKİF: Dört ay. Bir gece yine geldiler, alıp emniyete götürdüler. İki muhbir öldürülmüş, benim öldürdüğüm ileri sürüldü. İşkence başladı. ***"Kabul et"*** seansları hiç bitmeksizin sürüyor. İşkenceler, ameliyatımı iki yerinden açtı. ***"Öldürürüz, hastaydı öldü deriz..."*** diyorlardı. Kabul etmedim. Günlerce sürdü işkence. O sırada PKK Davası nedeniyle gözaltına alınan **Makbule Demir** isimli bir hemşire arkadaş vardı. Onun tavsiye ettiği anti-biyotiklerle tedavi ediliyordum. Öte yandan da işkence devam ediyordu. Yine ölümcül hale getirildim. Ama suçlamaları kabul etmedim. 1981'in onuncu ayında yeniden Adana Göğüs Hastanesi'ne kaldırıldım. Yara açık, irin-kan akıyor. Başucumda üç tane polis bekliyor. Tam kırk altı gün yattım orada. Artık iyice inandım. Bir kez daha emniyete gidersem bu kez beni kesinkes öldürecekler. Kaçmaya karar verdim.

RUŞEN: Kaçtın mı?

AKİF: Kaçtım... Polislerin dalgın bir anında firar ettim. Ama gidebileceğim hiçbir yerim yoktu. Üç gün saklandım. Dördüncü gün boş bir tarlada ölümcül halde buldular beni. Baygınca yatıyordum... Yine sopa, yine işkence, yine hastane... Top gibi oradan oraya atılıyordum. 1982'nin 15 Ocak günü Adana Cezaevi'ne ifadesiz kondum. Ve sonraki günlerde PKK Davası'ndan yargılanmaya başladım...

RUŞEN: Bir daha hiç dışarı çıkmadın değil mi?

AKİF: Evet, artık benim için yeni bir süreç başladı. Mart'a kadar Adana Cezaevi'nde kaldım. Günden güne soluyordum. Tedavi için başvurularım cezaevi idaresince önemsenmiyordu. Sonunda cezaevindeki bütün devrimci arkadaşlar benim için eylem koydular. İdare apar topar aynı günün akşamı beni Tekirdağ'a sevketti. Orada Göğüs Hastanesi var. Böylece yıllarca sürecek olan bitmek tükenmek bilmeyen yolculuklarım, sevklerim, ömür törpülerim başladı.

RUŞEN: Bu süreçte karşılaştığın çarpıcı olaylardan bir kaçını anlatır mısın?

AKİF: Öyle çok ki, sayısız, hangi birini anlatayım... Yine de birkaç örnek vereyim. Tekirdağ Cezaevi'nde, hastaneye gideceğim günü bekliyordum. Asker, Kelime-i Şahadet getirmemi istedi. Getirmedim. Bir araba sopa yedim. Kan ve irin kustum. Hastane dönüşü nedensiz yere sekiz gün hücrede tutuldum. Yemek bile vermiyorlardı. Devrimcilere sempati duyan adli mahkumlar gizliden gizliye süt ve ilaç getirdiler. Yine Tekirdağ'dan Adana'ya tam sekiz günde getirildik. Bir ringin içinde kırk kişiyiz. Havasızlık, ilgisizlik; ölüp ölüp diriliyoruz. Bizimle yolculuk eden boğazı delik yaşlı bir insan vardı. Yol boyunca bize yalvarıyordu. ***"Dayanamıyorum artık, ne olur beni öldürün..."*** diyordu... Adana'da birbuçuk ay kaldım. Ankara'ya gönderildim. İki ay kaldım. Başkentin hiçbir hastanesi beni kabul etmedi. Baştan savmak için en uygun yer Tekirdağ. Tekrar oraya götürüldüm...

*(Akif birden yeniden rahatsızlandı. Yattığı yerde kıpırtısızca kaldı. Yüzü acıyla kasılıyor. Sürekli inliyor... Bekliyoruz. **"Yardım edelim"** diyorum. Dostlar hüzünle; **"Yapacak hiçbir şey yok..."** der gibi bana bakıyorlar. Kulağıma; **"Biraz yorulunca hep böyle olur"** diyorlar. Uzun süreli konuşmak da onu yormanın bir biçimi. Duyduğum bitmeyen iniltilere benim neden olduğumu düşünüyorum. Bu yüzden üzülüyorum. Zar zor nefes alıyor. Kesik kesik... Belli belirsiz mırıltılar arasında, nefesi daralınca kollarının uyuştuğunu söylüyor. Bekliyoruz. Cesaretlenip; **"İstersen bırakalım dost..."** diyorum. Olmaz dercesine başını sallıyor. Yarım saat kadar geçiyor. İyice kendine geliyor, kaldığımız yerden devam ediyoruz...)*

AKİF: Tekirdağ'a **Kenan Evren** gelmişti. Hastaneyi de denetleyecekmiş. Yanımda bir kişi daha vardı. İkimizi de götürüp hastanenin en dip yerindeki bir odada sakladılar... Sonraki dönemde Adana'da oldum hep, Adana Cezaevi ile Adana Göğüs Hastanesi arasında mekik dokuyup durdum. Sayısız kez yaram açıldı gittim. Açlık grevlerinde sedyelerle taşındım...

RUŞEN: Evet dostum gerçekten zor, çok zor günler yaşamışsın... Adana'dan ne zaman ayrıldın?

AKİF: 1987'de Eskişehir Özel Tip Cezaevi'ne giden ilk grup olduk. Açılışı yaptık. Her yeni cezaevi yeni sorunlar demektir. Çok geçmeden eylemler başladı. Hak gaspları, dayaklar, hepsinden nasibimi yeniden aldım. Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nin yöneticileri durumumu öylesine kanıksamışlardı ki, işi hafife alıyorlardı. Açlık grevlerinde şeker vermiyorlar ve şeker aramaları yapıyorlardı. Beni ararken; ***"Akif'in şekeri koltuğunun altındaki deliktedir, oraya bakın..."*** diyorlardı. Oranın doktorları; ***"Bu cezaevinde yaşaması mümkün değildir"*** deyip Ankara'ya gönderdiler. Birbuçuk ay kaldım. Eskişehir'e döndüm. Eskişehir hemen Bursa Özel Tip'e gönderdi. Özel Tip, ***"Almam"*** dedi. Kapıda kaldık. Bursa E Tipi'ne gönderildim. Dört ay kaldım. E Tipi, Özel Tip'e gönderdi. Üç buçuk ay orada kaldım. Özel Tip, Ceyhan Özel Tip'e gönderdi. Orası da Gaziantep Özel Tip'e (buraya) gönderdi...

RUŞEN: Müthiş bir trafik! Niçin oradan oraya gönderilip duruyorsun?

AKİF: Hepsinin gerekçesi aynı; ***"Cezaevimiz koşullarında kalması mümkün değildir, hayati tehlike vardır. Tam teşekküllü bir revirde kalması gerekir."*** Geçekçe bu.

*(Akif başucunda duran bir dosyaya uzanıyor. Bir yığın rapor çıkarıyor, incelemem için bana uzatıyor. Alıyorum. Büyük büyük imzalarla dolu kağıtlara göz gezdiriyorum. Elimde tuttuğum kağıtların bürokrasinin kendisi olduğunu anlıyorum. Bürokrasi cisimleşmiş avucumda duruyor. Bir yığın sözün içinden çıkan şu; **"Ölürse ölsün!..."** Herkes topu birbirine atıyor. Raporları sayıyorum. Tam on iki adet! Hepsinde de **"Cezaevi koşulları uygun değildir, başka bir cezaevine..."** yazıyor.)*

RUŞEN: Peki dost, senin için en uygun cezaevi neresiymiş?

AKİF: Burası (Gaziantep Özel Tip Cezaevi) olduğu iddiasıyla geldik. Ama buranın doktoru; ***"Bu hasta bir an önce buradan gitmezse ölür..."*** diyor. Gidelim gitmesine ama nereye? Gitmediğim yer kalmadı ki, sorun bir cezaevinden öbürüne nakledilmek değil ki!.. Tedavi olamıyorum. İyileşemiyorum.

RUŞEN: Sana verilen son raporda; "Hasta operasyonu kabul etmemiştir" yazıyor. Niçin ameliyat olmak istemiyorsun?

AKİF: Olmak istiyorum. Bu dördüncü ameliyat olacak. Diğer üçünde ameliyat olduğum halde, beni yeniden ölümle burun buruna getiren cezaevi koşulları oldu. Ameliyat olduktan sonra, ***"tam teşekküllü revir"*** olduğu söylenecek cezaevlerinden birine gönderileceğim, ama reviri bile olmayacak!.. Olmayacak, başka bir yere gönderileceğim... Günlerim ringlerde geçecek. Karşılaşacağım bilinmeyen muamelelerle yeniden ameliyat yerim açılacak. Yeniden acılar, sancılar, sızılar... Yoruldum artık...

RUŞEN: Ama ameliyat olmazsan ölüm tehlikesinin daha da artacağı söyleniyor.

AKİF: Biliyorum... Her iki halde de ölümün bana çok yakın olduğunun farkındayım. Adalet Bakanlığı, Türkiye koşullarına göre en iyi olan cezaevlerine gönderilmem gerektiğine olumlu yaklaşıyor, ama eğer en iyi cezaevi burası ise, reviri bile yok. Ceyhan ise, orası buraya gönderdi. Eskişehir, Bursa ise, onlar zaten yetersiz olduklarını ileri sürdüler. Sonuç olarak, bu cezaevleri ve daha başkaları Türkiye koşullarınca iyi olsa da, benim sağlık koşullarım için yetersizdir. Ki bu durum, bu cezaevlerinin doktorlarınca, cezaevlerinin bağlı olduğu il ve ilçe devlet hastanelerinin sıhhi kurullarınca hazırlanan raporlarla ortaya çıkmış durumdadır.

RUŞEN: Anlıyorum... İyi ama bu durumda ne yapılabilir?

AKİF: Benim yaşama hakkım bundan dokuz yıl önce **Sadullah Teymür**'un elindeki falaka sopası aracılığıyla elimden alınmak istendi. Devletin bir işkenceci polisi tarafından gasp-edilmek istendi. Bu hakkıma saldırıldı ve saldırının hiçbir hukuksal dayanağı yoktur. Devlet bana, yaşama hakkıma ölümcül bir darbe vurarak, suçsuz ceza vermiştir. Bir işkenceci, dokuz yıl önce yaşama hakkıma zarar verirken, sadece ben mağdur duruma düşmemişimdir, ailem de mağdur hale getirilmiştir. Tek bir iğnem 62 bin lira... Yakınlarım ellerinde avuçlarında olanı satıp savurarak, bana iğne, ilaç parası yetiştirmek için yıllardır çırpınıp durdular. Cezaevi koşullarında yaşayabilmem için pek çok özveride bulundular. Kızkardeşim üniversiteyi kazandığı halde gitmedi. İşe girdi. Bana ilaç parası yetiştirebilmek için... Yıllardır birlikte kaldığım dostlarım, boğazlarından kesip bana bakmaya, ihtiyaçlarımı gidermeye çalıştılar. Tam dokuz yıldır yargılanıyorum. Hala tutukluyum. Askeri Yargıtay cezamızı bozdu. Tutukluluk hali infaza dönüştü. Haksızlığın giderilmesi, haksızlığın kaynağında aranmalıdır. Yaşama hakkımı çiğneyenler, bu hakkın benim tarafımdan en iyi bir şekilde kullanmasını da sağlamak zorundadırlar. Hele bu, devlet tarafından yapılmışsa bu gereklilik katbekat artar. Benim içerde ölümüm işkenceye ve işkencecilere bir mükafat daha olacaktır. Yaşamam, ayakta kalmam ise bir yönüyle onların yenilgisi olacaktır...

RUŞEN: Affedersin... Şöyle söyleyebilir miyiz? Hayat hakkını devam ettirebilmenin artık bu koşullarda mümkünü yok. Bu yüzden de dördüncü ameliyatı olmak istemiyorsun...

AKİF: Evet, öyle de denilebilir...

RUŞEN: Peki değerli dost, başkaca söylemek istediğin şeyler var mı?

AKİF: Var... Sorun sadece benim sorunum değildir. Cezaevlerinde daha pek çok kişinin sorunudur. Kısa ve uzun bir gelecekte pek çok dostun karşılaştığıma benzer acı gerçeklerle yüzyüze kalacağına -onlar için yüreğim sızlasa da- inanıyorum. İnsanlığın, devrimci-demokratların bana ilgi ve desteğini istiyorum. Bu, aslında -nesnesi ben olsam da- insani değerlere bir sahip çıkma çağrısıdır. Bunca yıpranmışlıktan sonra, en iyi yaşasam da çok uzun ömürlü olmayacağımı, ölümün her an burnumun dibinde, koltuğumun altındaki delikte olgunlaşıp beni kuşatmaya hazır beklediğini biliyorum. Ama benim kazanmam -ölsem bile- yaşama hakkının kazanması, insani değerlerin, toplumsal güzelliklerin kazanması olacaktır. Bu bilinçle yoğrulan herkese, dışarıya, insanlığa, devrimcilere, dostlara, duyarlılara sevgiler yolluyorum...

*(Röportajımız bitti. Kağıtlarımızı rulo yaptım, kalemimi cebime koydum. Akif'in yatağına gittim. Kara gözleriyle içten ve sıcak gülümseyen yüzüne baktım. İçimden onu kucaklamak geçti. Kucaklaştık. Uzun ömürler dileyip, hücreme döndüm. Bilincimin tavanında onun sözü asılıydı: **"Haksızlığın giderilmesi haksızlığın kaynağından aranmalıdır."** Doğruydu. Ama bunu kim arayacaktı? Akif mi? Tam dokuz yıldır arayıp durmuyor muydu? Ulaştığı yer ise adeta yaşamın son demiydi. Bu hakkı kim arayacaktı? Yanıt onun son sözlerinde içeriliyordu: İnsanlık... Devrimci demokratlar... Yaşama hakkının kutsal olduğunu düşünenler... Bu hak arama yolculuğunda bir anlamda herkes sınava çekilmiş olmayacak mı? Eylül vurgununun ülke üzerinde oluşan toz dumanını aralamanın bir yolu da, büyük-küçük demeden haksızlıklara, bu "adalet"in dağıttığı adaletsizliklere, insan hakları ihlallerine tavır almaktan geçmiyor muydu? Duyarlılık ayağa kalkınca zulmün saltanatı yıkılmaz mıydı? Bilincimizde asılı sorularla geldim, yatağıma uzandım. Küçük penceremden kararmaya yüz tutmuş dışarıya baktım. Gaziantep'e akşam iniyordu. Bir gün daha geçmişti. Akif'in sayılı günlerinden bir gün daha... İnsan eskisi **Sadullah Teymür**'ü düşündüm. Şimdi dışarıdaydı. Kimbilir nerelerde, ne yapıyordu? Ama Akif buradaydı... Bitişik blokun bir hücresinde soluksuz kala kala tükeniyordu... **Ey insanlık, ey dostlar, ey tükenmeyenler... Gaziantep damının küçük bir penceresinden size bir çığlık gönderiyorum. Duyun bizi... Akif ölüyor... Ölüyor Akif...**)*

Tüm okuyucularımıza ve insanlığa çağrı

Akif Özdemir'in zindandan çıkarılması ve tedavi imkanlarının sağlanması kampanyasına omuz verin. Sömürgeci Türk Cumhurbaşkanlığına, Başbakanlığına, Adalet Bakanlığına ve ilgili tüm kuruluşlara telgraflar ve mektuplar yazın, Akif'in serbest bırakılmasını isteyin.

Akif'i kavgasında yalnız bırakmayın. Mektuplarınız ve dayanışmanızla ona güç verin.

Impressum:
Metin Özkan
Adlerstr. 7
2085 Quickborn

Yazışma adresi:
BERXWEDAN
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya	3.00 $
Avusturya	18.00 s.
Belçika	60.00 bfr.
Danimarka	8.00 dkr.
Fransa	6.00 ff.
Hollanda	3.00 hlf.
İngiltere	0.80 £
İsveç	6.00 skr.
İsviçre	2.50 sfr.
Norveç	10.00 nkr.

TARİHSEL ROL

Baştarafı 1. sayfada

Dünyadaki askeri bloklar gerginliği, henüz sağlıklı bir yapıya oturtulamamış da olsa, kısmen hafifletilmiştir. Çeşitli bölgelerdeki sorunlar çözüme götürülemediği gibi, bu alanlardaki askeri çarpışmalar daha da büyümeye adaydır. En önemlisi de, mevcut program ve yöntemlerle gerçekleşen sosyalizmin sorunları çözümlenemediği gibi, sosyalist gelişmenin önünü tıkayan ve her alanda kapitalizmi pohpohlayan bu uygulamalar önemli kayıplar ve daha ağır sorunlar ortaya çıkartmıştır. Sovyetler Birliği, bugün daha çok bu tür sorunlarla ve kendisiyle uğraşmak durumundadır. Henüz tam güven duymasa da Doğu Avrupa'da bazı sonuçlara ulaştığına inanan emperyalizm, bir yandan bu alandaki sonuçları sağlamlaştırmaya çalışırken, diğer yandan da çeşitli bölgelerdeki etkinliğini arttırmaya yönelmektedir. Dünyanın gözü, 80'lerde olduğundan daha çok Ortadoğu'ya çevrilmektedir. Ortadoğu, dünyadaki son yönelimin kaderinin belirleneceği en başta gelen alan olmaktadır.

1980'lerin artan emperyalist saldırganlık ortamında Ortadoğu, yine en önde gelen alanlardan biriydi. İsrail'in Lübnan'a, Irak'ın İran'a, ABD'nin Libya'ya, Lübnan'a ve Körfez'e askeri saldırıları, Afganistan savaşı ve 12 Eylül faşist-askeri darbesi yaşandı. Bölgenin temel sorunları birer savaş alanı oldu, dengeler savaş üzerinde kuruldu. Parçalanan Arap dünyasında Arap-İsrail savaşı daha düşük bir yoğunluk alırken, Irak-İran ve Afganistan savaşlarının yoğunluğu arttı ve bunlara 12 Eylül rejimi ile Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi arasındaki savaş eklendi. Devletler ve siyasal örgütler arasındaki ilişkiler buna göre şekillendi ve zaman zaman netleşen bloklaşmalar düzeyine yükseldi. Mısır-İsrail anlaşmasının Arap gericiliğinin, Türkiye'yi, Pakistan'ı ve Afgan gericilerini içine alan işbirlikçi blokun karşısında denge gücü olarak sosyalist ve ulusal kurtuluşçu halk hareketleri ile sosyalizmle ilişki içinde olan radikal devletler yeraldı.

1980'lerin ortalarından itibaren dünyada yaratılmaya çalışılan ilişki düzeni, giderek Ortadoğu'ya da yansıtılmaya başlandı. ABD-SSCB zirvelerinin ve bloklar arası ilişkilerin en başta gelen konularından biri, Ortadoğu'nun durumu ve savaş düzeyinde süren sorunları oldu. İki taraf da, kendilerini ürküten ve vazgeçemedikleri bu alan üzerinde uzlaşma sağlama ve sorunları bu temelde çözme noktasında giderek anlayış birliğine ulaştılar. Buna, sorunları savaşla çözemeyen ve amaçlarını savaşla gerçekleştiremeyen bölgesel güçlerin durumu da eklenince, başlangıç niteliğinde bazı anlaşmalar ortaya çıktı. Afganistan üzerine anlaşma ve Sovyet askerlerinin çekilmesi, Irak-İran savaşında ateşkes, Filistin ve Lübnan sorunlarının çözümü için yeni planlar ve ilişkiler bu gelişmeleri belirleyen ürünler oldu. Bunların Kürdistan'a düşen bölümü ise, üç parçada halka karşı kimyasal silahlara varan sömürgeci katliam, emperyalizmin bir yandan bunu desteklerken, öte yandan PKK'yi tasfiye etme ve işbirlikçileri yaşatma çabaları oldu. Ortadoğu 1990'lara işte bu tarzda ve dünyanın ilgisinin üzerinde en fazla toplandığı alan olarak girdi. Ve denilebilir ki, dünyada yaşanacak gelişmelerin merkezi haline geldi.

Ortadoğu'nun tarihten gelen ve içiçe geçen ulusal, toplumsal, sınıfsal, dinsel ve mezhepsel çelişkileri son derece kapsamlı ve kapsamlı olduğu kadar da bugün çözüm için dayatıcı durumdadır. Birkaç alanda odaklaşan bu çelişkiler, çözülmedikleri durumda savaşı dayatmakta ve savaşa yol açmaktadırlar. Ve bir alandaki savaş tüm bölgeyi içine almakta, giderek günümüzde dünyayı da içine alabilecek noktaya gelmiş bulunmaktadır. İşte böyle bir ortamda, bölgeyi etkileyen temel sorunların çözümü için çeşitli güçlerin çabalarını yoğunlaştırdıkları gözlenmektedir. Bunların başında ise, kendi aralarındaki uzlaşma ve anlaşma ile dünyaya yeni bir yapı kazandırmayı amaçlayan ABD ile Sovyetler Birliği gelmektedir.

ABD'nin Ortadoğu'daki sorunları kendi çıkarları çerçevesinde çözme ve bölgedeki egemenliğini güvence altına alma doğrultusunda çabalarını hızlandırdığı açıkça görülmektedir. BM üzerindeki etkisini de kullanarak, Kıbrıs sorununda bir çözüm yaratabilmek için Camp David benzeri bir diplomatik baskı düzeni kurmuştur; bununla Türk-Rum çelişkisini hafifletmeyi ve kendi etkinliğini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Arap gericiliği üzerinde uyguladığı baskıyla FKÖ'yü kendi planını kabul etmeye zorlamak için çalışmaktadır. Afganistan üzerindeki etkinliğinin zayıflaması için, Pakistan ile birlikte gericiliği örgütleme ve yaşatma çabalarını sürdürmektedir. Irak ve İran rejimleriyle daha fazla ilişki yolları arayarak buradaki sorunların çözümünde de belirgin güç olmak istemektedir. Bütün bu çabalarını bölgenin işbirlikçi güçleriyle birlikte yoğun olarak sürdürmektedir. Öyle ki, bölgenin işbirlikçi rejimlerinden birinin heyeti Washington'dan gelmekte, diğerlerininki gitmektedir. Özal'ın haftalarca süren ABD gezisini de bu çerçevede değerlendirmek gerekir. Aslında buna gezi de denemez, düpedüz Ortadoğu'daki yeni durum ve Türk faşist rejiminin rolü konusunda verilen bir eğitimdir gerçekte olan. Türk burjuvazisi ve onun faşist rejimi de böyle bir eğitime son derece muhtaçtır. Yaşanan gelişmeler karşısında şaşkınlık ve acz içine düşmüş, "ne olacak bizim halimiz" diyerek sağa-sola yalvarmaya başlamıştır. Muhtemelen bu eğitimin konuları, Kürt işbirlikçiliği ile daha iyi ilişkiler içinde olmak, İran ve Irak'la yeni bir ittifak geliştirmek, su ve benzeri hususlarla bölge üzerindeki etkinliği arttırmak, Yunanistan'la sorunları hafifletmek, İsrail ve Arap gericiliği ile daha ileri ilişkilere girerek bölgesel sorunlarda rol oynamak gibi hususlardan oluşmaktadır. Türk rejimi, eğer kendini yaşatabilirse, önümüzdeki dönemde bu doğrultuda yoğun çaba harcayacaktır.

ABD'nin bu tür faaliyetlerine karşılık, Sovyetler Birliği'nin de bütün sorunlarda söz sahibi olmaya çalıştığı ortadadır. Dışişleri Bakanı'nın geçen yıl yaptığı gezi bunun verilerini hazırlama ve kendini gösterme faaliyeti olmuştur. Bu temelde şimdi İran ile Irak arasında arabulucu olmayı öneriyor. Filistin devletine büyükelçilik vererek ve İsrail ile ilişki kurarak daha etkin bir güç haline gelmeye çalıştığı gözleniyor. Afganistan sorununda attığı adımlar konumunu epeyce güçlendirmiş bulunuyor. Yunanistan ve Kıbrıs'la ilişkilerini geliştirerek bu sorunda da dışlanmamaya çalışıyor. Eğer iç sorunlarla daha yoğun uğraşmak zorunda kalmazsa, bu dönemde bu tür çabalarını daha da arttıracağı açıktır.

Şimdi burada şu soru sorulabilir: Nedir bu çabaların dayanakları? Bunlar ne tür sonuçlar doğurabilir?

Çok açık ki ABD, bölgedeki temel sorunları çözmeye değil, kendi çıkarları doğrultusunda bastırmaya, işbirlikçi gericiliği bölge üzerinde bütünüyle egemen kılmaya ve böylelikle kendi egemenliğini güvence altına almaya çalışıyor. Onun çözmek istediği sorunlar ve çözüm planları, işbirlikçi-gericilik arasındaki anlaşmazlıklardır, amaçlarına zarar veren pürüzlerin ortadan kaldırılmasıdır. Bu, bir sorunu çözme çabası değil, kendi egemenliğini daha da geliştirme savaşıdır. Halklar tarafından zorlanan işbirlikçi bölge gericiliği, bu çabanın basit bir piyonu olabilmek ve bununla yaşam gücü bulabilmek için can atmaktadır. Sovyetler Birliği'nin yaklaşımı ve amaçları tamamen aynı kapsamda değilse de, onun yaklaşımı da sorunları kökünden ve birbirinden koparak, halklar ve çıkarları yerine mevcut egemen güçleri esas alarak ve sorunları sadece birkaç çarpışma noktasında ve askeri çarpışma olayı biçiminde görerek son derece yüzeysel kalmaktadır. Gorbaçov açıkça, bölgedeki mevcut statükoyu esas aldıklarını ve emperyalist devletlerin bölgedeki çıkarlarına zarar vermek istemediklerini söylemektedir. Oysa bölgedeki mevcut durum ve emperyalizmin varlığı tamamen halkların aleyhine ve çıkarlarına karşıt olan bir olgudur. Peki, bu durum bozulmadan, uluslar ve halklar haklarına sahip olmadan sorunlar nasıl çözülecek? Çok açık ki, bu yaklaşım da, bölgedeki sorunları gerçekçi ve kalıcı bir çözüme ulaştırmayı esas alan bir yaklaşım değildir. Ancak ABD'nin yaklaşımlarıyla bazı ayrılıkları ve birçok noktada uzlaşmaları vardır. Ayrılıkları giderip bütünüyle anlaşma yaratabilmek için yoğun çaba harcanmaktadır. Böyle bir uzlaşma çabası ise, halkların çıkarlarını yansıtmadığı gibi, bölgedeki başta radikal güçler olmak üzere birçok rejimi zorlamaktadır. Doğu Avrupa'da yaşanan olayların benzerlerinin Ortadoğu'da da yaşanacağı üzerine hesaplar yapılmaktadır. Arap Birliği'ni yeniden canlandırma, Suriye, Libya, FKÖ, Mısır gibi güçler arasında uzun süredir kesik olan ilişkileri yeniden kurma vb. gelişmeler bu durumun bir sonucu olmaktadır. Böylece çeşitli güçler kendi güvenliklerini mevcut gelişmeler karşısında sağlamlaştırmaya ve konumlarını güçlendirmeye çalışmaktadırlar.

Ortadoğu'daki sorunlar çözümlerini yakıcı bir tarzda dayatmakta ve bu noktada dünyayı etkiler bir konumu yaşamaktadır. Ancak bu çözümler, ulusların ve halkların haklarını yadsıyan, emperyalizmin ve işbirlikçi-gericiliğin çıkarlarını esas alan bir temelde olmayacaktır. Bu durumu aşmadığı müddetçe Sovyetler Birliği'nin çabaları da ciddi bir sonuç yaratamayacaktır. Bu noktada yapılacak zorlamalar, bölge çapında yeni bir savaşın çıkması noktasına varabilir. Nitekim çeşitli çevreler savaş olasılığından ve bunun "su nedeni ile çıkacağından" daha sık sözeder olmuşlardır. Evet, su bölgenin önemli sorunlarından biridir, fakat bir savaşın gerçek nedeni değil, olsa olsa görünen nedeni ve başlatıcısı olabilir. Bölgedeki savaş tehlikesinin gerçek nedeni emperyalizmin ve işbirlikçi-gericiliğin toplumsal gelişmeyi engelleyen egemenliğidir; savaşı bu güçlerin politikaları çıkarabilir ve onlarla uzlaşan politikalar da bu durumun bir piyonu rolünde kalabilir. Bu tehlikelerin önlenmesinin ve ortadan kaldırılmasının tek yolu ise halk devrimlerinin inisiyatifi ele almasıdır, bölgede halk devrimleri dalgasının gelişmesidir. Böylesi gelişmeler bölgedeki sorunların gerçek ve kalıcı çözümünü sağlayacak tek yol olduğu gibi, tehlikelerin önlenmesinin de en temel güvencesidir.

Ortadoğu işte böyle bir gelişme dönemine girmiştir. Gelişen devrimci dalga, ideolojik içeriği ve çözümleyici gücüyle bölge tarihinin en güçlü ve sağlam bir olayı durumundadır. 1980'li yılların birikimi, bu tür gelişmeler için elverişli bir temel oluşturmaktadır. İşgal altındaki topraklarda gelişen halk direnişi, FKÖ önderliğinin uzlaşıcılığını sınırlamış ve ulusal kurtuluş için yeni sağlam bir temel yaratmıştır. Arap radikalizminin direnişi için de bu, yönlendirici bir temeldir. Afganistan'daki gelişmeler halk devrimlerine güç verici bir yapıdadır. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi bölgede yeni bir devrim dalgası yaratacak güce ulaşmıştır. Her ülkede halk kurtuluş hareketleri gelişmekte ve işbirlikçi-gericilik dağınık ve zayıf dönemini yaşamaktadır. Bugün Ortadoğu dünya emperyalist egemenliğinin perçinlendiği bir alan haline getirilmek istenirken, bunun tersinin gelişmesi olasılığı çok daha güçlüdür. Ortadoğu'nun devrimci atılımı, emperyalist saldırganlığı bozguna uğratabilir ve gerçekleşen sosyalizmin sorunlarının çözümünde devrimci bir ivme yaratabilir.

Ortadoğu'nun böyle bir devrimci gelişme yaşayabilmesindeki temel tarihsel rol ise, bugün Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin üzerindedir. Filistin kurtuluş hareketi, Afganistan direnişi, İran, Suriye, Libya, Yemen gibi ülkelerdeki radikal gelişmeler, bu alanda güçlerini bütünüyle ortaya koymuşlar ve verebileceklerini vermişlerdir. Buradan daha ileri gitmeye ve bölgede yeni devrimsel rüzgar estirmeye muktedir olan ve hazırlıklı bulunan temel güç Kürdistan devrimidir. Son yıllarda yoğunlaşan emperyalist-sömürgeci saldırılar boşa çıkarılmıştır. Ulusal kurtuluş hareketini tasfiye edebilmek için sonuçlandırılan Irak-İran savaşı ise, sadece işbirlikçi güçlerin daha da zayıflaması ve PKK önderliğinin ve halk mücadelesinin bütünüyle egemen hale gelmesi sonucunu doğurmuştur. 1989 yılında gelişiminin zirvesini yaşayan ulusal direniş ve gerilla, 1990'lı yıllarda Kürdistan'da ve bölgede yaşanacak devrimci gelişmeler için sadece sağlam bir temel ve elverişli bir hazırlık olarak görülebilir. Geçmiş mücadele, 1990'ların devrimci fırtınasının sadece bir ön habercisidir. Bu gerçeği emperyalizm ve sömürgecilik de çok iyi bilmekte ve bütün hazırlıklar buna göre yapılmaktadır. Bu nedenle, 1990 yılı geleceğin çizilmesinde temel hesaplaşma yıllarından biri olacaktır. Bir adım daha ileri atan bir gerilla savaşı, bunu her alanda kuşatan ve destekleyen kitle direnişi, Türkiye'nin ve bölgenin devrimci, ilerici, radikal güçleriyle esnek bir ilişki ve dayanışma, Kürdistan devrimine tarihi rolünü kalıcı olarak oynamaya başlatacak, onu bölgenin ve dünyanın yeni devrimci dalgası haline getirecektir.

Osmanlı İmparatorluğunun tarihsel gerici rolü, onun Ortadoğu'yu kapitalist gelişmeye kapatmasındadır. Aynı topraklar üzerinde egemen olmasa da, Ortadoğu'nun sosyalist gelişmeye kapatılmasında TC'nin tarihsel gerici rolü Osmanlı İmparatorluğu ile aynıdır. TC'yi bu rolünden uzaklaştıran, onu tarihe gömmeye yürüyen bir hareket, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve PKK önderliği, doğal olarak Ortadoğu'ya sosyalizmi yayan ve devrim dalgası yaratan bir güç olacaktır. Kaldı ki, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi, tüm bölge uluslarını

Devamı 20. sayfada

Bir kez daha "Büyük Türkiye" hayalleri ve şovenizm dalgası üzerine

19 Ocak 1990'da Sovyetler Birliği'nin Azerbaycan ve Ermenistan Cumhuriyetleri arasındaki çatışmaları önlemek amacıyla Sovyet ordusunun Azerbaycan'daki gelişmelere müdahale etmesinin ardından sömürgeci-faşist Türk devletinin şovenizm propagandaları da yeni bir boyut kazandı.

Türk Genelkurmay Başkanlığı, Başbakanlık ve Dışişleri Bakanlıkları arasında "Özel Kriz Komisyonu" oluşturularak, Sovyet Azerbaycanı'ndaki gelişmelerden kendi çıkarları doğrultusunda nasıl yararlanılabileceğinin hesapları yapılmaya başlandı. Sömürgeci-faşist ANAP iktidarı ve başta SHP ve DYP olmak üzere tüm burjuva muhalefet partileri, Azeri ve Türk halkları arasındaki dini ve kültürel yakınlığı gerekçe göstererek, adeta Sovyetler Birliği'ne karşı bir Sovyet Cumhuriyetini "savunma", "sahiplenme" küstahlığıyla habire tasarruflarda bulundular; bulunuyorlar. TBMM (Türkiye Büyük Millet Meclisi), Sovyetler Birliği'nin anayasa ve iradesini hiçe sayan tartışmalara ve Nahcivan ve Azerbaycan'a doğrudan müdahale önerilerine sahne oldu.

1974 Kıbrıs işgalinin mimarı ve "sosyal-demokrat" maskeli azgın şoven DSP lideri Bülent Ecevit, ikinci Kafkas saldırısının Enver Paşalığına soyunarak; "Türkiye, Nahcivan'ın uluslararası anlaşmalara dayanan statüsünü koruyabilmeleri için buradaki Azeri Türklerine, askeri birlik gönderme dışında, fakat savunma araç ve gereçleri dahil her türlü yardıma hazır olmalıdır. Aksi halde iş işten geçebilir ve Ermenistan Cumhuriyeti, Türkiye için ciddi bir sorun durumuna gelebilir" demektedir. (23 Ocak 1990, Cumhuriyet)

12 Eylül 1980'deki askeri-faşist cunta öncesinde "Komünistler Moskova'ya" diyen sivil faşist MHP -yeni adıyla MÇP-, şimdi "Ordu Bakü"ye, "Bozkurtlar Bakü'ye diye savaş çığlıkları atmakta ve Sovyet Azerbaycan'ında Sovyet ordusuna karşı savaşacak "gönüllü ordu" kurma hazırlıklarını alenen yapmaktadır.

İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin siyasal, demokratik ve ekonomik talep veya protesto amacıyla yaptığı tüm gösterileri faşist zorla dağıtılır, göstericilerin büyük çoğunluğu tutuklanır ve hatta 1 Mayıs 1989'da olduğu gibi katledilirken; "Azerbaycan'ı destekleme" kisvesi altında yapılan şovenizmi körükleme gösterilerine faşist polisin bizzat kendisi de katılmaktadır.

Sömürgeci-faşist Türk devletinin, Kürdistan'daki sömürgeci varlığı, katliamları, baskı, işkence ve vahşi saldırıları karşısında ya tamamen susmayı ya da bunları koşulsuz onaylamayı yeğleyen burjuva basın-yayın organları, şimdi şiddetli bir şovenizm histerisine tutulmuş ve Türk halkını da bu doğrultuda yönlendirebilmek için elinden geleni ardına bırakmamaktadır. Modern iletişim teknolojisinin tüm olanakları bunun için sonuna kadar kullanılmaktadır.

Bırakalım Kürdistan halkının haklı mücadelesinin yanında olmak, işçi sınıfının en temel ekonomik-demokratik sistemlerinin bile temsilciliğini yapmayan; bu mücadeleyi örgütleme ve yükseltme yerine cılız da olsa var olanı da dağıtmaya ve tasfiye etmeye çalışan sözümona "işçi sendikaları", bu kez "Azerbaycan'ı Destekleme Milli Komitesi" kurmaktadır.

Şovenizm çılgınlığı, bakanlık emirleriyle tiyatro sanatçılarına bile Azerbaycan'da ölenler için saygı duruşu yaptırtmaktan, Diyanet İşleri Başkanlığı emriyle fetvalar çıkarmaya ve Türkiye, Kuzey-Batı Kürdistan genelindeki tüm camilerde ölenlerin anısına hatim indirmeye kadar uzanmıştır.

Ancak son dönemlerde Sovyet Azeri ve Ermeni halkları arasındaki çatışmalar önlenmiş ve her iki halkın yöneticileri arasında görüşmeler başlayarak olumlu sonuçlara varılmaya başlanmıştır. Tam da bu noktada Türk sömürgeciliği yeni bir "dış düşman" olarak Yunanistan'ı öne sürmüştür. Burada, Yunanistan yönetiminin Batı-Trakya 'da yaşayan azınlığa yönelik politikalarındaki hata ve yanlışları gözardı etmediğimizi vurgulamak gerekir. Fakat şimdiki konumuz o değil. Kemalist-faşist rejimin bir yandan yapılan hataları kendi istediği biçimde yorumlama ve sunma; diğer yandan da MİT kanalıyla ajan faaliyetlerini yoğunlaştırarak kışkırtıcı bir rol oynama durumu vardır. Ki tüm bunlar içeride giderek yoğunlaşan toplumsal muhalefeti rejimin çıkarları doğrultusunda özünden boşaltma ve halkın gündemini, özlem, talep ve beklentilerini ters-yüz etme çabasının sonuçlarıdır.

Bilindiği gibi, Sovyet Azerbaycan'ı ve Batı-Trakya öncesinde sömürgeci-faşist rejimin gündeminde "Bulgaristan Türkleri" vardı. 1989 yaz ve sonbahar ayları boyunca Bulgaristan'a yönelik korkunç bir anti-propaganda kampanyası yürütüldü. Bizzat sömürgeci-faşist ANAP iktidarı tarafından düzenlenen ve tüm burjuva partilerinin de aktif biçimde katıldığı gösterilerde "Ordu Sofya'ya" sloganları atıldı. Tam da aynı dönemde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin en görkemli dönemini yaşıyor olması; bunun karşısında Türk sömürgeciliğinin toplu göçertme, katletme ve işkencelerinin doruğa çıkarılması rastlantı değildi. Ayrıca Türk işçi sınıfı, pasif ve sadece ekonomik taleplerle sınırlı da olsa, kendi tarihinin en kitlesel eylemlerini yapıyor ve rejimi zorluyordu.

Peki, sosyalist olduğunu iddia eden Türkiye solu, kemalist-faşist rejimin bu propaganda bombardımanları karşısında ne yaptı? Doğru tavrı alabilen belli bir kesim olsa da, büyük çoğunluğu adeta bu bombardımanların altında ezildi ve bu politikanın bir aleti oldu. Sosyalizm adına nerede ve kim tarafından yapılırsa yapılsın tüm hataları eleştirmek, doğru sonuçlar çıkarmak ve gerekli tavrı almak gerekirken; bunlar kemalizmin ne biçim birer soldan uzantısı olduklarını ve sosyal-şoven olduklarını bir kez daha sergilediler.

Her üç olayın da gündeme geldiği dönemlerde yapılan kamuoyu yoklamaları, halkın gündeminin çok farklı olduğunu ortaya koydu. Böylece sömürgeci-faşist rejim, "Turancılık"ı hortlatmaya çalışmakla asıl amacına ulaşmayı başaramadı.

Ama Türk egemenlik sistemi, içte Türk halkının toplumsal muhalefetinin, dışta ise egemenliği altında bulunan halkların kurtuluş savaşımlarının yükseldiği her dönem; bunları bastırabilmek, hedefi şaşırtabilmek ve böylece varlığını sürdürebilmek amacıyla şovenizm kampanyalarına hız veriyor; bununla Türk halkını yalnızlaştırmaya ve diğer halklarla arasında düşmanlık yaratmaya çalışıyor. Ayrıca bunu, kendi yayılmacı emellerini gerçekleştirmek için bir araç olarak kullanıyor.

O halde, Türk egemenlik sisteminin bu politikasının başlangıçtan itibaren gelişimine kısaca bakmak gerekmektedir. Bu, aynı zamanda emperyalist güçlerin, NATO'nun sosyalist ülkelere ve güçlere yönelik tasfiye planlarında TC'ye verdiği rolü izah etmek açısından da zorunludur.

Bundan tam yüzyıl önce, yani 19. yüzyıl sonlarında feodal-despotik Osmanlı İmparatorluğu'nun Batı kapitalizmi karşısında dayanma gücü kalmamış, yüzyılın ortalarından itibaren zaten İngiliz ve Fransız emperyalizminin yarı-sömürgesi haline gelmişti. Gerici çıplak zor yöntemiyle imparatorluk sınırları içinde tutulmaya çalışılan halkların başkaldırıları yoğunlaşmış ve Balkanlardaki hıristiyan halklar kurtuluş savaşımlarından sonuç almaya başlamıştı. Bunun üzerine, dönemin Osmanlı Padişahı II. Abdülhamid, Alman emperyalizminin de desteği ve yardımıyla "Pan-İslamizm" tezini ortaya atarak, en azından müslüman halkları Osmanlı İmparatorluğu içinde tutmaya çalışmaktadır. Ancak, "Pan-İslamizm" adı verilen bu politika, imparatorluğun çözülüşünü engelleyememiş ve kısa sürede iflas etmiştir.

Bunun hemen arkasından kendi çıkarlarını imparatorluğun yaşatılmasında gören Alman emperyalizmi, yeni gelişmekte olan Türk burjuvazisinin İttihat-Terakki (Jön-Türkler) içinde ve "Pan-Türkizm" ideolojisi etrafında örgütlendirilmesinde önemli bir rol oynamıştır. Alman emperyalizmi, İttihat-Terakki içinde, özellikle de Enver Paşa ve çevresindeki bir kesimi bizzat eğitmiş ve bunlar eliyle "Dünya Türklerinin Osmanlı İmparatorluğu egemenliğinde birleştirilmesi"ni; böylelikle de kendi egemenlik, sömürü ve pazar alanlarını genişletmeyi amaçlamıştır.

Pan-Türkizm ya da Turancılık; Alman burjuvazisinin daha 1850'lerden itibaren kendi iç birliğini sağlamak, içte egemenliği pekiştirerek dünyaya açılmak ve sömürgeler elde etmek amacıyla resmi ideolojisi haline getirdiği Pan Germenizm ile aynı özü taşımaktadır. "Üstün-ırk" olduğuna ve dolayısıyla diğer halklar üzerinde egemenlik kurması ve sömürmesinin "en doğal hakkı" olduğuna inandırılan Enver Paşa ve önderliğindeki İttihat-Terakki, 1910'lardan itibaren "Turancılık" uğruna seferlere çıkmaya başladı. Böylece Osmanlı İmparatorluğu yaşatılmak ve sınırları genişletilerek güçlendirilmek isteniyordu. Alman emperyalizminin çıkarları da zaten bunu gerektiriyordu. Fakat Enver Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu, daha Sarıkamış'ta durdurularak bu işgal ve yayılma hareketi boşa çıkarıldı. Bu işgalci, yayılmacı ve halklar arasında düşmanlığı geliştirici şovenist politika nedeniyle, özellikle Kafkaslarda büyük savaşlar yaşandı. Sonuçta Alman Kralı II. Wilhelm'in manevi oğlu Enver Paşa, değil imparatorluğun sınırlarını genişletmek, var olanlarının da dağılmasını ve ezilen halkların özgürleşmesini engelleyemedi. Yüzbinlerce insan bu yayılma savaşında yaşamını yitirdi. Ermeni ve Kürt halkları vahşice katledildi, kendi vatanlarından sürüldüler. Diğer halklara karşı olduğu gibi, ve belki daha da fazla Ermeni ve Kürt halklarının katledilmesinin ve ülkelerinin yağmalanıp parçalanmasının baş sorumlusu Türk egemen sınıfları, bu suçlarını ört-bas edebilmek için günümüze kadar çok yoğun bir biçimde Ermeni ve Kürt düşmanlığı yaptı; adeta onları "milli düşman" olarak halka da kabul ettirmeye çalıştı.

Yüzyıl başlarında emperyalist güçler arasında dünyanın yeniden paylaşılmasına ilişkin çelişki ve çatışmalar, dönemin en önemli özelliğiydi. Ve "düşman" kavramı da buna göre şekilleniyordu. Fakat 1917 Büyük Ekim Devrimi'nden itibaren, emperyalist güçlerin en büyük düşmanı artık Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği olmuştu. Sovyetler Birliği'ni ortadan kaldırmak ve bu "haddini bilmez halklarla dünün köleleri işçi sınıfına" bunun hesabını sormak; emperyalist güçlerin üzerinde birleştikleri ortak nokta oldu. Bu yüzden de Alman emperyalist burjuvazisinin yeniden "üstün-ırk" histerisine tutularak Doğu Avrupa ülkeleri üzerinden Sovyetler Birliği'ne yönelik faşist saldırıları karşısında, diğer emperyalist güçler onaylayıcı bir tutum içine girdiler. Fakat daha sonra Hitler faşizminin saldırılarını kendi ülkelerini de içine alacak şekilde genişletmesi, İtalyan ve Japon faşizmleriyle birlikte dünya egemenliğine oynaması nedeniyle buna karşı savaşmak zorunda kaldılar.

Burada, Alman faşizminin yükseliş ve savaş hazırlıklarını yoğunlaştırdığı yıllarda, yani 1937-38'lerde M. Kemal önderliğindeki Türk devletinin de Dersim isyanını vahşi katliamlarla bastırması ve Hatay'ı ilhak etmesi arasında paralellik kurmak gerekir. Zaten insanlık tarihinin tanık olduğu en dehşetli katliamların mimarı Hitler, M. Kemal için, "O benim öğretmenimdir" diyerek Pan-Türkistleri desteklemiştir. Bunda anlaşılmayacak bir yan yoktur. Çünkü TC, Alman emperyalizmi ve İttihat-Terakki'nin gayrimeşru ilişkileri sonucunda, Osmanlı İmparatorluğu'nun enkazı üzerinde ve fakat bunlarla uzlaşma temelinde kurulmuştur. TC'nin kurucusu M. Kemal de, Türk uluslaşmasını Kürt halkının, Kürdistan'ın ve işçi sınıfının inkarı; yani azgın bir şovenizm, halk ve işçi sınıfı düşmanlığı üzerine oturtmuştur. Böylece Türk halkı, diğer bölge ve dünya halklarından yalnızlaştırılmaya ve onlara düşman hale getirilmeye çalışılmıştır. Türk halkının kendi siyasal, toplumsal, ekonomik vd. alanlardaki haklarına sahip çıkmaması ve şimdiye kadar her türlü baskı, sömürü ve aşağılanma dolu bir yaşamdan kurtulamamasının temel nedeni de budur.

2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın sonucunda milyonlarca insanını yitirmiş olsa da Sovyetler Birliği daha da güçlendi. Doğu ve Orta-Avrupa ülkelerinin önemli bir bölümü Kızıl Ordu'nun da yardımıyla emperyalizmin egemenlik ve sömürü alanı olmaktan çıktı; bağımsızlığına kavuştu ve sosyalizm sürecine girdi. Dünya halklarının ulusal-toplumsal kurtuluş savaşımları hızla yükseldi ve pek çok ülkede zafere ulaştı. Tüm bu gelişmeler karşısında emperyalist güçler, farklı alanlarda kendi aralarındaki çıkar çelişkilerini geri plana iterek, Sovyetler Birliği ve tüm sosyalist ülkelere güçleri "tek ve ortak düşman" ilan ederek onları ortadan kaldırmak veya en azından gelişmelerini engelleyerek sınırlı bir alanda tutmak amacıyla NATO'yu kurdular. NATO, günümüze kadar sosyalist ülke ve güçlere karşı tasfiye ve saldırı planlarının hazırlandığı ve yürütüldüğü bir merkez işlevi gördü. Bu planlar çerçevesinde daha NATO'ya ilk girdiği yıllardan itibaren Sovyetler Birliği'nin Kafkasya Cumhuriyetlerinde milliyetçiliği geliştirme ve yarma harekatını buradan başlatma görevi sömürgeci-faşist Türk devletine verildi.

NATO planları, Sovyetler

Devamı 20. sayfada

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Zengin tarihi eserleriyle tanınan beldemiz

RUHA

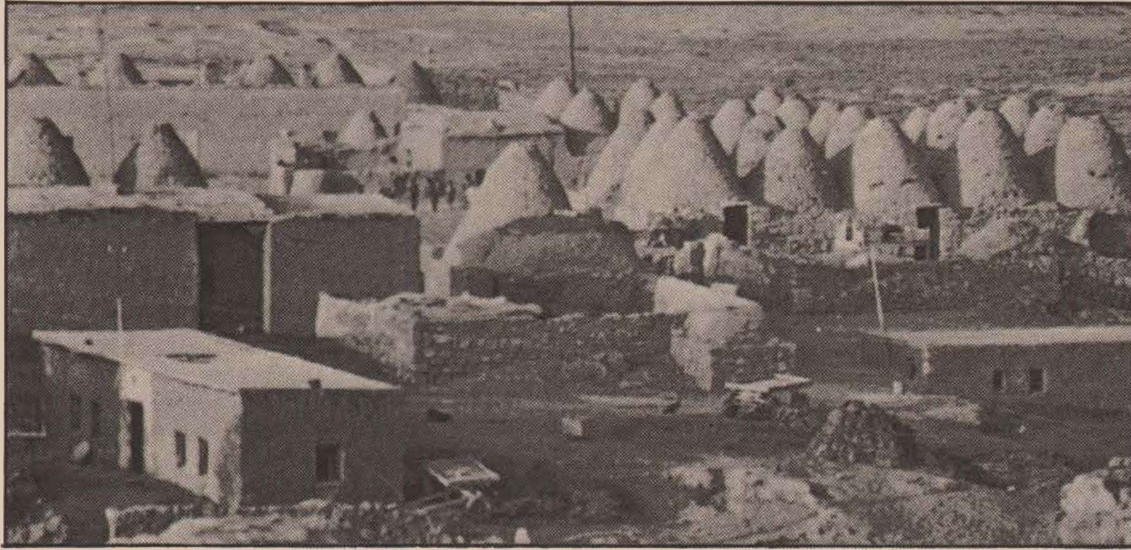
(URFA)

-I-

ADI NEREDEN GELİYOR?

Urfa'nın adının araştırmacılara göre kesin şekilde nereden geldiği bilinmemektedir. Tarihte çeşitli adlar kullanılmıştır. Bu adlardan biri Edessa'dır; Selökidler dönemine kadar uzanmaktadır. Kimi savlara göre, Süryanice olan "Orhai" sözcüğünden türemiştir. "Orhai"nin de, Arapçada "suyu bol" anlamına gelen "Vurhai"den kaynaklandığı belirtilmektedir. Yine bu savlara göre, Orhai'nin "Orhe", "Orha" gibi farklı telaffuzları sonucu Urfa adı ortaya çıkmıştır.

Harran'ın komları...

M.Ö. 1000 yıllarında, Kürdistan'ın şimdiki mevcut sınırlarının da dahil olduğu Mezopotamya toprakları, Sami kavimlerinin üçüncü büyük göçü olan Arami göçleri tarafından akına uğradı. Bu göç yılları uzun süre devam etti. Bu dönem, Arami göçü dönemi olarak anılıyor. Aynı zamanda bu dönemde Asurlular da etkin bir güce sahiptirler. Hitit devletinin ortadan kalkmasıyla birlikte, Asurlulara Mezopotamya kapıları açıldı. Yerleşik oldukları toprakların kuzeybatısına düşen Mezopotamya'ya doğru akınlara başladılar. Ancak önlerine Aramiler engeli çıkıyordu.

M.Ö. XI. yüzyıldan başlayarak Yukarı Mezopotamya'yı işgal eden Aramiler, birbirinden bağımsız devletler kurdular. Bunlardan biri şimdiki Urfa toprakları üzerinde kurulan Bit-Adini Krallığı idi. Aramilerin bu küçük devletçikleri zaman zaman kendi aralarında anlaşmazlıklara düşüyor ve kimi zaman bu anlaşmazlıklar çatışmalara kadar varıyordu. Bu durum, Aramilerin egemenliği için en büyük tehlike oluyordu. Bu anlaşmazlık ve çatışmalı durum, Aramileri yayılmaları önünde engel gören Asurlular için bulunmaz fırsattır. Nitekim, Aramilerin bu zayıflığını değerlendiren Asurlular saldırı seferleri düzenlediler. Urfa toprakları üzerindeki Bit-Adini Krallığı dışındaki diğer Arami devletçikleri bağımsızlıklarını yitirdiler. Asur imparatorluğunun amacı, toprakları egemenliğine almaktan çok, talancılıkla ganimet toplamaktı. Bu arada Bit-Adini devleti de vergiye bağlanmıştı. O dönemin Asur kralı ölüp yerine oğlu geçince, Asurluların talancılık düşüncesinden vazgeçerek, adı geçen devlete karşı saldırı seferi düzenledi. Bu saldırılar sonucu, M.Ö. 857'de Bit-Adini Krallığı yenildi ve bütünüyle Asur imparatorluğunun bir eyaleti durumuna getirildi.

İç ayaklanmaların Asur imparatorluğunu zayıf düşürdüğü yıllarda (M.Ö. 827-806), Aramiler tekrar başkaldırılarda bulundular. Başkaldırılarını bağımsızlığa kadar götürmeyi başaran Arami devletleri, bir süre sonra Asurluların askeri saldırıları sonucu tekrar yenilmekten kurtulamadılar.

Asur imparatorluğunun egemenliği, Medlere yenik düştüğü M.Ö. 612 yılına kadar devam etti. Medlerin Asurluları yendikten sonra ilk ele geçirdikleri alanların başında Mardin ve Urfa geliyordu. Medler, çevre krallıklarına karşı da saldırı seferleri düzenlediler ve başarılı oldular. Ancak bu alanlarda kurdukları egemenlik uzun ömürlü olamadı. Babil devleti Harran bölgesini ele geçirdi ve Pers imparatorluğu Anadolu'da egemenliğini ilan etti. Medler, Persler karşısında yenilgi alarak egemenliklerini yitirdiler.

Persler yöreyi ele geçirdiklerinde, Fırat-Dicle arasındaki toprakları üretime açtılar. Asurlular döneminde sürgün edilen bazı topluluklar, yeniden Urfa ve Nusaybin'e gelip yerleştiler. Bu arada savaşta yararlılıklar göstermiş subaylara ayrıcalıklar tanınır ve toprak dağıtılır. Bu subaylar daha sonraları imparatorluğun yöneticileri durumuna getirilirler. Ayrıca bölgede bulunan din önderlerine de ayrıcalıklar tanınır ve toprak bağışında bulunulur. Perslerin bundaki amacı, egemenliklerini sağlamlaştırmak ve nüfuzlarını denetimlerindeki tüm insanlara kabul ettirmektir. Ancak, kıyılardaki eski koloni kentlerine söz geçiremezler. Ticaret de buralarda yoğunlaştığından, ticari gelirlerden yoksun kalırlar. Perslerde başlayan ekonomik bunalım, onları zayıf düşürür.

Makedonya Kralı Büyük İskender, Persleri bu zayıf noktasından vurup yıkmak için harekete geçer. M.Ö. IV. yüzyılda Perslerin ordularını yenerek, Pers imparatorluğunu ortadan kaldırır. Böylelikle Urfa da Makedonya imparatorluğu topraklarına dahil edilir. Kısa bir süre sonra Büyük İskender ölür; ve onun ölümünün ardından komutanları arasında tahta çıkma kavgası başlar. İmparatorluğun birliği, bu şekilde parçalanmaya yüz tutar.

Bu dönemden sonra Selökidler, Abgar ve Osrene krallıkları ile Romalılar ve Bizanslılar egemen güçler olarak yükselirler. Bu dönem islamiyetin doğuşuna kadar devam eder. 639 yıllarında Arap ordularının başlayan akınlarına karşı Bizanslılar direndiler, ancak yeni bir güç olarak ortaya çıkan Araplar karşısında tutunamadılar. Arapların egemenliğine geçen Urfa, bu dönemde istilasına ve işgaline uğradığı krallıkların bıraktığı kültür çeşitliliğinin tümünü yitirdi.

Emevi Halifesi Abdulmelik döneminde (685-705) Urfa, Harran ve Samsat'la birleştirilerek bir eyalet durumuna getirildi.

Yine Emeviler döneminde Urfa ovalarında kanallar açtırıldı. Zaten verimli olan toprakları, bu kanallarla sulanıp daha bir verimli hale getirildi. O dönemde Urfa bereketli ve verimli toprakları sonucu önemli gelir kaynağına sahipti.

Urfa, Arapların egemenliğinde birçok iç hesaplaşmaya sahne oldu. Halifeliğe yükselmek için, birçok kanlı kardeş kavgasından büyük zarar gördü. Arapların egemenliği uzun yıllar devam ettiğinden, kültürlerini önemli oranda egemen kıldılar.

X. yüzyılda, iç hesaplaşmalar, halifelik savaşları ve iç ayaklanmalar sonucunda iyice yıpranan Arap egemenliği gerileme devrine girdi.

Daha önceleri Arap ordularının akınları karşısında tutunamayan Bizanslar, tekrar atağa geçtiler. Arapların egemenliğinde açılan gedikleri de iyi değerlendirerek etkinliklerini arttırmaya yöneldiler. İlkin Diyarbakır ve çevresini ele geçirdikten sonra, Urfa'ya doğru ilerlemeye başladılar. Bizanslar, Urfa'yı egemenliğinde bulunduran Halifelikten çeşitli istemlerde bulunurlar. Bir uzlaşma sağlanır; bu anlaşmaya göre Bizanslar, Urfa'ya saldırmayacaklardı. Ancak bu anlaşma kısa ömürlü olur. Urfa, Bizansların saldırısına uğrar ve bu saldırılar sonucu yakılıp yıkılır. Karşılıklı saldırılar birkaç yıl devam eder. Bu dönemde Mervaniler de bölgede yaşıyorlardı. Onlar da Urfa'yı denetimlerine geçirmek amacıyla saldırıda bulunurlar, ancak saldırıları başarıya gitmez ve sonuçsuz kalır. Bu kanlı çatışmaların ardından Bizanslar 1037 yılında Urfa'nın tümünü egemenliklerine alırlar. Bundan sonra kent yeniden onarılır ve yeni saldırılara karşı fiziki önlemler geliştirilir.

XI. yüzyılda, bilinen Türk Oğuz boylarının akınları başlar. Bizans orduları, Türk akınlarına karşı direnir. Ayrıca birçok yörede yerel ayaklanmaların da ortaya çıkması sonucunda Selçuklu Türkleri istedikleri şekilde yayılma gücünü gösteremezler. Bu dönemde, Bizans egemenliğinin yanısıra, çeşitli halklardan krallıklar ve beylikler yaşamaktadır. Bu yerli halklar da, yaşadıkları alanların bağımsızlığı için savaşlara katılırlar. Bizzat Urfa'da, yöre halkı birçok isyana başvurur. Fakat bu yerel isyanlar askeri güçlerinin zayıflığından ötürü başarıya ulaşamazlar. En kanlı çatışmalar bu dönemde yaşanır. Etkin güçler, komplolarla kendi emellerine ulaşmak için yerli halk kavimlerini kanlı biçimlerde katlederler. Yabancı egemenliklerin yer değişmesi altında diğer bölgeler gibi Urfa da bağımsızlığını yitirir. Bu, Osmanlı Türkleri dönemine kadar devam eder.

Osmanlı Türkleri döneminin ilk yıllarında Urfa bir süre Safevilerin egemenliğine geçer. Osmanlı-İran Safevileri arasındaki savaşta, Yavuz Sultan Selim'in ordularının galip gelmesiyle Urfa da Osmanlı imparatorluğu sınırlarına dahil edilir (1714).

Osmanlı imparatorluğunun Birinci Dünya Savaşında yenilmesiyle birlikte Fransızların denetimine geçer. Bu yıllarda Osmanlılara bağlı bir sancak durumundaydı.

TC'nin kurulmasıyla birlikte il haline getirildi.

Tarihi yapıtlar

SULTANTEPE: Urfa merkezine 17 km. uzaklıktadır. 1517'de yapılan arkeolojik kazılar sonucu kalıntılar ortaya çıkarılmıştır. Ağızları dışa dönük tabaklar, çanaklar bu kalıntılar içinde en çok olanlarıdır. Asurluların egemenliği döneminden kalma oldukları sanılmaktadır.

KALE: Hangi dönemde yapıldığı ortaya çıkarılamamıştır. Yuvarlak planlı ve 25 burçla sağlamlaştırılmıştır. Sarp bir kayalıkta yapılan kalede cephanelik, su sarnıçları ve ambar vardır. Bey Kapısı, Samsat Kapısı ve Harran Kapısı adlı üç kapısı vardır. İç Kale ile Dış Kale arasında bahçeli evler ve saraylar bulunmaktadır.

DÖŞEME CAMİSİ: 1211'de Selahaddin Eyyubi'nin yeğeni tarafından yapıldığı sanılmaktadır. Dikdörtgen planlıdır. Yukarı bölümünde minarenin yüzlerinde kemerli ikişer büyük pencere açılmıştır. Minarenin kapısı, caminin iç bölümüne açılır.

Yine tarihi bir yapıt olan Ulu Cami de, Selahaddin Eyyubi tarafından yapıldığı, bulunan bir yazıtta ortaya çıkarılmıştır. Urfa'nın en eski camilerindendir.

HARRAN: Tarihin her döneminde kültür ve din merkezi olarak kullanılmıştır. Ortaya çıkarılan buluntulara göre, Harran'ın ortasındaki tepenin oldukça eski bir yerleşim alanı olduğu sonucuna varılmıştır. Yapılan inceleme-araştırmalar sonucu, Harran'da yüzyılların kültür birikiminin burada saklı olduğu söylenmektedir. Birçok kale, türbe, cami, korunak, saray vb. tarihi kalıntılar bulunmaktadır. Henüz buradaki tüm tarihi kalıntılar ortaya çıkarılmış değildir.

Urfa ve çevresinde, bu önemli eserler dışında daha birçok irili ufaklı tarihi yapıtlar vardır. Uygarlığın en çok iz bıraktığı beldelerimizden biridir Urfa.

SÜRECEK

"... Zafer özgür geleceğin şen çocukları olmaya and içenlerindir..."

Değerli arkadaş;

Bugüne kadar yapılan duruşmalar beklenti ve tahminlerimizin ispatından başka bir sonuç vermedi. Şimdiye kadar toplam 28 duruşma yapılmasına rağmen, iddianame ancak dün okunabildi. Açık ki, iddianamenin okunmuş olması, iki güç arasında uzun bir maratonun başlamış olduğu anlamına geliyor. Karşıt rakiplerden birisi, kendi çürümüşlüğüne ve yaşlılığına bakmaksızın tüm çirkinlikleri ve kötülükleri sırtlayarak habire "hodri meydan" naraları atıyor. Tabii, rakibini teşvik etmeyi de ihmal etmiyor ve onu kendi zeminine çekmek için elinden geleni yapıyor. Çok doğaldır ki, yeninin, güzelin, haklılığın ve geleceğin temsilcisi olan diğer rakibin de, bu çürümüş ve yaşlanmış kaplana söyleyecekleri olacaktır. Doğrusu, biz bu maratonun eşit şartlarda yapılmadığını, ortada bir adaletsizlik ve haksızlığın varolduğunu, bu maratonun tek taraflı olduğunu, böylesi bir şeyin insan haklarına ve uluslararası yasalara sürülmüş koca bir leke olacağını, bunun kesinlikle iptal edilmesi gerektiğini ve bundan dolayı bu maratona katılmak istemediğimizi yüksek sesle ve defalarca haykırdık. Bunu engellemek bizim insanlık görevimizdir dedik. Ancak, karşıtlarımız işi duymazlığa ve görmezliğe vurarak, kendilerine ezberletilen şeyleri okumakta ısrar ettiler. Belli ki, rakibimiz yeminli. Ayrıca kendini Brüksel ve Washington'da efsunlamış! Yoksa, bu işte bir adaletsizlik olduğunu ve böylesi bir maratona çıkmanın resmen bir hukuk cinayeti olduğunu kendileri de biliyorlar. Ama ne yapsınlar? Emperyalizmin siyasal çıkarları bunu gerektiriyor. İşte, karşıtlarımızın çıkmaza girdiği nokta tam da burası ve bundan dolayı işleri hep yokuşa vuruyorlar. Onlar emperyalizmin siyasal çıkarlarını yasalara sığdırmaya uğraşıyorlar, fakat sığmıyor ve uzun geliyor. Uzun geldiği için de, ayakları dışarda kalıyor. Bu davayı açanlar, mevcut yasaları ilk çıkaranlara kimbilir ne kadar kızıyorlardır. Prusya imparatorluğunun yasaları ne kadar da genişti! Gerçi, tüm kızgınlıklarını ve hırçınlıklarını suratlarında okumak mümkün ve bu durum onların çirkin olan suratını daha bir çirkinleştiriyor. Sanki Dachau toplama kampının bekçileri. Karşımızdaki cüppelilerin suratında emperyalizmin tüm çirkinliklerini görmek hiç de zor değildir. Ben, mahkeme boyunca hep bunu görüyorum. Ama onlar bu çirkinliklerine rağmen, kanun ve yasalarını ta Lübnan'a kadar uzatma cüretini gösterebiliyorlar. Fakat birazcık endişeleri var. Doğrusu bu endişeleri de olmasaydı, kimbilir daha ne kadar çok sevinirlerdi. Bunun tercümesi şu Alman devletinin yasaları, PKK'nin bulunduğu her alanda geçerli olmadığı için, biraz zorlanıyorlar. Yoksa kendi topraklarında istedikleri her kişiye kolayca suç yükleyebilirler ve bu konuda epey yeteneklidirler. Sezarın hakkı Sezara verilmeli. Gerçekten de onların yanında Gestapo halt etmiştir. Fakat, bugün karşılarına aldıkları gücün öyle kolay yenilir yutulur bir şey olmadığını ve bu gücün nasıl sert bir kaya olduğunu fazla gecikmeden öğreneceklerdir. Bunu onlara öğretmek boynumuzun borcudur.

Bilindiği gibi, mahkeme salonundaki rolleri icabı hakimler ve savcılar adı altında iki grup oluşturmuşlar. Bu gruplara alınan elemanlar, özel olarak bu dava için seçilmişler ve uzun bir antrenmandan geçirildikten sonra karşımıza çıkarılmışlardır. Fakat buna rağmen rollerini tam yapamıyorlar, ya adımlarını çok çarpık atıyorlar ya da durulması gereken yerde es geçiyorlar ve es geçilmesi gereken yerde ise tam duruyorlar. İşte onların bu ruh halini gördükçe gülmemek için kendimizi zor tutuyoruz. Açık ki, onların bu kepaze duruma düşmelerinin nedeni ne eğitimsizlik ve ne de acemiliktir. Suçlu oldukları için bu duruma düşüyorlar. Gerçeği söylemek gerekirse; onları yapınca kendi gerçek rollerini oynuyorlar. Çünkü diğeri kendi rolleri olmadığı için sıkıcı oluyor ve sıkıcı olduğu için istemeyerek de olsa makyaj ve maskelerini bir tarafa bırakıyorlar. Mesela, bir bakıyorsunuz mahkeme başkanı Bay Belker, kendisine atfedilen rolü unutmuş ve sırasını beklemeksizin savcılığın yapacağı figürleri yapmaya koyulmuş. Tabii, bu durum hiç kimsenin gözünden kaçmadığı için ister istemez gülüşmeler oluyor. Bu durum karşısında Bay Belker'in canı sıkıldığı gibi, Savcı Völz'ün de canı sıkılıyor ve meslektaşını bu durumdan kurtarmak için Völz başlıyor ajite çekmeye. Önce meslektaşını azarlarcasına sert bir bakış fırlatıyor ve başlıyor demokrasinin nimetlerinden dem vurmaya; insan haklarını tek tek sıralıyor ve avukatlarımızın bizim insan haklarımızı nasıl "çiğnediğini" de ayrıca ekliyor. Fakat, Bay Völz bu tür konuşmalara alışkın olmadığı için hem canı sıkılıyor hem de gırtlağını sık sık temizlemek zorunda kalıyor. Çünkü, o kafasında yatan aslanı susturmakta zorluk çekiyor ve buna yaşlılık da eklenince ortaya bozuk bir plak çıkıyor. Artık dinle dinleyebilirsen! Evet, gerçekten de kimin hakim kimin savcı olduğunu ayırdetmek oldukça güç. Ama hakaret olmaması için, bir şeyi daha belirtmeliyim. Hakim ve savcıların giydiği cüppelerin rengi değişiktir.

Evet dost! Bugün bizim şahsımızda tüm Kürdistan halkına, halkımızın ulusal bağımsızlık ve özgürlük davasına ve tüm ilerici insanlığa karşı savaş açmış olan Alman emperyalizmi, bu davayı bir sıçrama tahtası yapmak istiyor. Fakat, onların mahkemedeki temsilcileri görevlerini tam yapamamanın sıkıntısı ve çıkmazı içindedirler. Karşıtlarımız bu davayı açarken kendi hesap ve amaçlarına uygun bir plan yapmışlardı. Bu planın bazı bölümleri şöyle: Kamuoyunun davayı izlemesine olanak tanımamak ve bunun için çeşitli engeller öne sürmek. Tutukluları safdışı etmek; bunun için konuşmaları engellemek, tercümeleri tam yapmamak veya yanlış tercüme etmek. Çeşitli provokasyonlar yaratarak tutukluları mahkemeden dışarı atmak; bunun için küfür, tehdit ve dayağa başvurmak. Her duruşma günü tutukluları yeraltı hücrelerinde 5-6 saat bekletmek ve yeterince düşünmelerine olanak tanımamak vs. vs... Fakat görüldüğü gibi, onların bütün planları suya düştü. Ama bu, onların yeni komplolara başvurmayacakları anlamına gelmemeli. Tam tersine, onlar bundan sonra bu tür senaryoları daha çok deneyeceklerdir. Çünkü artık söz sırası bizdedir ve hesap sormanın tam zamanıdır. Coşku ve sevincimiz dorukta. Halkımızın güçlü desteği ve dostlarımızın dayanışması güç ve ilham kaynağımız oluyor. Alkışlarımızla, saygı ve sevgi, slogan ve türkülerimizle tam bir bayram havası yaşıyoruz. İşte karşıtlarımızı şaşkına çeviren de budur.

Şimdiye kadar yapılan duruşmalar hakkında çok şey yazılabilir. Ama, ben sadece iddianamenin okunduğu son duruşma gününe biraz değinmek istiyorum. Bana göre, 31 Ocak duruşmasının ayrı bir özelliği vardı ve gerçekten de görülmeye değerdi. Savcı Völz'ün dışında, eksik bir şey yok ve herkes yerini alarak resmi duruşmaya geçiliyor. Savcı Senge, hazırlıklarına ta 15 Ağustos 1984'ten beri başladığı; Rebmann'ın önderliğinde ve ithal ajanların "güçlü" desteğiyle hazırladığı iddianameyi (siz bunu Hilafi Hakikat Beyannamesi olarak anlayın) okumaya başladı. Ama, kendisi ve yanındaki iki hortlaktan başka dinleyen yok. Kimse dinlemediği için Bay Senge'nin morali bozuluyor, kızarıyor, bozarıyor, ama yine fayda etmiyor. Herkes Nuh diyor, peygamber demiyor! Bizler adeta Cudi'nin eteklerindeymişiz gibi, derin sohbete dalmışız. Kimimiz sohbet ediyor, kimimiz bir şeyler okuyor ve kimimiz de halk ozanlarını kıskandırırcasına türkü söylüyor. Tabii, gülüşmeler ve espiriler hiç eksik olmuyor. Salonu dolduran seyirci dostlarımız ise, sanki bir bayram şenliğinde veya bir kutlama gecesinde. Bay Senge kendisi çalıp kendisi oynadıktan sonra, böylece iddianamenin okunması da bitmiş oldu. İddianamenin okunması biter bitmez, tüm izleyiciler salonu terk etmek üzere ayağa kalktılar. Bu bir protesto eylemi idi. Bu esnada bir grup dost, cam kafesin önüne kadar gelmeyi başararak, karşılıklı sloganlar arasında kucak dolusu selam ve sevgilerini, "Biji PKK" pankartı altında bize ulaştırmayı başardı. Tüm bu olup-bitenleri büyük bir dehşet içinde izleyen iddia makamı ve mahkeme komisyonu, hep bir ağızdan saldırı emrini verdiler. Polisler bu emri anında uyguladılar. Zaten böylesi bir emri çoktandır bekleyen polisler, büyük bir kin ve hınçla kitlenin üzerine "adalet copları"yla saldırmaya başladılar. Arkalarında koca bir mahkeme olduktan sonra, neden çekinsinler ki! Zaten hepsi "eğitim" amacıyla mahkemeye gelmiyorlar mıydı! Kaldı ki, bu polis adaylarının birçoğu yarın öbürgün TC'nin özel tim elemanlarına eğitim vereceklerdi. Böylesi hazır bir av bulunmuşken, neden kaçırılsındı ki. Kürtlerin omuzları geniş ve dayağa alışkın bir halk olduğunu, büyüklerinden az mı dinlemişlerdi! O halde, neden bir yarışa girmesinlerdi ki! Evet, artık adalet seyrediyor, tek taraflı coplar ve yumruklar konuşuyordu. Hem de adaletin merkezi olarak iddia edilen bir yerde! İzleyiciler iyice hırpalanıp salondan çıkarıldıktan sonra ortalık dinmişti ve sayıları otuzu aşkın "savaş kahramanı"nın baykuş bakışları altında duruşmaya devam edildi...

Sevgili dost! Bilmelisiniz ki, bundan böyle bu tür sahnelere çokça tanık olacağız. Bizler konuştukça onlar "sıtma nöbetine" tutulacaklardır ve bu telaşla çareyi copların konuşturulmasında göreceklerdir. Zira, sefilleri oynayanlara da bu yakışır. Çünkü, kanunların çözemeyeceği şeyleri başka yöntemlerle çözmeye çalışmak, onların yaşam ilkesidir. Lakin acıya kurşun işlemez. Hele bir Kürdistan devrimcisinin kalbinde açan özgürlük çiçeklerini koparmak hiç kimseye nasip olmayacaktır. Zafer, özgür geleceğin şen çocukları olmaya and içenlerindir.

Tümümüzden tümünüze selamlar, sevgiler.

İbrahim Kadah
Köln-Ossendorf
1 Şubat 1990

"Zindanlarda da olsak başımız diktir..."

Değerli arkadaş;

Göndermiş olduğunuz değerli yeni yıl kartınızı büyük sevinçle aldım. Bu sıcak ilgi ve yaklaşımlarınıza teşekkürlerimi ileterek, aynı gün cevap yazıyorum. Halkımın bağımsızlığı ve özgürlüğü için çarpan yüreklerden, onurlu kişiliklerden gurur duyuyorum. Yeni bir mücadele yılına girerken siz değerli dosttan olduğu gibi, onlarca dostdan kart ve mektup almak sevindirici olmaktadır. Geç de olsa, yeni bir yılda bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin daha da yükselmesine olan inanç ve bağlılığımla ben de siz değerli dost ve arkadaşların yeni yılını kutlarım. Bu kutsal kavgada onurlu yerinizi koruyacağınız inancını taşıyorum.

Yaşanan bunca hızlı gelişmeleri kendi çıkar ve amaçları için kullanan birçok kesim, aynı zamanda çürümüşlüklerini ve halkların yararına olmayan emellerini de bir türlü gizleyemiyorlar. Yayılmacılık, sömürü ve her türlü kurnazlık birçok yönüyle sırıtıyor. Bu kesimler hızla böylesi bir gidişatın yolunu tutmuş bulunmaktadırlar. Öte yandan yılların biriken sorunları, bürokratik batağı, yozluğu ortamında ilke ve hedeflere samimi bağlı olmayan kesimler de hem kendileri bocalamakta ve hem de karşıtlarına büyük taviz ve saldırı imkanları sunmaktadırlar... Zindanda sınırlı imkan ve olanaklar dahilinde de olsa gelişmeleri takip edebiliyor veya sezmekte zorluk çekmiyoruz. Elbette sizler daha geniş olanaklar içerisinde gelişmeleri daha iyi takip edebiliyorsunuzdur. Gelişmeler bizleri yakından ilgilendirse de, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük doğrultusunu pek değiştirmeyecektir. Bundan sonra kazanılan bu doğrultuda daha da güçlü yürüyeceğimiz ve kazanacağımız kesindir. Bu halkımızın ve ilerici insanlığın en kutsal hakkıdır. Önemli olan, doğrultuya daha güçlü katılım sağlamak ve yaygınlaştırmaktır. Şartlar ne olursa olsun, nerede bulunursak bulunalım kazanımlarımızı koruyup daha güçlü kılma zorunluluğumuz vardır.

Bağımsız, özgür, demokratik bir ülke yaratma mücadelesinin gurur ve inancıyla, zindanlarda da olsak, başımız diktir. Bu anlamda zindan ve sahipleri vız gelir. Hani bir şiir vardır: Eğer, mücadele zindan duvarını parçalamışsa, direniş sloganlarımız kulaktan kulağa yayılıyorsa, savaş sloganlarımız susmamış ve susmayacaksa; dört bir yanın zindan olsa bile ne çıkar... Onurumuz Diyarbakır'da ölümsüz özgecanlar böyle haykırmıyorlar mıydı? Vahşetin kol gezdiği Diyarbakır zindanları ve duvarları parçalanarak onurun, direnişin, yaşamın kalesi haline getirilmedi mi? Evet, zindan duvarları da parçalanmış, Kürdistan'ın dört bir yanındaki duvarlar da parçalanmıştır. Bağımsızlık ve direniş alevi artık yediden yetmişe halkımızın kalbinde yanıp tutuşmaktadır... Şimdi modern zindanlar ve sahipleri tarafından kutsal davamız hapsedilmek istenmektedir. "Demokrasi ve insan hakları" postuna bürünülerek bir bir suçlar işleniyor... Uzatmak istemiyorum. Yapılanları da yadırgamıyorum. Herkes tarihine, amacına, karakterine uygun olanı yapıyor. Varsın yapsınlar. Tarih büyüktür ve her zaman şahitlik yapacak durumdadır. Tarihin hükmü ve yargısı açıktır ve bundan hiç kimse asla kurtulamayacaktır...

Durumumuzu ve yaşamımızı soracak olursan; hayat sonsuz direniş ve yaşam kavgasıyla dolu sürmektedir derim. Zindanda bunun daha sıcak yaşanacağı açık değil mi? Sömürülen, ezilen, horlanan bir toplumun fertlerinin yaşamı her zaman zindan, işkence ve acıyla dolu değil mi? Ve bu insanlar nefes alıp verirlerken bile direnmek, mücadele etmek zorunda değiller mi? İşte bunlar için, yaşam sonsuz kavgadır dedim. Şu anda "zindan yaşamımı" ayrıntılarıyla aktarmak, sizinle uzun uzun sohbet etmek bir hayli zor. Bunu bir mektuba ve birkaç cümleye yerleştirmek çok yetersiz olacaktır.

Mektubumu sonuçlandırırken, özgürlüğe olan inanç ve tutkumla, sizlere en sıcak selamlarımı ve saygılarımı iletirim. 90'lı yıllarda bağımsızlığa ve özgürlüğe yürüyüşün coşkun inancıyla, hepinize başarılar, mutluluklar ve sağlıklı günler dilerim.

Sonsuz selamlarımla

22.1.1990
Adil Arslan
JVA Celle I
Trift 14
3100 Celle/BRD

EL SALVADOR:

BİR HALKIN BASTIRILAMAYAN İSYANI

KISACA EL SALVADOR

Yüzölçümü: 21.393 kilometrekare.

Nüfus: Yaklaşık 4.9 milyon. 1975-1980 yılları arasında yıllık nüfus artışı %2.5. El Salvador, kilometrekareye düşen 200 kişiyle, Latin Amerika'nın en yoğun nüfusuna sahip ülkesidir.

Dil: İspanyolca, bölgesel lehçeler.

Din: Halkın %96'sı Katoliktir.

Para birimi: Colon (1983 Ocak ayında 1 Colon 0.95 Alman Markı idi).

Yönetim biçimi: Başkanlık sistemi ile yönetilen cumhuriyet.

Ekonomik ve sosyal durumu: El Salvador, orta gelişmişlik düzeyinde bir kapitalist tarım ve sanayi ülkesidir. Kişi başına düşen yıllık ortalama gelir 1979'da 670 Amerikan Dolarıydı. (Bu rakam Honduras'ta 530, Guatemala'da ise 1020 dolar idi.) Ekilebilir tarım alanlarının yarıdan fazlası, nüfusun %2'den az bir bölümünü oluşturan 14 ailenin elindedir. Bunlar, kahve ve pamuktan oluşan ihracat gelirinin de %50-60'ına sahiptirler.

Önemli ürünler: Kahve, pamuk, şeker kamışı, mısır, pirinç, baklagiller, buğday, kakao, narenciye, tütün ve balzam.

Yeraltı zenginlikleri: Altın, gümüş, taşkömürü, kireç ve tuz. El Salvador, Orta Amerika'nın sanayileşme bakımından en gelişmiş ülkesidir. Sanayide, gıda maddeleri, tekstil ve kimya dalları ağırlıklıdır. Büyük bölümü, Amerika Birleşik Devletleri'nden gelen yabancı sermaye sanayi sektörünün yarısını kontrol altında tutmaktadırlar.

Gelir düzeyi: El Salvador gelir düzeyi, Orta Amerika'nın en düşük ülkesidir. Çalışabilir nüfusun üçte biri işsizdir. Çalışanların %51'i tarım alanında çalışmaktadır. El Salvador halkının %80'i minimum yaşam düzeyinin altında yaşamaktadır. Beş yaşından küçük çocukların dörtte üçü yetersiz beslenmektedir. Beş El Salvadorludan ikisi okuma yazma bilmez. Halkın sadece yüzde 4,7'si sosyal güvenliğe sahiptir.

Tarih; 12 Aralık 1980. FMLN yönetimi Başkent San Salvador'da düzenlediği basın toplantısında, devrimci birliğin silahlı güçlerinin genel bir saldırı başlattığını duyurdu. Bunu takip eden günlerde bazı radyo istasyonları basılarak, genel saldırı kararı radyolarda yayınlandı; halka kurtuluş savaşçılarını tüm gücüyle destekleme çağrıları yapıldı. Karar, tırmanan devlet terörüne verilecek yanıttı. Her protesto hareketinin, her demokratik başkaldırının ölümle cezalandırıldığı bir ülkede, silaha sarılıp topyekün ayağa kalkmaktan başka çare yoktu.

Tarih; Kasım 1989. 9 yıl sonra direniş güçleri ülkenin üçte birini kurtarılmış bölge ilan ederken, Başkent Sal Salvador'un bazı semtlerini ele geçirdiler.

Peki yıllardır devam eden çatışmaların sebebi nereden kaynaklanıyor? Doğal olarak bu soruya her güç sınıfsal çıkarı ve bakış açısıyla yanıt vermektedir. El Salvador egemen sınıfları ve efendileri ABD emperyalizmi; Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemizin yabancısı olmadığı, şu sözlerle yanıt veriyor: *"Dış güçlerin El Salvador'a ihraç ettikleri bir meseledir."* Bu, emperyalizmin klişeleştirdiği ve her ulusal, sosyal kurtuluş hareketini dış etmenlere bağlayan ve bu temelde iç saldırılarını (gerekirse dış askeri müdahaleleri) dizginsiz bir biçimde sürdüren klasik politikasıdır.

Halka ve devrimcilere göre sorunun kaynağı içte ve emperyalizmin bölgedeki egemenliğinde aranmalıdır. Emperyalizm, ülkedeki egemenliğini 50 yıldır askeri diktatörlüklerle sürdürdü. İflasın eşiğine gelen yeni tip sömürgecilik bir avuç tekelci aileyi büyük kâr sahibi yaparken, halkın tümünü askeri terörle dayanılmaz bir yoksulluk sınırı içine hapsetti. Halkın en ufak demokratik ve politik muhalefetinin bedeli zulüm ve baskı olmaktadır. Gerçek böyle iken iddia edildiği gibi, çatışmanın sorumlusu bölgedeki Küba, Nikaragua gibi devrimci halk yönetimleri değildir. Bu ülkelerin devrim zaferleri başta El Salvador olmak üzere, bölgedeki diğer ulusal kurtuluş ve demokrasi mücadelelerine manevi güç ve destek vermiş olabilir, fakat sorunun kökleri emek-sermaye çelişkisinde, yerli halkla sömürgeciler arasındaki keskin çelişkilerde yatıyor.

ABD'nin eski El Salvador Büyükelçisi Robert White Şubat 1982'de bu gerçeği şöyle itiraf ediyordu: *"Küba olmasaydı da bu hareketler genişlerdi. Bana göre sorun karşısında Kübalılar doğruları ve biz yanlışları destekliyoruz. Diktatör Somoza'nın yıkılışı, insanların er ya da geç diktatörlere karşı başkaldıracaklarını bize öğretmektedir. Amerika'nın diktatörleri desteklemesi, kötü süreci uzatıyor ve radikal bir sonuca yol açıyor."*

Nikaragua Devlet Başkanı Daniel Ortega 7 Ekim 1981'de BM Genel Kurulu'nda yaptığı bir konuşmada, emperyalizmin Latin-Amerika'daki egemenliğine işaret ederek, bölgede barışın sağlanması için devrimci öneriler yaptı.

Ortega şöyle diyordu: *"Amerika Amerikalılarındır sloganıyla ortaya çıkan Monroe-Doktrini, 1840'tan beri ABD'nin bölgedeki saldırgan ve yayılmacı emellerini dile getiriyor. Bu süreçte halklar sayısız müdahale ve tehditin hedefi oldular. Ülkeleri, egemenliklerine karşıt antlaşmalara zorlama, komşu ülkeleri birbirleriyle savaştırma, sularımızda deniz filolarının gösterileri ve askeri müdahaleler,* sürekli *gündemdedir.*

"Bölgedeki krizi aşmak için her şeyden önce bu krizin Latin-Amerika ülkelerinin sömürülmesinin ürünü olduğunu tanımalı ve buna uygun önleyici programlar geliştirmeliyiz. Halklarımız uluslararası sömürüye hizmet eden azınlıklar tarafından sömürülmektedir. Eğer bu kavranırsa, Nikaragua'da niçin devrim yaptığımız, El Salvador ve Guatemala'da neden devrimci savaşların yürütüldüğü anlaşılır.

Halklarımız, gerek Nikaragua'da ve gerekse El Salvador'da olsun, her türden dolaylı ya da dolaysız saldırıya Sandino gibi yanıt vermeye hazırdır... Biz barış istiyoruz, fakat özgürlük pahasına değil. Biz savaş istemiyoruz, eğer bize savaşı dayatırlarsa biz de buna halk savaşıyla cevap vereceğiz."

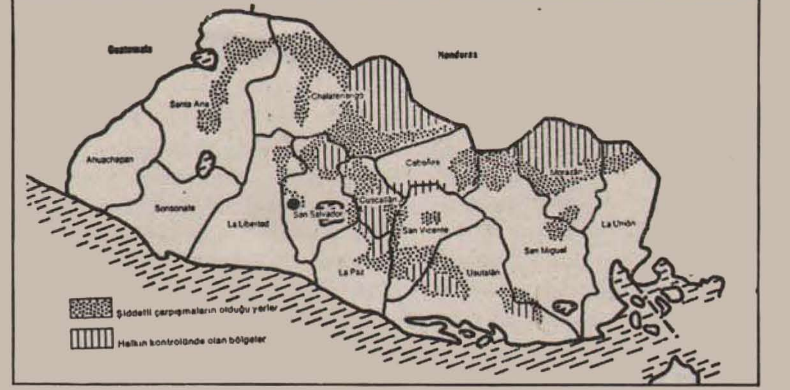
Ocak 1982'de FMLN Genel Komutanlığı, dönemin ABD Başkanı Ronald Reagan'a gönderdiği mektupta, 2 yıl içinde toplam 30 bin El Salvadorlunun öldürüldüğüne işaret ederek şunları açıklıyordu: *"Bunlar ne Rus ve ne de Kübalıdır. Bunlar büyük özlemi barış ve onurlu bir yaşamdan yana olan El Salvadorlu insanlardır. Çatışmalara katılan tek yabancı güçler yönetiminizin danışman olarak gönderdiği Kuzey-Amerikalılardır."*

ABD emperyalizmi için Latin-Amerika salt değerli bir sömürü sahası değil, daha da önemlisi, varlığı için ciddi bir emniyet bölgesidir. Bölgede meydana gelecek her değişiklik ABD için hayati bir tehlikedir. Bu maksatla yıllardır kukla rejimler vasıtasıyla kendi etrafında bir güvenlik duvarı oluşturmaya çalışıyor. Küba ve Nikaragua bu duvarda açılan iki önemli çatlaktı. Bu çatlaktaki yarığın büyümemesi için bölgedeki egemenliğini pekiştirme gayreti içindedir.

El Salvador kıtadaki diğer ülkeler gibi, bir darbeler ülkesidir. Yaklaşık 1931 yılından bu yana ülkeyi hep askeri diktatörler yönetti. Ülke tarihinin son 60 yılında 11 defa darbeciler birbirlerine karşı darbe yaptılar. Bu durum ülkedeki ekonomik, siyasi bunalımı derinleştiren önemli bir faktördür. ABD, sunduğu büyük miktardaki destekle yönetimi ayakta tutmaya çalışıyor ve fiilen gidişata yön veriyor.

El Salvador küçük bir ülke olmasına rağmen zengin tarım ürünlerinin yatağıdır. 1950'lerle birlikte ülke yeni sömürgecilik ilişkilerine alınıyor. Yeni sömürgecilik sürecinde kapitalist üretim yapısı gelişiyor. Belli başlı ihraç ürünleri kahve, pamuk, şekerkamışı gibi tarım ürünleri olduğu için kırsal alanda kapitalistleşme ve dolayısıyla sosyal çözülme daha erken başlıyor. Yıllardır ülke ekonomisine ağırlıklı olarak 14 yerli aile damgasını vuruyor. Giderek tekelleşen bu azınlık siyasi yönetimi de elinde bulunduruyor. Kahve ticaretinin %50'sine yabancılar egemendir.

Askeri yönetimler altında, grev ve gösteri hakkı genellikle yasaklandığı için, ülke burjuvazisi ve yabancı tekeller büyük vurgunlar vurmaktadır. Kırsal kesimin %65'i topraksız köylülerden oluşmaktadır. Bunların bir kesimi büyük kapitalist çiftliklerde çok ucuza çalıştırılan mevsimlik tarım işçileridir.

ABD açısından ülkede en önemli ve dayanılması gereken politik güç ordudur. Ordu 1957 yılından bu yana ABD'nin tam egemenliği altındadır. Yaklaşık tüm masrafları ABD tarafından karşılanıyor. Ordunun tüm subay kademesi ya ABD'deki askeri okullarda ya da ABD'li askeri uzmanlar tarafından El Salvador'da eğitilmektedir. Ordu, ülkedeki gelişmelere damgasını vuran asıl unsurdur.

DEVRİMCİ HAREKETİN GELİŞİMİ

El Salvador, tarihinde gerek yerli egemenlere ve gerekse yabancı işgalcilere karşı sayısız köylü ayaklanmalarına sahne olan bir ülkedir. Modern anlamda örgütlü sol muhalefet Mart 1930'da kurulan Peru Komünist Partisi (PCS) ile ortaya çıkmakta. Partinin bu dönemde lideri, hukukçu Agustin Farabundo Marti'dir. Yeni kurulan parti ilk büyük eylemini 1 Mayıs 1930'da gerçekleştirdi. Partinin çağrısına cevap veren 80 bin işçi, köylü, işsiz, ekonomik ve siyasi taleplerle başkente doğru yürüdü.

Askeri yönetimin bu yıllarda halk üzerindeki baskının dozunu arttırması ve Komünist Partisi'nin de katılmış olduğu seçimlere hile katılmasının yarattığı tepki üzerine, 22 Ocak 1932'de halk ayaklanmaya başladı. Ordu acımasızca isyanın üzerine yürüdü ve bastırdı. Aralarında parti lideri Farabundo Marti de olmak üzere 30 bin isyancı öldürüldü. Parti yöneticileri tutuklanırken, parti de kapatıldı. Burada parantez içinde bir karşılaştırma yapmadan geçemeyeceğiz. 1932 yıllarında El Salvador gibi küçük bir ülkede Komünist Partisi büyük bir halk ayaklanmasını örgütlüyor. Fakat aynı yıllarda Türkiye Komünist Partisi elverişli koşullara rağmen Kemalizme teslim olmuş ve kendi eliyle kendisini tasfiye etmişti.

Farabundo Marti, El Salvador emekçi halkının bağrından çıkan büyük bir değerdir. Halk onu ulusal bir kahraman ve manevi bir önder olarak hala anmaktadır. Farabundo Marti, El Salvador halkı ve ülkesiyle özdeşleşmiş bir kişiliktir. 1980'de tüm devrimci güçlerin oluşturduğu cephe, Farabundo Marti'nin ismiyle anılmaktadır. Farabundo Marti aynı zamanda örnek bir enternasyonalist savaşçıdır. O, 1928-29'da Nikaragua'da Sandinist gerillaların saflarında Yankee emperyalizmine karşı savaşmış ve bu süreçte Nikaragua halkının ulusal kahramanı General Sandino'nun sekreterliğini yapmıştır. **"Eğer tarih kalemle yazılamıyorsa, silahla yazılmalıdır"** anlamlı sözü bu yıllarda Farabundo Marti tarafından söylenmiştir.

Darbe yemelerine rağmen, devrimci güçler askeri yönetimler için sürekli bir tehlike oluşturur. Küba devrimi sonrası, ciddi tehdit altında olan ABD emperyalizmi, El Salvador'da güdümlü "demokratik reformlar"ı dayattı. Bu gevşeme sürecinde gerek sağ ve gerekse sol yelpazede yeni partiler kuruldu. Devrimci güçler illegal çalışmalarını sürdürürken, boşluktan yararlanıp demokratik-yasal platformlarda çalışmalarını farklı örgütlerle yürüttüler. Buna bağlı olarak işçi sendikaları kent ve kır işçileri arasında örgütlendiler. Albay Rivera tarafından kontrol edilen süreç, ABD'de Kennedy'nin öngördüğü "komünizmi önleme" planının bir parçasıydı.

1960-70 yıllarında başlamak üzere, kilisenin bir bölümü düzene karşı muhalefet etmeye başladı. Bu yıllarda kilise içinde "kurtuluş din teorisi" gelişti. Bunlar açlık ve sefaleti tanrının bir kısmeti olarak değil, ekonomik adaletsizliğin ürünü olarak görüyor ve bu temelde köylülük ve küçük üreticiler arasında gruplar oluşturuyordu. Günümüzde de hala devam ettiği gibi, Latin-Amerika ülkelerinde, kilisenin bir kesimi düzene karşı ayaklanmaları destekliyor. Mart 1980'de "Ölüm Mangaları" tarafından öldürülen katolik din adamı Romero; "Fakirlerin babası" olarak anılıyor ve gerillaların direnişini destekliyordu. Romero öldürülmeden önce şunları açıklıyordu: *"Tüm barışçıl araçlar tükendikten sonra, kilise ayaklanmayı haklı görüyor."* Günümüzde kilisenin bir kesimi hala direnişi destekliyor ve ordunun terörünü yeriyor. Kasım 89'da gerillalar başkente girdikten sonra, 4 papaz "Ölüm Mangaları" tarafından cezalandırıldı. Kilisenin lider kesimini sürmek için El Salvador Genel Savcılığı papaya çağrı yaparak ileri gelen din adamlarını Vatikan'a çağırmasını istedi.

1970'ler sonrası siyasal müca-

dele yanında, resmi ve sivil faşist örgütlenmelere karşı silahlı mücadeleyi savunan yeni örgütler oluştu. Bunların içinde etkili olan, Farabundo Marti Halk Kurtuluş Güçleri (FPL)'ydi. Örgüt, Komünist Parti Genel Sekreteri Cayeton Carpio'nun bir grup arkadaşıyla birlikte 1970'de partiden ayrılmasıyla kuruldu. Ayrılık, silahlı mücadelenin zamanlamasına dair görüş ayrılıklarından kaynaklanıyordu. Partinin ayrılan kesimi ülkede halk iktidarının silahlı mücadele temelinde sağlanacağını savunurken, geriye kalanlarsa böyle bir mücadele için zamanın uygun olmadığını ileri sürüp, reformist bir tutum alıyor ve seçimlere katılım çağrısı yapıyorlardı. FPL ise tersine ilk direniş gruplarının oluşturulmasını vazgeçilmez acil bir görev olarak ilan etti. FPL kısa sürede sanayi işçileri, öğrenci ve daha sonraları yoksul köylülük arasında gelişme gösterdi.

El Salvador gibi daimi olarak baskı, şiddet ve terörün muhalefeti ezmede yöntem olarak esas alındığı bir ülkede, halkın devrimci zor temelinde örgütlendirilmesinin tutmaması mümkün değildir. FPL gerilla birlikleri yanında, kendini savunma birlikleri ve milis birliklerinin kurulmasına başladı. Bu temelde, devletin resmi sivil terörüne karşı halkın savunma gücünü yaratmaya çalıştı.

İkinci silahlı örgüt 1971'de kurulan Devrimci Halk Ordusu (ERP) oldu. Üçüncü silahlı örgüt ise; 1979'da Komünist Partisi'nin kurduğu Kurtuluş Güçleri (FAL) oldu. Tüm bu örgütlerin kendi aralarında öyle ciddi stratejik farklılıkları bulunmuyordu. Temel ayrılıklar kavram farklılıkları ve taktiksel düzeydeydi.

1979'da halk hareketi yönetim için tabandan gelen önemli derecede bir baskı unsuruydu. Askeri-politik örgütlerin kendi alanlarında sürdürdükleri silahlı direnişe bağlı olarak, kendilerine bağlı devrimci-demokratik kitle örgütleriyle düzeni sıkıştırıyor ve mücadele kitlesel bir karakter kazanıyordu. Mücadelenin askeri yönetimi tehdit etmesi üzerine, Mart 1979'da sıkıyönetimin kaldırılması gibi birtakım yeni değişikliklere gitmek zorunda kaldı.

El Salvador krizinin Nikaragua gibi devrimci bir tarzda çözüme ulaşmasını engellemek için, Carter yönetimi müdahale etti. 15 Ekim 1979'da subaylar bir kez daha askeri darbe ile yönetime el koydu. Darbeyi yapan genç subaylar demokratik hakların uygulanması ve gerillalarla müzakere niyetinde olduklarını açıkladılar. Amacında da görüldüğü gibi yapılan müdahale bir reform cuntasıydı. Nikaragua deneyi, ABD ve kuklalarını ciddi bir biçimde ürkütüyordu. Oluşturulan yeni kabinede değişik partilerle birlikte, sosyal demokrat ve sol partilere de bakanlıklar verdiler. Yeni hükümet işkencecilerin yargılanması, yürütme ve adliyedeki skandalların soruşturulması, ekonomik ve sosyal kaosun önüne geçilmesi gibi hedefleri önüne koymuştu.

El Salvador devrimcileri bu yeni yönetim karşısında büyük hatalar yapmadı. Tersine, yönetimin vaadlerine umut bağlamadan, boşluktan yararlanarak kitlesel çalışmalarını hızlandırdılar. Fakat polis şiddet uygulamaya devam etti. Birkaç ay sonra, çok partili kabinedeki değişim ve reform yanlıları hükümetten ayrıldılar. Mart 1980'de uzun yıllar yönetimde kalacak olan Hıristiyan Demokrat Partisi Başkanı Napoleon Duarte yönetime geldi. Duarte daha önceki cuntalar döneminde başkanlığa adaylığını koymuş, fakat kazanamayarak işkence gören, sürgün edilen bir demokrat olarak görülüyordu. Duarte'nin seçimi maksatlıydı.

El Salvador halk hareketi için 1980 yılı birlik yılı ve 1981 saldırı yılı oldu. El Salvador, sayı olarak devrimci demokrat örgütlerin bol olduğu bir ülke. Türkiye için bir dönem 49 sol örgütün varlığından bahsediliyordu. Oysa El Salvador gibi küçük bir ülkede neredeyse bu kadar sol örgüt mevcut. Fakat bu ülkede örnek alınması gereken önemli bir husus, örgütlerin sayısal fazlalığına rağmen, bunların belli başlı iki cephe örgütünde bir araya gelmeleri ve güçlerini birleştirmeyi başarmış olmalarıdır. Bu, ülkedeki devrimci hareketin önemli avantajlarından birini oluşturur.

18 Nisan 1980'de ülkedeki belli başlı demokratik kitle örgütleri bir araya gelip Devrimci-Demokratik Cephe'yi (FDR) kurdular. Aralarında Hıristiyan Sosyal Halk Hareketi gibi dini temelde bir örgütün de bulunduğu FDR'yi 6 örgüt kurdu. 1982'ye kadar 182 örgüt, kurum ve kuruluş daha FDR üyeliğini kabul etti.

Demokratik platformdaki birlik çalışmalarına bağlı olarak askeri-politik örgüt ve partiler düzeyinde birlik çalışmaları sürdürüldü. 10 Ekim 1980'de Farabundo Marti Ulusal Kurtuluş Cephesi (FMLN) kuruldu. Cepheye 5 parti ve bu partilere bağlı askeri örgütler üyedir. 2 ay sonra yapılan bir antlaşmayla tüm gerilla grupları FMLN'ye bağlı tek bir üst komuta kademesi etrafında biraraya getirildi. Uluslararası çalışmaları yürütmek içinse FMLN/FDR Politik Diplomatik Komisyonu oluşturuldu. Cephe resmi kuruluş ardından yeni bir askeri eylem planı, yeni politik hedefler ve çalışma tarzına ilişkin yeni kuralları belirledi.

Cephe ilanı ve örgütsel düzenlemelerle birlikte, FMLN hızla genel bir saldırı hazırlığına yöneldi. FMLN genel saldırıyla kurtarılmış bölgeler yaratıp buralardan hareketle iktidara el koymak istiyordu. 10 Ocak 1981'de başlayan genel saldırıda ülkenin üçte ikisinde büyük eylemler gerçekleştirildi. Saldırıda 13 şehir ve çok sayıda köy ele geçirilirken başkent yakınlarında bir hava alanı da basıldı. Genel hareket gerilla saflarına katılımı arttırırken, gerillalar da büyük miktarda cephaneye de el koydu.

1981-82 hareketli savaşa geçiş süreciydi. FMLN birlikleri, büyük bir kısmı Honduras sınırında olan 9 bölgeyi kontrolü altına aldı. Ordu 1 yıl içinde toplam 42 karşı saldırı düzenledi, fakat gerilla birlikleri orduyu geri püskürttüler. Bu yıllarda inisiyatif gerillaların elindeydi. Bir gerilla komutanına göre 1983'te FMLN 6 bin gerilla ve 20 bin milisle, 25 bin kişilik düzenli orduya karşı savaşıyordu. Yine FMLN'ye göre kontrolleri altında bulunan 9 bölge, kalıcı kurtarılmış bölgeler değildir. Buralarda halk güçlerinin hareket serbestisi fazla olup, kitle desteğine sahip bulunuyorlar. Yönetimin düzenli ordusu karadan hava desteğiyle büyük güçlerle buralara girebiliyor, fakat kalıcı olarak yerleşemiyor. Bunun için gerilla birlikleri bu bölgelerde üslenmekte ve aynı zamanda halkın ekonomik, sosyal, kültürel, eğitsel sorunlarının çözümüyle ilgilenmekte; bu maksatla yerel demokratik yönetimler oluşturmaktadır.

El Salvador'un coğrafik elverişsizliği ve yerleşim yoğunluğu, gerilla mücadelesinde bazı değişik taktiklerin uygulanmasını zorunlu kılıyor. Ülke öyle fazla dağlık ve ormanlık değildir. Bu durumda FMLN halkın aktif desteğine ya da yerel kitle ayaklanmalarına ağırlık veriyor. FMLN kendi ülkesine özgü olarak **"Dağlarımız halkımızdır"** şiarıyla hareket ediyor.

El Salvador'daki direniş hareketi 1982-83'te gelişmesinin zirvesini yaşadı. Gerilla mücadelesi hala mevzilerini elinde tutuyor. Fakat 82-83 denge aşamasıyla birlikte 5-6 yıldır kısmi durgunluğun egemen olduğu bir süreç yaşandı. Mücadelenin bu dönemi önemli sonuçların çıkarılması gerektiği bir süreçtir. Böyle bir sürecin yaşanmasının, nihai bir saldırıyla iktidarın hala ele geçirilmemesinin değişik ulusal ve uluslararası sebepleri vardır.

ABD emperyalizmi El Salvador'u yitirmemek için buraya büyük ağırlık verdi. FMLN'nin 1981 genel saldırısındaki hedeflerinden biri, Reagan yönetimi başa geçmeden zafere ulaşmaydı. ABD gerilla hareketinin atılımına göstermelik bir demokrasi süreciyle karşılık verdi. El Salvador'da üst üste seçimler oldu. FMLN bu süreçte, yasa oluşturan parlamentonun seçilmesini, başkanlık seçimi ve mahalli seçimlerin yapılmasını engelleyemedi. Emperyalizmin siyasi cephedeki bu manevrası gerilla hareketini askeri ve politik alanda savunma konumuna itti. El Salvador'daki yönetim değişikliği ve üst üste seçimler, uluslararası alanda yönetime kısmi meşruluk kazandırdı.

Askeri alanda yenilenme yaşandı. ABD'nin bu süreçte El Salvador'a yaptığı yardım 4 milyar doları aşıyor. Ordu teknik olarak donatılırken, yeni özel birlikler oluşturuldu. Muazzam bir hava kuvveti meydana getirildi. Günümüzde hava kuvvetleri komutanı rejimin önemli dayanaklarından biridir. Ordu hava saldırılarında kısmen sonuç almaktadır. Buna karşılık gerillalar ise güçlerini yeniden düzenlemek zorunda kaldılar. Tabur düzeyindeki birlikler parçalanıp, küçük gruplar oluşturuldu.

1987'de ordu hava saldırılarıyla gerilla bölgelerine girdi. Buralarda halka yönelik katliamlar hızlandırılarak, gerillayı destekleyen kesimler sürgüne tabi tutuldu. Eylül 1988'den sonra FMLN bu bölgelerde inisiyatifi tekrar ele geçirmeye başladı. Bunun karşısında düzenli ordu savunmaya geçip, daha ziyade kendini korumaya çalıştı.

Düzenli ordu baskı ve katliamlarla halkın desteğini zayıflatmaya ağırlık veriyor. Bu maksatla çok özel birlikler oluşturuldu. Bunların bazıları politik örgüt biçiminde çalışma yürüten sivil faşist güçlerdir. İsimleri dahi kendilerini ele veriyor. Örneğin; Ölüm Mangaları, Beyaz Savaşçılar Birliği, Komünizmden Kurtarma Örgütü vb. adlar altında faaliyet yürütüyorlar. Bu örgütlerin yöneticileri genelkurmaya bağlı olup CIA tarafından özel olarak eğitilmektedirler (eğitimi Mavi Bereliler adlı birlikler veriyor). 9 yıllık süreçte toplam 60 bin insan katledildi. Bunların çoğunluğu bu örgütlerce kaçırılıp kurşuna dizme biçiminde gerçekleşirken, ordu ise hava saldırılarıyla sivil kesimleri rastgele bombalıyordu.

ABD emperyalizmi El Salvador'daki faşist yönetimi artan bir biçimde desteklerken, SSCB ve sosyalist ülkeler direniş hareketine sundukları desteği, geçtiğimiz yıllarda sınırladılar. Hareket hala Küba ve Nikaragua'nın desteğini almaktaysa da, bu kısmi askeri, teknik düzeyde bulunmaktadır. Oysa hareketin aynı zamanda güçlü dış desteğe de ihtiyacı vardır. Sovyetlerdeki son değişiklik politikasının bu ülkeye yansıyışı, gerilla hareketini kaderiyle başbaşa bırakma biçiminde olmaktadır.

El Salvador hareketinin değişik örgüt ve partilerin geniş cephe birliği biçiminde gelişmesinin yarattığı önemli sorunlar da var. Özellikle demokratik yelpazedeki çalışmalarını sosyal demokrat ve kilise çevreleri desteklemekte ve bu güçler de çıkarlarına uygun çözüm yöntemini dayatmaktadırlar. Savaşın giderek uzaması ve buna bağlı olarak devlet terörünün artması bu sınıf ve tabakaları hareket içinde edilgenleştirmekte ve bunlar daha fazla uzlaşmaya yatmaktadırlar.

FMLN/FDR hareketi 1981 saldırısından bu yana, bir yandan silahlı mücadeleyi sürdürürken, öte yandan hükümete yoğunca siyasal görüşme dayatmalarında bulunmaktadır. Fakat sağcı yönetim görüşme ve anlaşma niyetinde değil. Olası bir antlaşma sonrası iktidarın paylaşılmasından ya da yitirilmesinden ürküyor. Aynı endişe ABD emperyalizminde de vardır. Hareketin halk desteği küçümsenmeyecek düzeydedir. Hükümet ve ordu desteği giderek azınlık durumuna düşüyor. Eğer muhtemel bir uzlaşma sonucu, hareket resmi siyasal çalışma arenasına kayarsa, yapılacak seçimlerde çoğunluğu sağlar. 1984-87 yılları arasında diyalogun sağlanması için 3 görüşme yapılmasına rağmen sonuç alınamadı.

Gerilla hareketi bu yıl hükümeti görüşmelere oturtmak için saldırılarını arttırdı. Bu yılın Eylül ayında FMLN ve sağcı Cristianis hükümetinin delegeleri Meksika'da bir araya geldi.

FMLN, 15 Kasım 1989 için ateşkes ve Ocak-1990'dan itibaren de politik bir parti olarak resmileşmeyi önerdi. FMLN'nin getirdiği diğer önemli bir şart da, ordu içinde temizlik yapılması, işkence ve zulme katılanların uzaklaştırılmasıydı. Hükümet ise FMLN gerillalarının bir genel afla politik alana entegre olabileceğini ileri sürerken, diğer istekleri reddetti. FMLN silahları bıraktığı takdirde, Ölüm Mangaları ve özel savaş örgütlerinin imha saldırılarına maruz kalacağından endişe duyuyor. İkinci görüşme turu Ekim ayında Kosta Rika'da yapıldı, fakat hükümetin katı tutumundan dolayı kesildi. Gerillalarla görüşme konusunda ordu içinde iki farklı eğilim var.

Kasım ayının başında Ölüm Mangaları ülkenin tanınmış sendika liderlerinden birini ve 4 papazı öldürdü. Bunun üzerine FMLN birlikleri ilk olarak San Salvador'a girip başkentin birçok semtini ele geçirdi. Askeri garnizon ve hükümet sarayına saldırdı. Aynı keza tüm ülke genelinde genel ayaklanma çağrısı yapıldı. Çatışmalar şimdilik başkentte odaklanmış bulunuyor. Yeni saldırının amacı nihai zaferden ziyade, görüşmeler için iyi koşulların yaratılmasıdır. Hükümeti görüşmelere çekmesinden dolayı askeri, siyasi inisiyatif hem içte ve hem de dışta FMLN'nin lehinde bulunuyor. Hükümetle görüşmelerde yeralan FMLN delegesi Roberto Canas son saldırıyı şöyle değerlendiriyor: *"En önemli hedef; görüşme, barış ve demokrasi için koşulları sağlamaktır. FMLN'nin silahları barış arayışının hizmetindedir."*

El Salvador gerilla hareketi Latin-Amerika'nın en güçlü hareketlerinden biridir. Kendi ülkelerinin özgül koşullarında yürüttükleri mücadele pratikleri zengin deneyimlerle doludur. Gelişmeler sorunun siyasal görüşmelerle çözülmeye çalışılacağını gösteriyordu. Fakat görüşmeler gerçekleşse dahi, sonuç nihai bir çözüm olamayacaktır.

Nikaragua seçimleri ülke tarihinde yeni bir sayfa açtı

27 Şubat günü Nikaragua'da devlet başkanlığı ve parlamento için genel seçimler yapıldı. Daha önce yapılan tahminlerin aksine, muhafazakar koalisyonun adayı, oyların çoğunluğunu aldı. Salı günü yapılan ve resmi olmayan sayım sonuçlarına göre, FSLN oyların %40,8'ini toplarken, muhalefet ise oyların %55,2'sini aldı.

Ülke genelinde herhangi bir olay kaydedilmez iken, seçim vesilesi ile 3 bini aşkın yabancı gözlemci, oy verme işlemine bizzat refakat etti. Yabancı gözlemciler, *"son derece kaliteli ve örnek alınması gereken demokratik bir seçime tanık olduklarını"* açıkladılar.

Daniel Ortega

Nikaragua'da devrim sonrası ilk genel seçimler, 10 Ocak 1985'de yapılmış ve Daniel Ortega devlet başkanlığına seçilmişti. Ülkenin geleceği için bir hayli önem arzeden yeni seçimlere temel olarak iki güç katıldı. Yaklaşık 11 yıldır iktidarda bulunan Sandino Ulusal Kurtuluş Cephesi (FSLN), Daniel Ortega'yı aday gösterirken, 14 örgüt ve partinin koalisyonu ile oluşan Ulusal Muhalefet Birliği (UNO) ise, Violetta Chamorro'yu aday gösterdi. FSLN başkanı Ortega, düzenlediği basın toplantısında oylamanın sonuçlarını değerlendirip, *"seçmenin iradesine saygı duyulacağını"* belirtirken, Nikaragua'nın bağımsızlığının korunması için mücadelelerine devam edeceklerini açıkladı. Seçimin galibi bayan Chamorro, 25 Nisan'da devlet başkanlığı görevini, Ortega'dan resmen devralacak.

Son seçimle birlikte Nikaragua tarihinde yeni bir dönem başlıyor. Bu ülkedeki iktidar değişikliği, bir yandan ülkenin kaderini ciddi bir şekilde etkilerken, öte yandan Latin Amerika kıtasındaki dengeleri ciddi bir tarzda etkilemektedir.

Nikaragua halkı, geçtiğimiz yılın 17 Temmuz'unda Somoza diktatörlüğünün yıkılışının ve devrimin 10. yılını kutladı. Bu süre içerisinde büyük bir emperyalist kuşatma ve karşı-devrimci dış saldırıya maruz kalan Sandinist yönetim, devrimin yaşatılmasında ciddi zorluklarla karşılaştı. Nikaragua'daki son değişiklikleri doğru değerlendirmek için, devrimin geçirdiği aşamalar, zorluklar ve yetersizlikleri değerlendirip, gerekli sonuçları çıkarmak gerekmektedir.

Latin Amerika'nın bu küçük ülkesi, devrim öncesi yıllarda yaklaşık 50 yıl boyunca Somoza ailesi tarafından yönetildi. Amerika emperyalizminin deniz piyadeleri, 1933'te ülkeden çekilmeden önce Somoza'yı iktidara getirdiler. ABD'ye karşı bu yıllarda yürütülen kararlı direnişin liderliğini General Cesar Augusto Sandino yapıyordu. Nikaragua halkı ve ulusu için saygın bir yere sahip olan Sandino, Nikaragua ile özdeşleşmiş bir kişiliktir. Günümüzde hala Nikaragua yerine "Sandino'nun ülkesi" terimi kullanılıyor.

Somoza hanedanı, emperyalizme dayanarak ülkeyi kanlı bir biçimde yönetti. Somoza diktatörlüğüne karşı halkın direnişi hiçbir zaman durmadı. Sandinist hareket, 1969'da kuruldu. Ülkede çok kalabalık halk kesimlerini örgütleyen FSLN, 1977'de silahlı eyleme başladı. İki yıl süren gerilla savaşı ve halk ayaklanması ardından diktatör Somoza istifa ederek 17 Temmuz 1979'da ülkeden kaçtı.

Diktatörlüğün devrilmesinden sonra yönetimi Sandino Ulusal Kurtuluş Cephesi ve onunla ittifak içindeki çeşitli güçler devraldı. Ülke, bir süre devrim konseyi tarafından yönetildi ve daha sonra yapılan genel seçimlerle parlamento ve devlet başkanı seçildi. Yönetimi elde tutan cephe ve onunla ittifak içinde olan partiler, farklı sınıf ve tabakalara dayanıyordu. O dönemde Somoza diktatörlüğüne karşı olan tüm güçler biraraya gelmiş, ve devrimi gerçekleştirmişlerdi.

Nikaragua devrimi, 70'lerin sonunda emperyalizme vurulan en büyük darbelerden biri idi. Çünkü devrim, ABD'nin en etkili olduğu ve kendisini en güçlü hissettiği arka bahçesinde patlak vermişti. Bu, 1959 Küba yenilgisinden sonra ikinci büyük yenilgi olup, buna yeni halkaların ekleneceğinden ciddi endişe duyuluyordu. Dolayısıyla ABD, Nikaragua'yı karşısına alıp boğmaya çalıştı.

ABD, Nikaragua'ya karşı mücadelede Küba yenilgisinin tekrarlanmaması için büyük özen gösterdi. Küba'daki Domuzlar Körfezi çıkarması, bir yandan ABD'nin bölgedeki hegemonyacı ve sömürgeci karakterinin teşhirine yolaçarken, diğer yandan dünya genelinde bir savaş tehlikesine yol açmıştı. Gene, ani, geçici ve toplu askeri müdahaleler, içte devrimin sağlamlaşmasının ve oturmasının gerekçesi olmuştu. İşte bundan dolayı Küba hatasının tekerrür etmemesi için, Reagan yönetimi ile birlikte uzun vadeli kuşatma ve yıpratma yöntemi esas alındı.

ABD, Nikaragua içindeki yıkıcı ve yıpratıcı uğraşlarına paralel olarak Kostarika'da karşıdevrimci bir ordu oluşturdu. Sayısı dönem dönem 10 ile 20 bin arası değişen bu ordu, genelde "kontralar" adı ile bilinmektedir. Kontraların eğitimi, yönetimi vb. her şey, CIA'nın fiili denetiminde oldu. İran-kontra skandalında da görüldüğü gibi silah satışlarıyla elde edilen kara para, Amerika Kongresi vasıtasıyla kontralara aktarılıyor. Amerika kontralar vasıtasıyla, sistemli bir şekilde Nikaragua'da askeri-ekonomik ve sivil hedeflere yöneldi. Henüz yeni kurulmuş ve hazır ekonomik birikimi olmayan Nikaragua, bu savaşta ekonomik olarak yıpratıldı. Emperyalizmin içteki dayanakları ise, bu durumu politik cephede kullanıp, bir nevi özel savaş yöntemleriyle, Sandinist yönetime karşı hoşnutsuzluğu körükledi.

Violetta Chamorro

Uluslararası mahkemeler, ABD'nin kontralara yardımını Birleşmiş Milletler sözleşmelerine ters bulup, değişik tarihlerde aldıkları kararlarla ABD'yi yargıladılar. Fakat ABD kendisine yönelik tüm kararları reddedip, saldırgan politikasını sürdürdü. Emperyalizmin Nikaragua kuşatması salt askeri yönleriyle sınırlı olmayıp, aynı zamanda ekonomik, diplomatik vb. yönleri de kapsıyordu.

Nikaragua'nın bölgedeki asıl müttefiği Küba ve sosyalist ülkeler idi. Uzun yıllar devrimin ayakta durması ve önemli bazı gelişmelerin sağlanmasında bu dış yardımın önemli bir yeri vardır. Fakat özellikle 1987 sonrası, ABD ve SSCB arasındaki görüşme ve uzlaşmalar sonucu bölgedeki ulusal kurtuluş hareketleri ve Nikaragua'ya sunulan destek durdurulurken, Nikaragua kendi kaderine terkedildi. Bu ülkenin artık kendi yağı ile kavrulması gerekiyordu. Oysa Sandinist yönetim küçük bir ülkede dev bir emperyalist güç ile savaşıyordu. Bu siyasal gelişmeler giderek Sandinist yönetimin içteki gerici muhafazakar çevrelere, bölgedeki yönetimlere ve kontralara kısmi tavizler vermesine yol açtı. Ülke içinde daha önce iktidarda yer alan orta-küçük-burjuvaziye, hıristiyan ve muhafazakar güçlere politik yelpazede faaliyet imkanları tanınırken, giderek kontraların silahlarını bırakma taahhüdü karşısında bu son seçimlerin yapılmasına ve bu seçimlere kontraların da katılmasına boyun eğildi.

Son seçimlerdeki yenilgisi, FSLN'nin halka hiçbir şey vermediği anlamına gelmiyor. Tersine; ekonomik, politik, kültürel vb. alanlarda tartışılmaz gelişmeler sağlandı. Demokratik devrimin birçok önemli hedefi gerçekleştirildi. Geçmişte topraksız tarım işçisi olan yüzbinlerce köylü toprak sahibi kılınırken, büyük kapitalist çiftlikler devletleştirildi. Halkın eğitim, sağlık, konut, sosyal vb. sorunları devrim hükümetinin olanakları dahilinde çözümlendi. Fakat daha önce de vurgulandığı gibi, halkın tavrını doğrudan etkileyen ekonomik yaşam doğru bir tarzda geliştirilemedi. Enflasyon astronomik rakamlara ulaşırken, halkın alım gücünün düşüşü, tüketim maddelerinin kıtlığı yaşandı. Ulusal gelirin büyük bir kesimi ise zorunlu olarak askeri harcamalara aktı. Ülkedeki muhafazakar, sosyal-demokrat, küçük-burjuva muhalefet, FSLN'nin bu zayıflığını suistimal ederek ABD emperyalizminden aldığı doğrudan destekle bir kurtarıcı gibi öne fırladı. Aslında muhalefetin Sandinistlere karşı değişik bir alternatif programı bulunmuyor. Propagandada *"ekonomik krizin çözümlenmesi, kontra savaşına son verilmesi, zorunlu askerliğin kaldırılması"* gibi güncel konular işleniyor. Bu sorunların çözümsüzlüğünün nedeni ise, ABD emperyalizminin Nikaragua'ya yönelik kuşatmasıdır.

Geleceğe ilişkin hesaplar açık: ABD yanlısı yeni yönetim döneminde kontra ordusu işlevini yitirmiş olup, dolayısıyla dağıtılacak ve ülkeye emperyalist dış maddi destek akacak. Nihayet bu konuda Bush yönetimi yeşil ışık yakmış bulunuyor. Böylelikle ülkede suni ve göz boyayıcı kısmi ekonomik düzelmeler yaşanacak. Ancak bu, ABD yanlısı koalisyonun daha da güçleneceği ya da kalıcılaşacağı anlamına gelmiyor. Çünkü Nikaragua halkının anti-emperyalist bir mücadele geleneği, ulusal değerlere bağlılığı ve 11 yıllık devrimin küçümsenemeyecek kazanımları vardır. Yurtseverlik olgusu, seçimlerde birinci çıkan muhafazakar kesim içinde de güçlüdür.

Seçimlerdeki oy kaybına rağmen FSLN hareketi, uygun bir politika ile bu değerlere sahip çıkar ve emperyalizmin Nikaragua'yı yeniden kendisine bağımlılaştırmasına karşı kararlıca durursa, yeniden iktidarı ele geçirmesi mümkün olmayan bir şey değildir.

Seçimlerle birlikte ülkede yeni bir hükümetin oluşturulmasında çeşitli zorluklar vardır. Çünkü ordu ve devletin yaklaşık bütün kurumlarına, FSLN egemendir. Bu yeni bir kriz ya da siyasal çatışmayı doğurabilir. Şu anda her ne kadar bir uzlaşma olasılığından bahsediliyorsa da, henüz kesinleşen bir durum yoktur.

Nikaragua deneyinden çıkarılması gereken önemli dersler vardır. Sorun, iktidarın ele geçirilmesi ile çözümlenmiyor. Devrimin yaşatılması çetin ve kararlı bir mücadeleyi gerektiriyor. Gene devrimin yaşaması için proletaryanın ideolojik-politik ve hatta pratik öncülüğü şarttır. Bir cephe hareketi biçiminde başlayan Nikaragua ulusal kurtuluş mücadelesinde değişik sınıf ve tabakalardan güçlerin varlığına ve giderek bunların devrimi geriye çekme, boşa çıkarma pratiğine tanık oluyoruz. İçteki bu küçük-burjuva güçler, emperyalizmin uzun vadeli, sabırlı ve geniş desteği ile tekrar canlanmakta ve etkili olmaktadırlar. Ayrıca bu bağlamda, devrimin halkın öz gücüne dayandırılması ve dışta izlenecek bağımsız politikayla, dış kuşatmanın kırılması önem arzetmektedir.

Sonuç olarak, denilebilir ki Nikaragua, yeni bir devreye girmiştir. Bu devre sınıf savaşımının daha da kızışacağı bir devredir. FSLN, usta taktiklerle bu dönemi bir yeniden toparlanma ve küçük-burjuva çevrelerin gözboyayıcı vaadlerinin iflas ettiği bir döneme dönüştürebilir; yeni bir atak için güç biriktirebilir. Ancak şu da var ki, burjuva çevreler, elde ettikleri bu şanstan sonuna kadar yararlanmak için ellerinden geleni yapacaklardır.

Geleceğin kazanılması, halkın politik uyanıklığı ve yurtseverliğinin derinleştirilmesi ve usta taktiklerle bu dönemin en az kayıpla atlatılmasına bağlıdır. Bu konuda da FSLN küçümsenemeyecek silahlara sahiptir.

Küçük kız

Küçük kızın
hüzünlü yanakları
al al olmuş soğuktan
Nizamiye kapısında
gardiyan aramasından
geçecek
gözlerindeki derin umut
Küçücük yumruklarını
sıkacak
gizlice ceplerinde
Asırlar kadar uzaktan
gelmiş
görüş gününe
Taranmış saçlarına
sevgi öpücükleri
konduracak
babası
O kadar çok yaşamış ki
Yaşamın ölümünden
geçtiğini
gözyaşlarında
büyütüyor
umudu
Küçük kız
görüş düdüğünü
bekliyor
nizamiyede
fırtınaya tutulmuş
yüreğiyle
Vatan kadar güzel
gülümseyişinle kal!
Acıyla burkulmasın
gamzelerin
Seni seviyoruz.
Seni seviyoruz be!
Küçük kız.

Mustafa Gezgör
18.11.1989
Aydın

Yavrucak

*Şafak
kırağı düşmüş
bir çimen yeşili
tazeliğiyle
öpmeden
yanaklarından
sı
ca
cık!
Kuşanıpta zulmü
vahşet atlıları
çarçabuk
korkularını sürdüler
gül yüzüne
yav
ru
cuk!
...
Ah!
Zulmün
çıplak çeliğinde
üşüyen tomurcuk!
Küçücük yüreğinde
kurşun taramaları
saçlarında alev
kül rengi ellerin
yanık
ve
bir yitik gülüştür
kan rengi
dudaklarında
ço
cuk
luk!..
...
Ama değil
İşte bak!
Şafak
kırağı düşmüş
bir çimen yeşili
tazeliğiyle
öpüyor
yanaklarından
sımsıcak!
Ve
vahşet atlıları
korku süremiyor
gül bahçene
yavrucuk!
Kan değil
saçlarında
nergiz kokusu
dudaklarında
mor menekşe
gözlerinde Newroz!*

Şamil Batmaz
25 Aralık 1989
Aydın

Medyalı bir kadın

Sekiz Mart,
dünya
kadınlar günü
Medyalı bir kadın
yaşıyordu
Sason dağlarında
Süslenmiş
salonlarda
tanıtmıyordu
kendini
Kardan bir gelinlik
yaptı kendisine
Ve dağlara bir mesaj
yazdı
"Medyalı
bir kadınım ben
Medyalı bir kadın"
Üç gün üç gece
ateşlerden geçti
Kızıllara süslendi
kardan gelinliği
Sekiz Mart,
dünya
kadınlar günü
Telor dağlarında
bir çocuk doğdu
adı BERİVAN!

Ali Aksoy
Mart 1989
Eskişehir

Bagok'a mektup

*Bagok'u dinledim
bir an
Orada yıldızlar
daha güzel
Ağaçlar Ayten'in
türküsünü çalar
kulağıma
Bir bilseniz
bambaşkadır
gecede kayalıkları
seher açmadan
özgürlüğü öter beynime
kuşları
bir daha bir daha
Yüreğime alırım
bütün ovayı
taa Hesiça'ya kadar
Orada yaşam
daha sıcak
daha güzel
Özgürlüğün kokusu
yayar her tarafa*

Ali Aksoy
22 Ocak 1989
Eskişehir

Mahpus penceresi

*Gün batımında
bir demet
gün ışığı
vururken
mahpus
penceresine
şimdi
sevdası büyük
işgal edilmiş
Nazlı ülkemde
Dost geceler,
ay ışığı
altın sarısı
buğday başaklı
Harran ovası,
göçer obaları,
Botan
Baştan başa
mavzere
sürülmüş
kavga yüklüdür.
Şimdi
nergiz kokulu
sevgilimin saçları
taru-mar.
Kesk-u
sor-u
zer giyinmiş
Oba kızı Berivan.
Ben
günbatımında
bir demet
gün ışığı
vururken
mahpus
penceresine
oturmuşum
ranzamda
Boynumda
ölüm yaftası
ayağımda pranga
ellerimde
zincir kokusu.
Bir ömür süren
tutsaklığımla,
yeni bir isyanın
eşiğindeyim
Eskişehir
mahpusunda.*

Sait Üçlü
Mayıs 1989
Eskişehir

Bir kez daha "Büyük Türkiye"...

Baştarafı 13. sayfada

Birliği'nin güneyinde müslüman halklardan bir "yeşil kuşak" yaratılmasını, bunun da TC kanalıyla oluşturulmasını öngörüyordu. Bu amaçla, adına "Türk-İslam Sentezi" denilen; gerçekte ise II. Abdülhamid'in "Pan-İslamizm", İttihat-Terakki'nin de "Pan-Türkizm" ideoloji-politikalarının bir bileşkesi olan tez ortaya atıldı. Bu, 12 Eylül faşizmiyle birlikte kemalizmin yanısıra bir devlet ideolojisi durumuna getirildi ve kurumlaştırıldı.

Ayrıca, doğrudan CIA'nın denetiminde olan Özel Harp Dairesi ve MİT de, içte devrimci-toplumsal muhalefete ve Partimiz PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik karşı-devrimci faaliyetleriyle birlikte; dışta sosyalist ülkelere karşı NATO planları çerçevesinde yürütülen tasfiye hareketinde önemli bir rol oynadı.

Günümüzde ise, emperyalist güçlerin gerek kendi aralarındaki, gerekse de işçi sınıfı ve halklarla olan çıkar çelişkileri doruk noktasına ulaşmıştır. Kendi egemenliği altında bulunan alanlardaki sömürü olanaklarını hemen hemen bütünüyle tüketmiştir. Afrika'daki pek çok ülkede olduğu gibi halklar, artık fiziki varlıklarını bile devam ettiremeyecek kadar güçten düşürülmüştür. Ama aynı zamanda ulusal-toplumsal kurtuluş hareketleri de hızla gelişmektedir.

İşte tam da bu noktada, sosyalist ülkelerde politika ve uygulama hatalarından kaynaklanan sorunlar ve halkların bunlara duydukları haklı tepkiden hareket eden emperyalist güçler, 1917 Ekim Devrimi'nden bu yana işçi sınıfı ve halklar lehine ne pahasına olduğu gayet iyi bilinen hak ve kazanımları tersine çevirmeye çalışmaktadır. Bu süreci "tarihi bir fırsat" olarak değerlendirmekte; bu yüzden de sınıflı toplum tarihi boyunca elde ettiği tüm karşı-devrim deneyimlerini piyasaya sürmektedir.

Çokça sözü edilen ve propagandası yapılan "silahsızlanma" ve "yumuşama" tartışma ve önerileri de dünya insanlığının çoğunluğu için geçerli değildir. Avrupa'daki gelişmeler belki biraz daha barışçı tarzda olabilir, kazanımlar böyle korunabilir. Ama başta Ortadoğu olmak üzere, halklarla yerli egemen, sömürgeci ve emperyalist güçler arasındaki çelişkilerin en keskinleştiği alanlar, bunun dışındadır. 28 Ocak 1990 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde yayınlanan röportajda NATO Genel Sekreteri Manfred Wörner, aynen şunları söylüyor:

"Türkiye jeo-politik açıdan en az eskisi denli önemlidir. Hatta size Türkiye'nin jeo-politik öneminin daha da artacağını söyleyebilirim. Neden? Çünkü Orta Avrupa'daki karşıtlaşma ortamı kalktığı ölçüde; diğer kriz bölgeleri ön plana çıkacaktır... Tabii bu çerçeve içinde Türkiye'nin oynayacağı bir rol bulunacaktır. Yarının bu tip sorunlarına baktığınız zaman değerinizin azalmadığını, arttığını göreceksiniz."

Manfred Wörner, NATO Genel Sekreteri olmadan önce Federal Alman CDU (Hıristiyan Demokrat Birliği) partisi içinde önemli mevkilerde bulundu. CDU Başkanı ve aynı zamanda F. Almanya Başbakanı olan Helmut Kohl ise, *"2000'li yıllarda Türkiye olmayacak, Osmanlı İmparatorluğu olacak"* demektedir. Ve sömürgeci-faşist Türk devleti ile eş zamanlı olarak yoğun bir şovenizm kampanyası başlatmıştır. Bir yanda "tüm dünya Türklerini çatısı altında toplayacak Büyük Türkiye" diğer yanda "dünyadaki tüm Almanları kendi egemenliği altında birleştirecek Büyük Almanya" hayalleri aynı dönemde ve bir birine bağlantılı olarak her iki egemenlik sistemi tarafından da beslenmektedir. 1900'lü yılların başlarında her iki egemenlik sisteminin işbirliği ve suç ortaklığı -diğer emperyalist güçler de içinde olmak üzere- sonucu Ortadoğu üzerinde oynanan oyunlar; daha çok çıkar ve daha çok kar için başlatılan 1. Paylaşım Savaşı; Kürdistan halkı ve ülkesi de içinde olmak üzere irade ve istemleri dışında parçalanan halklar, ülkeler ve katledilen, yaşamını yitiren milyonlarca insan; günümüze kadar dayandırılan baskılar, sömürüler ve sömürgecilikler...

Evet, mevcut gelişmeler bunları anımsatmaktadır. Elbette günümüz koşulları pek çok açıdan eskiyle kıyaslanamayacak kadar farklıdır. Aynı olan; sadece Türk egemenlik sistemi ve emperyalizmin karakteridir. Başta ABD olmak üzere diğer emperyalist güçlerin bu gelişmelere daha çok seyirci kalması, olası bir çatışmadan en karlı çıkan olmak içindir. Ki bunlar da NATO'nun kuruluş amaçlarına ve mantığına ters değildir.

Partimiz PKK önderliğindeki Kürdistan devrimi, bölgedeki gelişmelerin merkezi ve çekim gücü durumundadır. Sadece Kürdistan halkının değil, başta Türk halkı olmak üzere tüm bölge halklarının kurtuluş umut, özlem ve istemlerini ifade etmektedir. İçinde bulunduğumuz dönem; Türk sömürgeciliğinin ve emperyalist güçlerin yoğun şovenizm propagandalarına karşı, halklarımız arasında özgürlük, bağımsızlık ve eşitliğe dayalı dostluk ve dayanışma duygularını geliştirme, güçlendirme; her türden sömürücü ve sömürgeci güçlerin tüm insani değerlerin sömürüsü, gasbı ve talanı üzerine kurulu enternasyonalizmine karşı, halklarımız arasındaki doğal çıkar birliğine dayalı enternasyonalist bağları somut birliklere ve dayanışmalara dönüştürme dönemidir. Türk halkının ve diğer bölge halklarının kurtuluşları da buradadır. Özellikle de Türk halkı ve işçi sınıfı açısından bu, son derece yaşamsal bir öneme sahiptir, ve kendi haklarına sahip çıkarak kurtuluşa yönelmesinin olmazsa olmaz koşuludur. Bu konuda Partimiz PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi en güçlü katkısını pratikte düşmana indirdiği darbelerle ve onun çöküşünü hızlandırmasıyla sunmaktadır.

Tutunmanın çırpınışları...

Baştarafı 4. sayfada

Yine 21 Şubat 1990 tarihli Tercüman'da "PKK çıkmazda" başlıklı bir haber yayınlandı. Aynı başlık altında, benzer haber Milliyet gazetesinde de yer aldı. Haberde, Serxwebûn gazetesinde PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın yer alan bir değerlendirmesinden özel seçilmiş alıntılar aktarılıyor. Haberlerin aynı başlık altında aynı noktaları işlemeleri bir kaynaktan çıktıklarını ortaya koyuyor.

Genel Sekreter yoldaşımızın değerlendirmesinde, Parti bünyesinde kişilik yetmezliklerinden kaynaklanan yanlış anlayış ve pratiklere dikkat çekiliyor ve bu değerlendirmeler yeni değil; özellikle Partimizin III. Kongresi'nden bu yana üzerinde daha sıkı ve ayrıntılı durulan bir konudur. Partimizin, bünyesindeki yanlış anlayışları sınıfsal ve toplumsal kökenleriyle ortaya koyması ve bunları kendi yapısı içinde hapsetmeyerek ilerici-devrimci çevrelere de sunması, onun güçlülüğünün bir kanıtıdır. Nitekim bu çizgi, ulusal kurtuluş mücadelemizi ve militan yapıyı daha da sağlamlaştırmaktadır. Bu içerikli değerlendirmeler, yalnız Parti yapısı için değil, tüm devrimci yapılanmalar için yoğun derslerle, prespektiflerle doludur. Bu derslerden sonuç çıkaranlar ve bu perspektiflerden yola çıkanlar, güçlü pratiğin geliştiricisi oluyorlar.

Gerçek böyle olmasına rağmen, TC sömürgeciliği, Partimizin reddettiği ve yapısından koparmak istediği toplumsal ve sınıfsal hastalıklara cansimidi olarak sarılıyor. Bu noktada ilericilikle gericiliğin oldukça belirginleştiğini görmek gerekiyor; zayıf tarafla güçlü tarafın netleşmiş olduğunu da.

Aslında TC sömürgeciliğinin, Partimiz şahsında ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik yürüttüğü karşı-devrimci özel savaşın bir amacı da, faşist rejimin çıkmazını gözlerden uzak tutmaktır. 14 Şubat 1989 tarihli Milliyet gazetesinde çıkan bir habere göre, Urfa'da bir semtin sokak ve caddelerine PKK'ye karşı el ilanlarının atılması, sömürgeci rejimin Partimizden duyduğu korku ve içine düştüğü çıkmazın belgelenmesidir. El ilanlarında yer alan, *"PKK lideri APO, Ermeni parasıyla döşenmiş villalarda yaşıyor"* cümlesi, tek başına TC'nin yalan uydurmakta bile zorlandığını gösteriyor. Artık tüm kamuoyu, bu tür sahte iddiaları dikkate almayacak kadar gerçekleri öğrenmiştir. Bu kadar basit, bir o kadar gülünç iddiaların tekrar tekrar ortalığa salınması, özel savaşın geriye saydığı gerçeğine yakından bağlıdır.

PKK, her türlü komplo ve oyunu boşa çıkarmasını bilen hareketin adıdır. Her koşulda gerçeklerin savunucusudur ve kendisini başarıya götüren bir avantajı da onun bu özellikte olmasıdır.

Tarihsel Rol...

Baştarafı 12. sayfada

doğrudan ilgilendiren bir hareket durumundadır. PKK, yükselttiği devrimci direnişle, çok haklı olarak, daha şimdiden Türkiye ve bölge halkları için devrimci bir ilham kaynağı haline gelmiştir. 1990'lı yıllar, bu kaynağın gürleyip taştığı, çevreye ve bölgeye yayıldığı, bölgede halk devrimlerinin egemenlik dönemlerinin başladığı yıllar olacaktır.

Sosyalizm sürekli bir devrim hali, işçi ve emekçi kitlelerin devrimci hareketi demektir. Tarihsel gelişme göstermiştir ki, bundan uzaklaşan sosyalist inşa hareketi tıkanmakta, bürokratizmin bunalımına düşmektedir; dünyada gelişen devrimsel hareketlerle desteklenmedikçe yozlaşmaktan ve ağır sorunlarla yüzyüze gelmekten kurtulamamaktadır. Kruşçevciliğin önünü alan ve sosyalizmi geliştiren, Vietnam ve Küba devrimlerinin dünyada yarattığı devrimci dalga olmuştur. Kürdistan devriminin bölgede ve dünyada estirdiği devrimci dalga olmuştur. Kürdistan devriminin bölgede ve dünyada estirdiği devrimci rüzgar ve devrimin gelişimiyle birlikte bunun daha da büyümesi ise, önceden başlayan ve "perestroika" ile iyice kangrenleşen sorunların çözümü ve sosyalizmin gelişmesinde benzer bir rol oynayacaktır. PKK'nin ulusal bağımsızlık, özgürlük, eşitlik ve sosyalizm konusunda ortaya koyduğu yaklaşımları, sadece halkların ulusal kurtuluş mücadelesine atılmasında bir ilham kaynağı olarak kalmayacak, bundan da öte gerçekleşen sosyalizmin bu konulardaki sorunlarının çözümü için de bir güç kaynağı olacaktır.

Tarihin Kürdistan proletaryasına ve halkına, Kürdistan devrimine ve bunların öncüsü olan PKK'ye yüklediği rol ve görev budur. Eğer bugün emperyalizm tarafından bu denli hedefleniyor ve "tehlikeli" görülüyorsa, işte bu nedenledir. Emperyalizmin ve sömürgeciliğin Düsseldorf'taki PKK davasını "asrın terörist davası" olarak tanımlaması boşuna değildir. Emperyalizm, büyük Ekim Devrimi'ne bilinçsiz, tecrübesiz ve hazırlıksız olarak yakalandı. Ekim sonrası ise, "sosyalizmi tarihten silme" amacında hiç bu denli umutlu olmadı. Bu nedenle, bu umudunu kıran güçler bir diken gibi gözüne batıyor. PKK de, bu güçlerin önde gelenlerinden biri oluyor. PKK ile emperyalizm arasındaki mücadelenin anlamı işte budur.

İnsanlığın içinde bulunduğu en geri durumlardan birini yaşayan bir halka, bu denli ağır ve kapsamlı bir devrimci rol yüklemek çelişki olmaz mı? Devrimler tarihi, bunun çelişki olmayacağını gösteriyor. Gelişme yaratan güç, en zayıf olunan noktada doğuyor. Şafak karanlıktan sökülüyor. En büyük devrimci gelişme, en ağır toplumsal yıkıntı ortamında ortaya çıkıyor. Başkan APO, "zulmün ve karanlığın en derin olduğu yerde şafak önce patlar" diyerek bu gerçeğe işaret ediyor, gerçekleşecek geleceğe olan inancını dile getiriyor. Demekki PKK'nin ve Kürdistan halkının bu tarihsel rolü oynamaya ve görevleri yerine getirmeye gücü bulunuyor. Bunun için, sadece partinin ve halkın böyle büyük roller oynayacak büyük çabalar göstermesi gerekiyor. İçine girilen devrimci mücadele döneminin niteliği işte böyledir.

Selahattin Erdem
29 Ocak 1990

F. Almanya-PKK Davası'nda...

Baştarafı 5. sayfada

(Salonda gülüşmeler.)

Başyargıç Belker: Yapılan beyanları dikkate alıyoruz.

Yasemin Gedik: Sömürgeci Türk devletinin vatandaşlığını reddediyorum. Bunun yazılı olduğu yerden çıkarılmasını istiyorum.

Başyargıç Belker: İsteğiniz dikkate alınacaktır.

H. Hayri Güler: Evet adım Hasan Hayri Güler. Türk sömürgeciliğinin zorla verdiği bir isim oluyor bu.

Başyargıç Belker: Evli misiniz, bekar mı?

H. Hayri Güler: Vatanımla evliyim.

A. Haydar Kaytan: Şimdiye kadar kimliğim üzerine açıklama yapmamam, bu davanın hukuk dışılığına yöneltilmiş bir biçimdi. Bunu belirterek şimdi açıklama yapabilirim.

Başyargıç Belker: Doğum yeriniz Tunceli mi?

A. Hadar Kaytan: Bu ad bile Türk devletine karşı savaşımın yeterli bir gerekçesidir. Tunceli değil, memleketimin ismi Dersim'dir. Ben Dersimliyim.

Başyargıç Belker: Dersim olarak düzeltiyoruz.

Ali Saçık: Adım Ali Saçık. Fakat bu soyadımı bana sömürgeciler verdi. Devrimden sonra soyadımı Kürtçe olarak değiştireceğim.

Başyargıç Belker: Adınız soyadınız Meral Kıdır, doğum yeriniz Türkiye/Hakkari mi?

Meral Kıdır: Kürdistan ve Hakkari.

Başyargıç Belker: Bekar ve TC vatandaşısınız.

Meral Kıdır: Saçma bir soru bu.

Başyargıç Belker: Yani siz Türksünüz, kendinizi Kürt davasına bağlı görüyorsunuz.

Meral Kıdır: Bunun cevabını ilk günde vermiştim. Tekrarlıyorum: PKK Bayrağı altında özgür insanlık cumhuriyetinin vatandaşıyım.

Hêzên şerê taybetî yên Tirkî di tengasiyê de ne
KÊFERATÊN XWE-NUH-KIRINÊ JÎ WÊ BÊ ENCAM BIMÎNIN

Destpêk di rûpela dawî de

ber vê yekê ji, ew hêza nuh ku cihê parêzkariya dirûxe wê bistîne, wê hêzekî profesyonelî be, ango wê bibe hêzên kontrayên dij-şoreşê. Li hemberê PKK, li şûna çehşên bi navê parêzkarên gundan dijmin li Kurdistanê, armanca rêkxistinkirina "nêçirvanên terorist ên profesyonelî" daniye pêşiya xwe. "Berpirsiyarên avahî û sistema cendirman gotin; leşkerên me piştî du salan, di demekê de ku wê bikaribin pir tiştan bikin, vedigerin malên xwe û leşkeriya wan dawî dibe. Li şûna wan leşkerên nezan dest bi leşkeriyê dikin. Ev jî di têkoşîna li dijî PKK de zû dikevin nava tengasiyan. Lewma, divê li êrdimê ew çawîşên pisbor û profesyonelî hebin, ku bikaribin xwînê ji PKK biverişinin..." (Rojnameya "Tercüman", roja 26. Sibatê 1990).

Dewleta Tirk çîrokên weke, "Me wan tune kiriye, me rayên wan birrî ne", mina benîştê herdemê di devê xwe de dicu. Lê dîsa jî paşê dipejirîne, ku nekariye şerê me yê şoreşgerî, pêşveçûna şerê me yê şoreşê û bilindbûna vî şerî birawestîne. Herweha, ew artêşa dewleta Tirk a ji milyonan leşkeran, ku dewleta Tirk pişta xwe daye vê artêşê û ew sîstema parêzkariya gundan, êdî nema dikarin tiştekê bikin û heya pîveyeke pêwîst ketine nava rewşeke bê dewr û rol. Dewleta Tirk hemû hêviyên xwe, bi taybetî, bi operasyonên zivistanê ve girêdabû. Lê niha em dibînin, ku bi binkeftineke seranser ji van operasyonan derketiye. Hîma dewleta Tirk a ceng û şerî, di van operasyonan de birînên mezin girtiye. Li hemberê pêşmergeyên me û gelê me yên bi xurtî xwe amadeyê Hilgavtinên Biharê dikin, tiştekî ku dagirker bikaribin bikin, êdî bi piranî nemaye. Dewleta Tirk a ketiye nava tirsê, lewma dixebite ku hinde amadekariyên xwe yên nuh pêşvebibe. Di rastiniyê de amadekariyên nuh jî, hindekî dîn xurtkirina taktîkên şerê taybetî yên kevin bi xwe ne. Bilî vê, ji xwe nema dikarin tiştekî dîn bi hêsanî bikin. Ew hêzên şerê taybetî, ku li hemberê şerê me yê rizgariyê bê mecal ketine û dirûxin, zû bi zû nikarin bên nuhkirin, herçiqasî xebatên bi vê armancê bi berfirehî destpêkirine jî. Li şûna hêzên ku niha hilweşiyane, dagirker dixwazin hêzên bi taybetî hatine perwerdekirin bi cih bikin, da bikaribin demeke dirêj şerê xwe bihajon. Eşkere ye; bi dêhn û baldarî wê van hêzan bihilbijêrin. Xala pêwîst di van hilbijartinan de wê ev be: Kesên bi giyana hovîtî û xwînxwariyê, kesên xwe bi diravan difiroşin wê bên hilbijartin. Cehşên bi navê parêzkarên gundan jî, ku di xulamtiya ji bo dewleta Tirk de çi kêmasiyekê nakin, wê tevlî van hêzan bikin.

Dewleta Tirk baweriya xwe bi hêzên şer ên nuh, ku hîna wan rêkxistî dike, xweş dihêne. Ji ber ku heya niha, hemû taktîkên şerê taybetî yên bikaranîbû di avê de çûne. Li hemberê vê jî, şerê me yê şoreşgerî hem jî aliyê mezinbûna çendiyetî (hejmarî) hem jî ji aliyê mezinbûna celebî (sixletî) ve, heya bê gotin xurtbûye; heya pîveyeke pêwîst bi derfetên zana xemiliye. Şerê me yê şoreşgerî, pişta xwe dide gelê me, ku bûye himekî potansiyelî yê amadeyê rabûn û serîhildanê. Ji ber vê yekê jî dewleta Tirk a hov, nizane li hemberê vê rewşê çi bike û dikeve nava tengasiyên bêçare. Ev rewş ji niha ve, li hemberê Hilgavtina Bihara 1990'an, dewleta Tirk heya bê gotin tirsandiye. Eşkere ye; ev rewş, wê dewleta Tirk êrişbaztir bike. Ji ber ku rewşa heyî bi seranserî xwediyê taybetiyên bi vê nolê ye. Dijmin tenê bi vê rewanê li şerî dinêre. Berî ku Hilpişkîna Biharê destpêbike, dijmin ji niha ve bi çend lêdanên girtiye, xweş leriziye. Nexwe, serfiraziya Hilgavtina Bihara 1990'an, ji niha ve ji me re diyar bûye...

Pêşmerge bi hevkariya gundiyan li gundê "Batikarakoç" (Îmam Aqil) êrdima Amedê dagîrkerên Tirk anîn ber têkçûn û binkeftinê

Roja 15. Sibatê 1990'an li gundê Îmam Aqil (Batikarakoç), ku 15 kîlometran ji bajarê Amedê dûr e, şerekî gelek mezin di navbera hêzên ARGK û hêzên dagirkeran de derket. Dijmin di dirêjahiya şevê de gund bi projektoran ronahî kiribû. Lê dîsa jî şer bi roj û şevan, bê rawestan, bêhtirî du rojan bi dijwarî doma.

Şer roja 17. Sibatê dawî bû. Di encama gliyekê de destpêkiribû. Dijmin agahî girtibû, ku yekeniyeke gerîllayên ARGK li gundê Îmam Aqil dimîne. Piştî vê saloxê dijmin, bi desteka çekên giran tevlî yekeniyên şerê taybetî dora gund û derdorên xaniyê ku pêşmerge lê diman, zivirand û pêça. Bi hiceta "parastinê" hemû riyên diçin û dihên gund xiste bin kontrola xwe. Hemû riyên diçin û dihên gund qedexe kir. Di rastiniyê de dewleta Tirk van tevdîrên xwe bi armanca qirkirineke komî û girseyî pêşvedibir. Ji ber vê yekê jî destur nedan 15 rojnamevan û nûçegihandkarên li wir amade bûbûn jî, ku dixwestin herin cihê şer û pozberiyan.

Şer, piştî banga dijmin a bi nola, "Xwe bidin dest" destpêkir. Pêşmerge bi reşandina berikên xwe bersiva dijmin dan. Ji ber reşandina dijwar û bikaranîna narinçokên destî ji aliyê pêşmergeyan, dijmin rastî lêdan û hundabûnên mezin bû. Çiqasî şer dirêjtir dibû, evqasî ji hundabûnên ji dijmin û hejmara kuştiyên ji nava rêzên dijmin mezintir dibûn. Di dirêjahiya şer de dijmin, bi berdewamî lêdan li ser lêdanê girt. Lewma dewleta Tirk, tevlî topên beji bi desteka çekên giran, neçare ma ku hêzên xwe yên leşkerî têkûz bike. Dijmin, bilî van amadekariyên xwe tevan, dîsa jî nikare serpereştiyê (însiyatîfê) bike destê xwe. Di encama vê de jî, nekare hejmara kuştiyên ji nava rêzên xwe û hundabûnên xwe birawestîne. Di dawiyê de, roja 17. Sibatê dora saet 14'an, dijmin bi dijwarî êrişên xwe dihajo. Du xaniyên ku pêşmerge di wan de bûn, rastûrast dide ber gulleyên topan. Li hemberê vê erişa hov a dewleta Tirk, pêşmerge jî, bi armanca şikandina çemberê, şerê xwe dijwartir dikin. Bi alîkariya çalak û aktîf a gundiyan, çembera dijmin dişikînin. Piraniya pêşmergeyan karîn xwe ji dorpêçana dijmin rizgar bikin û xwe bidin aliyekê. Di vê domanê de jî dijmin, rastî hundabûnên xwe yên mezintirîn dibe. Lê ji ber gulleyên topan xanî dizivirin kavilan û bi tevayî dihilweşin. Paşê, kavilên xaniyan bi greyderan dihên rakirin. Di bin kavilan de cendekên (laşên) du pêşmergeyan dibînin û derdixinin. Ev herdu pêşmerge di xaniyan de mabûn, bi armanca ku gerîllayên din bikaribin çembera dijmin bişikînin û derkevin derveyî çemberê. Ango ev herdu gerîlla, bi canê xwe hevalên xwe parastibûn.

Ev şer, li hemû cihên rûniştinê yên li derdorê, posideyên herî mezin dagerand ser gelê me. Pêşemin di navenda bajarê Amedê de, gel hat ber keviya rabûn û raperînê. Ji ber nexweşbûn, alozî û dijwarbûna rewşê, dewleta Tirk amadekariyên xwe zêdetir kir û şerî da tevdîrên nuh. Ji xwe ev karên amadekariyan bilî vê rewşê jî herdemî hebûn. Gel hat ber rewş û gehîneyeke welê, ku hema heye, herdemê seriyê xwe hilde û rabe ser xwe. Ji bo rawestandina rabûneke gelî ya bi vê nolê dijmin, hemû yekeniyên xwe yên leşkerî, polisî û cendirmeyî yên li bajarê Amedê rakir hewar û alarimê, û wan livand.

Dewleta Tirk, ji bo veşartina lêdana girtî ya giran û hovîtiya bikaranî, dîsa serî da belavkirina salox û nûçeyên derewîn. Hejmara hundabûnên ji xwe weke, "mirina leşkerekî û birindarketina du polisan" da bihîstandin. Xwest çarçîva bûyeran bi serhişkî veşartî bihêle. Herweha serî da bikaranîn û ceribandina qirkirinekê li vî gundî, lewma dijbûnî û protestoyeka mezin ji aliyê gelê em birêveket. Di encama vê protestoyê de, di serî de gelê bajarê Amedê, gelê me bi tevayî hat ber keviya serîhildanekê. Gava dewleta Tirk vê rastiyê dît û jiya, riya veşartî hiştina bûyeran danî pêşiya xwe û tiştekî wusa ji xwe re hilbijart. Lewma jî, dîsa serî da derewên xwe yên kevnare û bi bêhna genî. Lê ev derewên dijmin, bêhneke wusa genî didan belavkirin, ku em dev jê berdin gelê me baweriya xwe bi dijminî bîne, dijmin nekarî rojnamevanên xwe jî razî bike û baweriya wan bi derewên xwe bîne.

Yek ji van derewên mezin ev bû: Dijmin, xaniyên ku pêşmerge di wan de bûn dabû ber topan. Lê paşê got, "Xanî ji ber barîna baranê hilweşiyane." Lê binêr! Xaniyên du tebeqe ji ber baranê bihilweşin! Belê, dijmin bi van derewên xwe, nizmî û bê rûmetiyeke evqasî erzan kire paya xwe. Pir ronahî ye; ji ber ku dijmin baş dizane wê Kurdistan ji destê wî derkeve, serî dide derewên bi vê pîvanê û erzaniyê dike sixleta xwe. Lê bilî hemû komployên neyarî, dîsa jî tirsa hundakirina Kurdistanê dilê dijmin xweş dişojîne. Lew, li hemberê şerê me yê şoreşgerî, hîma şerê taybetî yê dijmin, heya bê gotin ketiya nava rizîbûn û belavbûnê, herweha êdî ne xwediyê hîma serperiştiyê (însiyatîfê) ye jî. Bilî hemû azîneyên zor û kotekê, gelê me jî dil û can xwedî li gerîllayên xwe derdikeve. Gelê me, bi şêweyeke aktîfî piştgirî û hevkariya pêşmergeyan dike. Li gundê Îmam Aqil jî, nimûneyeke vê rastiyê ya ronak, bû verasteka jiyanê.

Di şerê li gundê Îmam Aqil de, gundî ji bo serkeftina pêşmergeyan xebateka mezin danîn ber xwe û bi dijwarî keftûlafta xwe kirin. Ev jî bû sedemek, da hêzên şerê taybetî yên dijmin bê posîde biminin. Hîma şerê taybetî ya dijmin, li kêleka hejmara bi sedan leşkerên çavsor, bi çekên teknîkî jî hatibû têkûz kirin. Alîkariya gundiyan ji bo pêşmergeyan, bû bingehek, da dijmin li ser vê rewşa xwe, hundabûnên pêwîst û lêdanên mezin bigire. Ev hevkariya gundiyan û ev daxwaza wan ji bo serkeftina pêşmergeyan, ji nêzîk ve gelê me xiste bin posideyên herî piroz. Rastiyeka din a pêwîst, ku ji vî şerî derdikeve, eve: Di salên 1990'an de, gelê me bi tevayî wê xwe bigihîne şerê gerîlla û wê xwe bi vî şerî ve hişk girêbide. Di bin pêşengiya gerîlla de, gelê me wê jî dil bitêkoşe. Şerê li gundê Îmam Aqil, carek din bi delîl danî pêşiya çavan, ku şerekî bi vê nolê, wê bikaribe şerê taybetî yê dijmin û hemû taktîkên komplovan ên dijmin di avê de bibe û xwediyê karineke bi vê sixletê ye.

Piştî şerê li gundê Îmam Aqil, li derdorên Amedê, hinde şerên din, rêz bi rêz derketin. Roja 24. Sibatê li zivinga Selamiş gundê "Uzaktepe" êrdima Amedê şerekî duwemîn serpêhat. Weke rojnameyên dagîrkeran nivîsîne, hêzên dagirkeran dîsa çûne ser şopa gliyekê. Li zivinga Selamiş xaniyekê dizivirînin, ku pêşmerge li wir bûn. Pêşmerge di vî xanî de, xwe kiribûn kozan û singvegirtibûn. Pêşmerge bi reşandina berikan bersiva banga dijmin a bi nola, "Xwe bidin dest" dan. Ev şer jî demeke dirêj doma. Di vî şerî de jî du pêşmerge şehîd ketin. Weke nûçeyên gihane rojnameya me, eşkere dibe, ku dijmin jî lêdanên mezin girtiye û gelek kuştî jî nava rêzên dijmin hene.

Roja 25. Sibatê jî li zivinga Dablo navçeya Licê êrdima Amedê dîsa şerek derket. Hêzên dagirkeran li derdorên Dablo operasyon dihajotin. Gava rastî pêşmergeyan bûn, şerekî dijwar peyda bû. Şer bi vî awayî destpêkir û demeke dirêj doma. Gelek endamên komên taybetî hatine tunekirin. Herweha pêşmergeyek jî di şer de bi gernasî li ber xwe daye û şehîd ketiye.

Çiyayê Gebarê xwe amadeyê biharê dike

Roja 21. Sibatê li Çiyayê Gebarê şerekî mezin çêbû. Ev şer di rojên paşê de, berfirehtir bû û doma. Şerên dijwartirîn li derdorên qopaniya "Kizılsu" navçeya Şirnexê pêkhatine. Piştre yekeniyên gerîllayan ên nuh tevlî şerî bûn. Şer, her çû berfirehtir bû. Xwe dirêjî teviya sêçiva navçeyên Şirnex, Berwarî û Cizîra Botan kir. Derdoreke gelekî fireh xiste bin posideyên xwe. Li hemberê jêhatîbûn, serdestî û hostayiya manevra û şerê pêşmergeyan, dijmin bê liv û tevger ket. Bi şêweyeke pêwîst, dijmin rastî hundabûnan bû. Dijmin bi helîkopterên "Scorsky" û "Puma", bi berdewamî komên taybetî daxiste qada şerî. Bi vî awahî hîma şer a dijmin, xwe gihand bi hezaran kesan. Dijmin, ji asmanan û erdî êrişên xwe lezand û xebitî êrîşan dijwartir bike. Lê bilî vê hîma xwe, nekarî birawestîne, ku gelek leşker neyin kuştin. Herweha serperiştiya şerî jî bi tevayî ji destê xwe derxist û ji pêşmergeyan re hêla. Ev jî bû sedema zêdebûna kuştiyên ji dijmin û li derveyî şer mayina yekeniyên şerê taybetî. Heya niha encamên vî şerî bi tevayî berdestê me nebûne, lê eşkere dibe, ku bi dehan endamên komên taybetî hatine tunekirin û li derveyî şerî mane.

Weke nûçeyeke duwemîn, ku gihaye me, em pê agahdar bûne, li Şirnexê yekeniyeke pêşmergeyên ARGK livbaziyeke jêhatî pêkaniye. Di domana vê livbaziyê de jî, "astsubay"ek û du cehşên bi navê parêzkarên gundan bi mirinê hatine cezakirin.

Roja 9. Sibatê jî, di navbera navçeyên Şirnex û Cizîra Botan de, li Rêbaza Qesrikê, di navbera pêşmergeyan û komên şerê taybetî de şerekî dijwar derketiye. Di vî şerî de jî dijmin rastî hundabûnên mezin bûye. Dihê gotin, ku pêşmergeyek jî şehîd ketiye.

Roja 27. Sibatê 1990'an, pêşmerge avêtin ser navçeya Girgê Amo (Silopî) êrdima Botanê. Bi şev, dora saet 23'an, yekeniya pêşmergeyan avêt ser taxa bi navê Cudî. Xaniyê sixur Hacî Aydinlik zivirandin, ku keyê gundê "Derebaşi" yê kevin bû. Komek ji pêşmergeyan kete hundurê xênî. Pêşî hemû kesên di xênî de girtin. Pênc kes ji wan sixurî ji dijmin re dikirin. Pêşmerge van pênc kesan di xênî de hiştin û yên din tev ji xênî derêxistin. Paşê her pênc sixurên dewleta Tirk, ji ber kirinên xwe, bi mirinê hatin cezakirin. Pêşmerge wan dan ber berikan û weha bersiva wan dan.

Piştî cezakirina van pênc sixur û ajanan, di navbera pêşmergeyan û leşkerên dijmin de jî şerek derket. Bi sedan leşkerên dijmin tevlî vî şerî bûn. Pêşmerge di şer de rokêtavêj jî bikaranîn. Lêdanên mezin gihandin hêzên leşkerî yên Tirkan. Leşkerên dijmin di vî şerî de bi dehan hatin kuştin û belavbûneke seranser jiyan. Lê dewleta Tirk dîsa hejmara hundabûnên xwe, weke "mirina leşkerekî û birîndarbûna sê leşkeran" da bihîstandin. Dîsa xwest rastiyê biniximîne. Di vî şerî de pêşmergeyên ARGK, bê hundabûn û lêdanxwarin xwedan paş û vegeriyan baregeha xwe.

Hacî Aydinlik û çar kesên ji malbata wî, ku di livbaziya Girgê Amo de hatin cezakirin, demeke dirêj bû, sîxuriya dewleta Tirk dikiran. Di encama gliya van kesan de, di meha Êlûna sala 1989'an de, li gundê "Derebaşi" sê pêşmerge û şeş welatparêz bi xwînxwarî hatibûn kuştin. Ev qirkirin posîdeyên mezin li nava gelê me de belavkiribû. Rik û bêziya li dijî dagirkeriyê zivirîbû çalakî û livbaziyan. Di encama vê de, di navenda navçeya Girgê Amo de, bi têkiliya bi hezaran welatparêzan xwepêşdaneke protestoyê çêbûbû. Dewleta Tirk hatibû rabirrîn û pişange kirin. Ji ber van pêşveçûnan sixur Hacî Aydinlik û gelek tirsiyabû û ji gundê "Derebaşi" barkirîbû navçeya Girgê Amo. Bi vî rengî bawer dikir, ku wê rizgar bibe. Lê ev rev û bazdan, nekarî welatfiroşan biparêze. Nekarî wan ji cezaya mafkirîbûn rizgar bike.

Di meha Sibatê de, li navçeya Îlhê (Batman) peqîneke mezin çêbû. depoya petrolê ya ji bo firokên USA peqî. Di encama peqînê de depo bi tevayî şewitî û bi milyonan zirarên diravî gihan dijminan. Hîna ne diyar e, ev livbazî bi destê kî hatiye pêkanîn. Lê bê guman, ev livbazî ji karê hêzên rizgariya neteweyî ye. Dibe ku hêzên rizgariya neteweyî livbaziyeke sabotajê pêkanîbin. Gumana vê yekê geleki mezin e.

Dewleta Tirk operasyoneke koçberkirinê bire ser gundê Haciyan êrdima Mêrdînê

Roja 6. sibatê 1990'an, dijmin avêt ser gundê Haciyan (Sulakdere) navçeya Mehsertê êrdima Mêrdînê û operasyonekê birêvebir. Di operasyonê de 65 cemse tijî leşker û gelek helikopter bikaranî. Dijmin pêşî dora gund girt û bi şêweyeke rastlêhatî berikan barand ser xaniyan. Bi vê operasyonê dijmin xwest gundiyan bitirsîne, bibizdîne û wan neçarî koçberbûnê bike. Nexasim, di domana operasyonê de, gundiyan di qada gund de civand. Bi gotinan weke, "Gund berdin, nexwe careke din gava em bên, emê we tevan bikujin!" xwestin çavê gundiyan bitirsînin.

Gundê Haciyan, berî niha jî cend caran rastî êrişên dijmin bûbû. Dijmin, tehdîtên kuştinê li gundiyan kiribûn. Dewleta Tirk gelek caran dest danîbû ser bûjenên xwarinê, dexl û zadê gundiyan. Di encama hovîtiya dijmin de, hinde gund ji neçarî yê koçber bûbûn. Di vê operasyona dawiyê de jî dijmin xwest, ku gundiyên mane yan koçberbike yan jî cehşîtiya parêzkariyê bi wan bide pejirandin. Armanca dijmin tenê ev bû.

MISTO
Xwendekarekî Kurd di zanîgeheke Ewrûpî de

Misto xwendekarekî Kurd e. Pêşî li Kurdistanê dibistan xwendiye û paşê destpêkiriye di zanîngeheke Ewrûpî de bixwîne.

Misto, fakulteya mihendisiya mekanîkî dixwîne.

Xewna Misto ya mezin ewe, ku bibe mihendisek. Armanca wî ne ewe, ku bibe zilamekî dewlemend. Daxwaza wî niha eve, ku mirov bibêjin wî, "Misto xwendekar e, telebe ye, gelekî zana ye, Misto rewşenbîr e..."

Gava yek bibêje Misto, "Tu gelekî zanayî, tu ronakbîrî", Misto jî canê xwe ji wî re " dike qurban."

Misto, roj bi roj, saet bi saet di çayxaneya zaningehê de rûniştiye û li ser Kurdistanê diaxife. Xwendina wî gelek li paş maye. Roja "imtîhanan" jî xwe ji zaningehê dûr digire.

Lê belê di çayxaneya zanîngehê de dibêje xwendekarên Almanî; "Hun li ser zilm û zorê tiştekî nizanin. Hun li ser şoreşan hîç fêrnebûne. Ez Misto me, ez kurê şoreşê me. Bav û kalên min şerên çekdarî ajotine û dihajon."

Misto, bi saetan li ser kovan, êş û tivancên li Kurdistanê diaxife. Xwendekarên Almanî jî, ji ber ku Misto ji welatekî bindest hatiye, welatê wî di bin zilm û zorê de ye, ji bo xwendina wî û ji aliyên civakî alîkariya wî dikin. Lê xwendekarên Almanî û çepên Almanî naxwazin, ku Misto weke wan bibe zana û ew bibe weke wan. Ev mirov gunehên xwe bi Misto dihênin. Dixwazin bi Misto diyar bikin, ku çepên Almanî xwedî li mirovên biyanî, li Kurd û Kurdistanê jî derdikevin. Çepên Almanî û xwendekarên Almanî xwe xweş bi Misto mijûl dikin. Mejiyê Misto dizivirînin mejiyekî Ewrûpayî. Wî hindarê reformîstiyê û şovenistiya civakî dikin.

Di encama van de Misto ji, gelekî aktîf û jîr e. Lê ne ji bo gelê xwe yê bindest, ne jî bo axîn û keserên dayik û bavên xwe, ne jî bo welatê xwe Kurdistan. Misto, ji bo paqijkirina av û hewayê, ji bo parastina daristan û candarên ne mirovî, ji bo tenderustiya kevroşkan û çivîkan gelekî aktîf e. Di komeleyeke bi van armancan de, endamê yekemîn e. Endamê "Komeleya nekuştina masiyan" e û li vir cihê xwe girtiye.

Misto herdemê dibêje, "Ez ne kesekî polîtîkayê me, kêfa min ji polîtîkayê re hîç nayê, ez humanîstim (mirov-parêz im), ez dixwazim hemû mirov bi hev dilxweş bin. Ji min re ferq nine, ku yek faşîst be yan jî komûnîst be. Divê mirov ji hevûdu hesbikin..."

Misto lê, parêzkarê "Partiya herDemê Ketî" û "Yekîtiya Nerastên Kurdistan" e. Wan xweş diparêze û sempatîzanê wan e. Misto dixwaze tevlî hevalên xwe li Ewrupa, herweha "Partiya Sosreta Kurdistana Tirkan" an jî "Partiya Xud-Muxtarî (Hikmê Zatî) û Tim-Rûniştî " avabike. Ev jî şêrîn xewna wî ye...

Misto carnan ji xwe re dibêje: "Ez dizanim, ku ev partî nikarin xebatekê bikin, lewma ez van partiyan baş dibînim."

Misto ji mirina xwe ji gelekî ditirse û dibêje xwe: "Ez hîna xort im, heyfa min e. Yekî weke min, weke Mistoyê zana, çawa dikare şer bixwaze yan jî şer bike... Giring e ez, Mistoyê zana, bi pênivîsên xwe û pirtûkan Kurdistanê azad bikim. Divê ez, Mistoyê zana, aqil û mejî bidim gelê Kurd ê nezan..:"

Lê Misto heya niha, di jiyana xwe de tu caran, karekî yan jî nivîsekê ji bo welatê xwe nekiriye mijûliya xwe. Heya niha tenha peyiviye. Ji ber ku Misto bi rastî jî nizane karekî li gora xwendekariyê amade bike, her tişt ji wî re tenê bûne daxwaz. Xebatên şoreşê û şoreşgeriyê jî, ji xwe hîç fahmnake. Misto lê, xwe gelekî hişyar, xasuk (qurnaz) û fenok dibîne. Gava karek ne bi dilê wî be, herdemê ji kar û xebatê direve.

Hevalên Misto jî, wî baş naskirine. Tev dizanin, ku kêfa Misto gelek bi axiftinan dihê.

Misto, dijminê kirinê ye, kar û xebat, karvanî û pratîkê ye.

Misto dibêje: "Kaka min bixwesta, ez niha di partiyeke Kurdistanî de, di partiyeke başûrê Kurdistanê de, zilamekî komîteya navendî bûm, lê belê ez naxwazim."

Gava Misto bi axiftinên xwe germ dibe, dibêje: "Partiya herDem Ketî û Partiya Nerastên Kurdistan, hevalên xwendekaran, zanan û dewlemendan in. Bi karker û gundiyên nezan karê xwe dikin. Ji ber vê yekê, ev herdu partî tam li kêfa dilê min in. Ez Misto jî, dikarim tevlî wan 'serokan' li ser pişta nezanan bixwum û vexwum, ji vê bihûştê paya xwe bigirim."

Çavên Misto baş dibînin, lê dîsa jî berçavikek li ber çavên wî û li ser pozê wî ye. Armanc ewe, da mirov bibêjin, "Misto pir pirtûkan dixwîne û gelek hişmende."

Navbera Misto û Kurdên li Ewrûpa ne xweş e. Misto bawere, ku Kurdên li Ewrûpa jî gelek nezanin, torevanî û wêjevanî nizanin, bê çand û kultur in. Misto carnan şerm û fihêt dike, ku li cem mirovên biyanî xwe Kurd bide nasdan. Lê dîsa jî gava hinek li ser Kurdan bi nebaşî biaxifin, namusa Misto wî yekê napejirîne û li hemberê wan derdikeve.

Komeleyên Tirkan, Farisan û Ereban gelek leyistokan li ser serê Misto dirîsin û dihûnînin. Carnan Misto vexwendî û dawet dikin, da li ser Kurdistaneke autonomî, li ser nezaniya Kurdan, li ser nebûna dibistanan, nebûna rê û telefonê li Kurdistanê, biaxife. Di destpêka civînan de wusa dibêjin Misto: "Li ser Kurdistana autonomî biaxife. Serxwebûn û azadiyê neyne ser zimanê xwe. Hemû mirovên li Ewrûpa naxwazin bizanibin, ku li Kurdistanê di bin ala PKK de şerekî çekdarî ji bo serxwebûn û azadiyê heye. Divê tu kada ERNK û ARGK ji neki. Nebêje, ku Kurd piştgiriya PKK dikin. Divê tu bibêjî em Tirk, Faris, Ereb û Kurd tev birane. Carnan kêmasiyên weke li Helepçe çêdibin, lê ev tişt ji gelekî normal in. Hevalê Misto, tu hevalekî internasyonalist î. Lewma divê tu li ser pêdivî û pêwîstiya autonomî û mafên folklorî biaxifî!"

Bi van gotinên xwe, serê Misto rind tijî dikin. Misto ji axiftinên xwe tevlîhev dike. Di dema civînan de Misto ji xwe bawere, ku berpirsiyarê teviya Kurdistanê ye.

Ji aliyekê jî, Misto roj bi roj di biraxaneyan de rûniştiye. Gelek caran jî "Whyskiya Texsas" vedixwe. Hingê jî sere Misto gêj dibe û serxweş dikeve. Dixwaze şerê her kesekî bike û lêdanan li wan bixe, li wan bide. Lewma carnan jî serê Misto "şikestiye", diranên wî yan jî destên wî "şikestinê."

Misto şerê çekdarî, şoreşên welatên bindest, ideolojiyên pêşketinê û zanyarî napejirîne. Berhemên imperyalîzmê û burjuwazî, weke nexweşiyeke mezin bi Misto ve ketine. Mejiyê wî baş tevlihev kirine.

Misto lewma dibêje: "Li welatên sosyalîst mirov ne azad in. Kes nikare dewlemend bibe. Mirov nikare ji xwe re tomofîla 'Porşê' jî bikirre."

Rojekê Misto welatparêzekî dît û bi hev re ketin axiftinekê.

Misto dibêje wî: "Ez xwendekar im. Ez naxwazim bi vî rengî bi te re biaxifim. Dîtin û baweriyên min, raman û birên min û yên te ne weke hevûdu ne. Min marksîzm û lenînîzmê xwendiye. Tu nikarî aqil bidî min û tiştina diyarî min bikî."

Welatparêz ji bersiva wî dide: "Rast e. Dibe, ku te ilmê marksîzm xwendibe, lê tu kesê xwendekar, tu ji bo welatê xwe, li gora daxwazên marksîzmê, tu çi karî dikî? Gelê Kurd, bi xebata xwendekaran û rewşenbiran gelekî pêdiviye. Gel dixwaze bibêje, xwendekar û rewşenbîr rêber û rêzanên welatên xwe ne."

Kêfa Misto gelek hat, ji ber ku welatparêz, wusa xweş li ser xwendekaran û rewşenbîran axiftibû.

Paşê hevalê welatparêz bi gotinên xwe ve çû: "Lê, weke ez heye niha dizanim du-reng xwendekar û rewşenbîr hene: Yek, weke Rayber, Îdrîsê Bêdlîsî, Kamran Înan û hwd. in. Ev xayin û welatfiroş in. Dido, weke Mazlum DOGAN, M. Hayrî DURMUŞ, Kemal PÎR, Mahsum KORKMAZ, Binevş AGAL û hwd. in. Ev jî şoreşger, welatparêz û niştimanperwer in. Ew ji bo welatê xwe û doza Kurdan şehîd ketin. Bi namus û şeref, bûn stêrên Kurdistanê. Lê Misto, heke tu xwendekarê welatê xwe bî, divê tu jî weke wan bijî..."

Serê Misto bi leyistokên li Ewrûpa gêjbûye û xwe baş hunda kiriye. Dem bi dem Misto ji xwe re dibêje: "Ez miroveki siyasetê me." Lê car caran jî dibêje: "Min dest ji siyasetê berdaye." Car caran jî Misto dibe olperest û diçe di dêra katolîkan de, Încîlê yan jî Kuranê dixwîne. Carnan jî, ji bo berjewendiyên xwe Încîlê jî difiroşe.

Li bajarê Misto, hinde Kurdên welatfiroş jî hene. Dibêjine Misto: "Were bibe endamê me. Emê diravan bidine te, ji ber zanabûna te. Emê te bikin ideologê komeleya xwe."

Ew komeleyên nerastên Kurdistanê, komeleyên "keran", ji xwe re kirine armanc û erk, ku bi alîkariya imperyalîzmê xortên Kurdan ji nirxên welatî dûr bixin; xortên ciwan serpêhatinên xwe hunda bikin û di nava jiyana Ewrûpî de bi herawahî bihelin û biçin.

Misto xwe ji Kurdên niştimanperwer gelek dûr digire. Gava Misto wan dibîne, yan jî welatparêz wî vexwendiyê civînekê, şadimaniyekê yan jî rêveçûnekê ji bo Kurdistanê bikin, Misto dibêje, "Dersa min pir e, divê ez bixwînim." Dersa Misto ji nêrîna televizyonê ye, rihetiya kesaniye, çûyîna biraxaneyê ye, leyistina automatîkên diravan e û rûniştina li çayxaneya zaningehê ye. Misto herweha diçe mêhvaniya xwendekarên Kurd ên beredayî, serserî û tolazên gemariyê. Diçe mêhvaniya xwendevanên Tirk, Ereb û Faris ên ezbenitiya wî dikin. Axiftinên wan tu caran ne li ser şoreşê ye, ne li ser welat û netewên bindest e, ne li ser rewşa cihanê ya ramyarî ye, ne li ser fizîk, kîmî yan fîlozofiyê ye.

Misto û hevalên xwe li ser dewlemendiyê, şalan, sakoyan, şekalan, çîrok û romanên "science fiction" diaxifin.

Rojekê Misto û hevalên xwe çawa dibe, civînekê amade dikin. Çawa dibe, êdî dibe, wê rojê xwîna Misto ya Kurdî vegeriyabû canê wî. Civîneke bi xwarinên Kurdî, bi goştê pezan û tirşîka bi goştê bi hestuyan, amade dikin, da Kurdistna jî bê bîra wan.

Di wê civînê de pêşî nanê xwe, xwarinên xwe xwarin. Di nava xwe de xweş axifin. Bi hev re rabûn govendê. Hinde reqsên "modern" jî pêşkêşî hevûdu kirin.

Di dawiyê de dest bi leyistokên "modern" kirin. Leyistokên wan jî wusa bûn: Du komik hatin amadekirin. Komek divîbû nûneriya kesên bi nav û deng mîna Marks, Mao, Şêx Seid, Einstein, Newton û hwd. bikira û bi şano hinde axiftinên wan pêşkêş bikira. Koma din jî, divîbû bizanibe ew kesê dipeyive, kîjan kes e. Misto, bi vê leyistokê gelek dilgeş û -xweş bûbû. Misto jî, xwe mîna Zekî Mûren û Cengiz Xan pêşkêş dikir û rola xwe gelek xweş dileyist.

Misto her rojê bi kêmasî 12 saetan radikeve. Du saetan diçe zaningehê, xwe şanî profesoran dike. Çar saetan di çayxaneyê de rûdine û şeş saetan jî bi automatîkan dileyize yan jî di biraxaneyê de rûdine.

Çîroka vî Mistoyî ji gelek dirêj û bê dawî ye. Her kesek dikare, çîroka vî Mistoyî ji weke dîtin û baweriyên xwe bibêje. Mistoyên di nava me de bê hejmar in. Di nava me Kurdan de gelek "xwendekar û rewşenbîrên ku Misto ne" hene.

Kesên ji xwe re dibêjin, "ez xwendekar im, rewşenbîr im" divê karûbarê "xwendekar û rewşenbîr" ên xwe ji rind nasbikin. Lê di xwîn û canê gelek rewşenbîr û xwendekaran de, ji nêzîk an dûr Mistoyekî me bi cih bûye û dije. Divê em van Mistoyan, bê guman, bipalêvîn û tasfiye bikin. Ji ber ku, gelek kar û xebat li hêviya me Kurdan mane. Divê em baş bizanibin, serxwebûn û azadî bang û qêrîna Kurdistan in. Gelek Mistokên me hene, tu wan ji nuh ve bînî vê cihanê, dîsa jî hişyar nabin. Herdemê ew, wê berpirsiyariya riya paşverû di nava me de bikin. Jiyana wan, heya gorê di tariyê de mayîne.

Xwendekar û rewşenbîrên Kurd ên heja û welatparêz!

Bertolt Brecht dibêje, ku "Paşverûtî ne ewe, ku mirov paşverû be, divê mirov pêş ve here."

Şêradî

Têbînî:
Naveroka çîroka "Misto, xwendekarekî Kurd di zanîngeheke Ewrûpî de" bi piranî rast e, serpê hatiye û hîna jî didome. Naverok, ji hinde haydarî û agahiyên li hinek zanîngehên Ewrûpî, hatiye civandin.

TIFINGA HEMO!

Destpêk di rûpela dawî de

rovan.

Şevekê partîzan dîsa avêtin ser dijmin. Çend gundiyên evînwelat jî tevlî çek û rextên xwe bi partîzanan re êriş birin ser dijmin. Daxwaza xwe birin serî û paşê vegeriyan. Partîzan çûn baregehên xwe, gundî jî berên xwe dan malên xwe. Ji bo ku tiştek li derbarê gundiyan eşkere nebe, divîbû her kesek here ser karê xwe yê rojane.

Hemo jî bi lez û bez berê xwe da malê. Çek û rextên xwe vedişêre. Gayên cotê xwe jî axurê derdixine, diçe cotê xwe dike. Dijmin haydarê bûyerên welê ye. Vê yekê baş dizane û lewma dibêje, "Rojê bi kum in, şevê bi çek in!" Çi jî bo şivanan, çi jî bo cotyaran ev gotina dijmin li cih e û rast e. Ji ber ku, êdî gelê me xwedî li hebûnên xwe derdikeve.

Zînê dest diavêje çeka mêrê xwe, paqij dike û vedişêre. Dest bi kar û barên malê dike, wan dibe dawî. Zînê, bi jêhatîbûna şeva bihurî xwe serbilind didît. Dile wê bi evîn jî bo çalakiyên hevalan lêdixist. Hemo jî weke mêrxas û gernasek dipejirand. Zînê dilşad û rûgeş bûbû. Bi wê evîna jî livbaziyan girtî, bi rengên kesk û sor û zer xwe xemiland. Taştiya Hemo amade kir. Hinek xwarin xiste tûrê wî.

Hemo dest avêt tûr û rakir. Ji xênî derket, kete ser rê. gava hêdî hêdî ji gund dûr diket, ji xwe re jî stranên mêrxasiyê dixwend:

> "Şeva çûyî şeveke reş û tarî,
> Ba dihat baran dibarî.
> Peşmerge jî mal derketin,
> Xwarin xwestin bi rê ketin.
> Şeva çûyî tew xew nehat,
> Nalîna mawzerê xweş dihat..."

Roj bilind bûbû. Dijmin ji xwe dilivand, ji ber livbaziya şeva çûyî. Helîkopterên xwe bala firand. Wê li pêşmergeyan bigeriya û wan bigirta! Helîkoptereka rabûyî li jêra xwe jinekê dît. Dakete nêzîkê jinikê. Bê pirs û pirsiyar leşkeran jinik girtin, avêtin helîkopterê û dîsa bi jor ketin, çûn. Zîna hêja û zana, birin bajarê Amedê, xistin baregeheke leşkerî. Ji wir Zînê rakirin navendeka zilmê. Parêzkarên xwînxwariyê yên li ser bajarê Amedê, serokên leşkeran, komeke ji komên zordaran, dest û çavên Zînê vekirin. Li dora wê leşkerên çekdar, bi awirên dijminatî rawestiyabûn. Tev guhdarên serokên zilmê bûn. Lê Zînê bêtirs bû. Hîç xwe şaş ne dikir. Rengê xwe neduhart li ber kedxwaran û "tercumanê" xulamok. Hovên çavsor ji Zînê dipirsin:

- Tu vê xwarinê ji ki re dibî? Li ku derê ne? Çend kes in? Rast bibêje!

Zînê bi dengekî nerm dibêje:

- Mêrê min cotkariyê dike. Bi serê xwe tenê li wê derê ye. Ez nan ji bo mêrê xwe dibim. Ne jî bo tu kesên dinê.

Qumandan ji dibêje:

- Yanî Apocî! Te vê xwarinê ji bo Apociyan dibir. Ne jî bo mêrê xwe. Ez tu car bawer nakim, ku ev xwarin ji bo mêrê te be. Ma çima evqasî pir e?

Zînê bersiv dide:

- Tu bawer nekî neke, lê ez bawer dikim. Paşê, dibe rêwiyek an kesekî birçî jî li cem mêrê min hebe.

Li ser vê gotina Zînê qumandan bi tirs û hêrs:

- Yanî wekî Apociyan! dibêje.

Zînê dîsa bersivê dide:

- Apocî ne birçî ne. Ew gava bixwazin, her tişt ji wan re hazir in.

Vêca qumandan dîsa bi lerz deng li leşkeran dike:

- Hey kerên kurên keran! Hun dixwazin ez dîn bibim an xwe bikujim, an jî we bikujim? Zû wê bigirin û bibin cihê, ku we wê jî wir aniye! Dîsa bibin wê derê, wê berdin, bila çavên min wê nebînin! Lê belê xwarinê bihêlin! Nebin, ji bo ku em bişînin Enqere, dadgeha bilind!

Dîsa dest û çavên Zînê girêdan. Wê avêtin helîkopterê û bi baniyan ve ketin. Li cihê berê datînin, dest û çavên Zînê vedikin û wê berdidin. Lê Zîna hêja wê çawa biçûya cem mêrê xwe? Çawa bê xwarin wê biçûya cem mêrê xwe? Dîsa vegeriya gundê xwe. Çû malê. Xwarineke sivik ji Hemo re amade kir û ket ser rê.

Hemo ji, çavekî xwe li cot û çavekî xwe jî li riya Zînê mabû. Têhn û birçî li hatina Zînê mabû. Di dawiyê de Zînê li ser rê xweya bû û hat. Bi dengekî xweş got:

- Rojbaş hevalê xweşmêran.

Hemo jî ber têhnbûn, birçîbûn û westanê bi hêrs got:

- Ji bo çi tu evqas dereng hatî? Tu dizanî ku ez têhn-birçî li vê derê li hêviya hatina te dipêm!

Zînê jî got:

- Rast e, lê ez çûm Amedê û hatim! Tu dizanî çûn û hatina heya wê derê ewqas ne hêsan e! Hêrs nebe! Bêhna xwe fireh bike! Neyar ne hiştin xwarina te zû were!

Hemo li gotina Zînê şaş ma! Lewma got:

- Zînê, tu çawa çûyî Amedê û hatî? Te xwe şaş kiriye? Bibêje! Ka çi bi serê te hatiye?

Zînê dibêje:

- Ma te ne dît ku helîkopteran hêlan dikirin? Xwînxwaran ez girtim û bi helîkopterê birim bajarê Amedê. Dest û çavên min girêdayî bûn. Gava vekirin, min dît vaye ez li ber dîwana zilma leşkeriya zordaran im. Min bersiva xwe û te da. Min jî Amedê dîsa anîn vê derê. De niha taştiya xwe bixwe, noşican be! Bixwe mêrxasê şeva tarî! Rêzên pêşmergeyan bi sedan diditin, lê ew ne diwêrin herine ser wan. Xwarina me û Apociyan yek e!

Erdeşêrê Ruhayî

Têbînî:
Ev gotin, ji devê gundiyekî ji Mêrdînê hatine girtin.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku di dîrokê de rê nedaye dagîrkeran

DÊRSIM

- IV -

CIHÊ ÊRDIMA DÊRSIMÊ DI TÊKOŞÎNA ME YA RIZGARIYA NETEWÎ DE

Êrdima Dêrsimê, êrdimeke Kurdistanê ya wusa ye, ku di encama qirkirinên mezin de, di dawiyê de ketiya destê dijmin û dijminî, bi vî rengî serdestiya xwe li wir avakiriye. Li gora teviya Kurdistanê dijmin, di dawiyê de banduriya xwe ya dagîrkeriyê li ser Dêrsimê daniye.

Dagîrkerên Tirk ên faşîst, li giştiya bakurê Kurdistanê doliwgeriya xwe ya leşkerî û ramyarî berî Dêrsimê dagerandibûn. Ev tiştê di dawiyê de li Dêrsimê jî çêbûye. Li ser vê bingehê Dêrsim, ku di dîroka Kurdistanê de rastî berxwedanên bê hejmar bûye û bi xwe êrdimeke berxwedanê bû, bi nîv-qirkirinekê, bi nîv-koçberkirinekê û bi azîneyên nîrê bi tevayî kete destê dijmin. Piştî vê bûyerê dagîrkerên Tirk bê kar û vala neman. Bi lez bera xwe dan damezirandina doliwgeriyeke ramyarî. Bi xebatên herdemî vê daxwazê kirin mijûliya xwe ya bingehîn. Bi amadekarî û azîneyên ji gelek aliyan ve, danîn pêşiya xwe, ku qirkirineke sipî bibin serî. Bicihanîna qirkirineke weha, bû armanca dagîrkerên Tirk ên faşîst. Di demeke gelekî kin de jî, karin vê daxwaza xwe biserbixin û pêkbînin. Dagîrkerî, Dêrsim jî xwe re zivirand modelekî, da bikaribe bi konevaniyên taybetî Kemalîzmê serdest bike û gav bi gav, teviya Kurdistanê jî bike weke Dêrsimê. Pîlanên ji bo vê armancê danî pêşiya xwe û wan pêşvebir. Dagîrkeriya Tirkên faşîst, ji bo xwe bigihîne vê armancê, mirovên ji qirkirinê şûn ve mabûn civand ser hev û "goristanekê" ji wan re avakir. Li kêleka û serê baregeh û qereqolên leşkerî, ku bi şêweyeke berfireh wan avakiribû, dibistanan jî vekir û van dibistanan kire pêlingên pêwîst ji bo xwegihandina armancên xwe. Her bi vê nolê, li gora sîstema (sazûmana) berjewendiyên xwe, sîstemeke kargêrî û birêvebirinê jî li êrdimê rêkxistî kir. Dewleta dagîrkerên Tirk, li navendên piçûk, li gund û bajaran, hemû sazî û avahiyên fermî jordest kir û bi şêweyekî herî lezandî dewlet xwe da kefeeratên dagîrgeh kirina Kurdistanê. Her avahiyeke dewletê, her dibistanek û her mamhostoyek mîna serleşkerekî xwe livandin û dilivînin. Her yek ji wan, dibe birêvebirê politîkayên fermî yên dewletê bi rengekî bijarte û çêtirîn. Di encama vê de, di nava rêzên gelî de rewşeke pasîfîkasyonê, çavşikestinê, tirs û bêbaweriyê ya gelekî kûr û berfireh hatiye afirandin. Kemalîzm û deriyê dewletê mîna hîma rizgariyê yê her ew tenê heye, hatiye şanî kirin û girêdana bi vê re jî, kirine tiştekî neçare û mecburî.

Partiya CHP, ku partiya Mustafa Kemal bû, weke dostê Elewiyan hatiye nasandin. Bi taybetî ev partî, di demeke gelekî kin de li Dêrsimê bingehekî pêwîst ji xwe re peyda kir û bû xwediyê vê bingehê. Rewşeke weha derkete holê, weke ku hema her kesek bibe dilxwaz û piştgirê CHP. Bi vî awahî jî, bingeha ku dewletvaniya dagîrkeran di giyana mirovan de cih bikira, hate danîn. Lewma li Dêrsimê her kesek dilxwazê rêdariyên çep e, her kesek parêzkarê çepitiyê ye, lê ev çepitî di bin posîdeyên Kemalîzmê de ye. Sedema ku li Dêrsimê sazî û rêkxistinên çepê Tirkiyê karîn xwe li ser piyan bigirin û bingehekê ji xwe re peyda bikin, ev rastî bi xwe ye û ev rastî ji weke em dibînin ne ji ber xwe ye. Ji hêzên reformîsttirîn heya hêzên radîkaltirîn û oportûnîsttirîn, hemû hêzên hene, êrdimê zivirandine qulûba gotûbêjên serberdayî. Lê di kakilka xwe de ev gotûbêj, nekarîne xwe ji çarçiva xebata ji bo dewletê derêxin û bûne bingehên hawîrkanekê (berberiyekê) ji bo vî tiştî.

Lê bili van tevan, dewleta Tirk çi caran baweriya xwe bi vê êrdimê dîsa jî nehaniye. Ger di nava fonksiyonên pêwîst ên dewletê de, ger jî di nava rêzên artêşê de, dagîrker tu caran cih nedane mirovên ji vê êrdimê. Hemû nûner û berpirsiyarên dewletê yên li êrdimê dixebitin, bi giranî ji aliyê navendên şerê taybetî hatine perwerdekirin û bi xwe jî ew endamên bi rengê kontr-gerîlla ne û bi taybetî hatine hînkirin in. Ji bo dagîrker êrdimê bizivirînin modeleke Tirkkirinê, vê êrdimê bi şêweyeke ziraf weke êrdemeke tamponî ji xwe re zanîne. Dagîrker xwestine rewşeke weha serdestê êrdimê bikin, ku di warê Kurdbûn û Kurdistanî de tenê yek gotin jî, jî devan dernekeve. Li derdorên bejî û gundan, li bajaran û heya di her malekê de mekanîzmeyeka kontrolê ya pêşketî hatiye danîn.

Piştî salên 1975'an ramyariyên rizgarîxwaziya netewî pêşveçûneke bergçavî şanî kirin. Ev ramyarî li Dêrsimê, deriyên vegerîna ser rastiya xwe ya zikmakî vekirine. Heya dema hatina cuntaya faşîst, xebatên di riya rizgariya netewî de karîne hinde encaman bi destan ve bînin û ji aliyê ramyarî ve, li dijî konevaniyên dijmin, cara yekemîn alternatîfeke serxwe û xurt avabûye. Dewleta Tirk, ku wateya (maneya) vê alternatîfê baş têgihiştiye, lewma bi şêweyekê gelekî hişk û dijwar û bi tevdîrên ji gelek aliyan ve hat ser têkoşîna me û van kirinên xwe pêşvebir. Tevlî hemû cureyên azîneyên şerê taybetî, dagîrkerên Tirkên faşîst, bikaranîneke pikolî û lêdanê ya ji pivekên bilind dan ber xwe û xwestin lêdana dawiyê pêkbînin. Li ser mirovan pêtên teroreke mezin dagerandin. Bi nîr û lêdanê xwestin çavên mirovan bitirsînin û xebatên ber xwe ve anîna mirovan, ango teslîm girtina wan, kirin tiştekî bingehîn. Armanc ew bû, ku hêviya rizgariyê ya di seriyê girsên gelî de xwe şanî dikir, tune bikin û mekanîzmeya kargêriya xwe bizivirînin hîma, ku tenha ew jordest e û vê rewşê weha bi mirovan bidin pejirandin. Gava dagîrker ji aliyekê çinên kedmîz û xebatkar bi riya pikolî û lêdanan ber bi çerxa serî-çemadin û teslîmbûnê ve dikişandin û kotek û zoriyê dixebitandin, birên hevxebatkar û xulam ji sixleta xwe careka din danîn pêşiya çavan û ketin nava revîneka hawîrkanê, da ispat bikin, çi welatfiroş û xayinên baş û hilbijartine. Ji nav birê ronakbîrên bûrokrat, xebata xweşkirina dilê dewletê û ketina çavê dewletê xwe lezand. Ji aliyê din, birê kedkar û gundiyên xizan bûn hedefên terora faşîst û rastî bikaranînên hovîtiyê yên girantirîn bûn.

Şerê me yê gerîlla, ku bi Hilgavtina 15'ê Tebaxê destpêkiribû, mîna li gelemperiya Kurdistanê, posîdeyên xwe gihande Dêrsimê jî. Gava Partiya me di sala 1982'an de Komcivîna xwe ya Duwemîn bestabû, biryara vegerîna welat ji dabû. Li ser vê bingehê, yekeniyên bangeşiya çekdarî ku berên xwe dabûn Kurdistanê, xwe gihandin êrdima Dêrsimê jî. Tevgera me, bi armanca lixwehatinê, xwe-civandinê û amadekariyan, demekê xwe kişandibû hinde welatên herêma Rojhilata Navîn. Lewma jî li ser axa welat û herweha li Dêrsimê jî, valahiyek xwe dabû şanikirin. Cuntaya leşkerî ya faşîst, di vê demê de, heya bê gotin zordariya xwe û nîra xwe dijwar kiribû û bi vî awahî rewşeke pasîfîkasyonê afirandibû. Dijmin weha xebitî, heya bikaribe mirovên êrdimê baş bitirsîne. Bi kirinên faşîst, ku qirkirina li Dêrsimê ya sala 1938'an dihanîn zimên, bayê qirkirinekê dagerand. Ji bo bi tevayî tunekirina hêviyên ji şoreşê re û ji bîran derxistina navê şoreşgeran, dagîrker serî dan hemû azîne û methodên pêdivî bûn. Li kêleka serdestkirina hoyên nîrê yên bi sext û giran, bi hercure komplo û provokasyonan ji dijmin xwest, mirovên êrdimê li hemberê Partiya me derêxîne û bi vî awahî deriyên Dêrsimê bi tevayî ji Partiya me re bide girtin. Bi armanca pêkanîna van bikaranînên xwe jî, serî da rê û azîneyên neditî. Dubendiyên rêdariyên olî kûr kir. Bi bangeşiyên derewîn ên weke, ku Partiya me, "Endamên û kadroyên jî Dêrsimê dikuje û kuştiye", "Dêrsim nola êrdima welatfiroşiyê danazane kiriye" û hwd., xwest posîdeyên xwe li ser girsên gelî bigerîne. Lê dijmin tenê bi van kirinan jî têr nebû. Bebextên mîna Şahîn Donmez û Yildirim Merkit ji livand, ku wan di girtîgehan de bi destê xwe ve anîbû û hiştibû îxanetê bikin. Li dervayî welat jî provokatorê bi navê Semîr da tevgerandin. Bi vê nolê, jî bo bi tevayî rûxandina Partiya me dijmin, Dêrsim ji xwe re bingeh zanî. Weke em dibînin, ev karûbarên dijmin, ne nirxandina delîvekî ji rêzê û xwerû (yekta) ne. Bûyereke bi serê xwe ne. Kehniya van jî, rewşa ramyarî, stratejîkî û erdnîgarî ya Dêrsimê ye. Dijmin, pêşemîn naxwaze vê êrdimê ji destê xwe derêxîne û hunda bike. Dixwaze vê derê li dijî têkoşîna me ya rizgariya netewî weke baregeheke dij-şoreşê bikarbîne. Herçiqasî hercure komplo û provokasyon hîna didomin jî, dijmin heya niha nekariye bigihe vê armanca xwe, nekariye Dêrsimê bizivirîne keleha îxanetê û baregeheka dij-şoreşê.

Bilê hemû azîneyên şerê taybetî yên dijmin û xebatên danîna keleman li pêşiya têkoşîna me bi destê derdorên şovenîstên civakî, şerê me yê gerîllayan rayên xwe gerandiye kûriyên axa Dêrsimê. Peşmergeyên rizgariya neteweyî xwe li çiyayên Dêrsimê bi cih kirine, ku heya bê gotin jî bo şer destda û rêdayî ne. Lêdanên giran û mezin li yekeniyên artêşa dagîrkeran xistine û dixînin. Livbaziyên rizgariya neteweyî yên berfireh, hinde pêşveçûn li êrdimê afirandin, ku çi caran nekarîbin piçûk bên dîtin. Ev livbazî otorîteyeka şoreşgerî danîn holê, ku posîdeyên pêwîst digerîne. Têkoşîna me li gund û beriyan tund bû, li bajaran jî pêşveçûnekê kiriye paya xwe.

Livbazîkariya xurt a li êrdimê, bû bingehek ji bo hîma girsên welatparêz, lê bi şeweyeke herî pêwîst. Nola encamên posîdeyên têkoşîna me ya rizgariya netewî jî, êdî dijmin nema dikare weke bixwaze li ser mirovên êrdimê bileyize. Dijmin nema dikare mirovan bike navgînên armancên xwe û li hemberê şerê me yê berxwedanê wan rake. Bilî hemû komplo û pikoliyan, sîstema cehşên bi navê parêzkariya gundan, nekarî xwe serdest bike û bizivire himekî. Xebatên ji bo valakirina gundan û koçberkirina gundiyan jî negihane armancên xwe û çi encamekê nedane ber destê dijmin. Ji aliyê din ve, gava têkoşîna me ya rizgariya netewî pêşvediçe, hêzên dijmin jî tengasî û jariyeke mezin dijîn. Li vir, em dixwazin bala xwendevanan bikişînin ser azîniyeke dijmin a taybetî: Weke dihê zanîn, bi gelemperî li bakurê-rojavayê Kurdistanê û bakurê vê bira Kurdistanê, bi taybetî jî li êrdima Dêrsimê têkoşîna me bi rengekî berdewamî pêşvediçê û livbaziyên me didomin. Bilî vê rastiya barçavî, dijmin van pêşveçûnan bi baldarî û hûrî vedişêre û nahêle ev xwe bidin rûpelên weşanan. Dijmin dixwaze bide zanîn, ku li vê êrdimê "têkoşîn pêşvenaçe û livbazî pêknayin." Ev jî leyistokeke bi xiniz e li hemberê têkoşîna me, ku ji destpêkê heya niha dihê birêvebirin. Lê belê di sala bihurî de, ev leyistok li vê êrdimê hindekî eşkeretir hat leyistandin. Azîneyên dijminê dagîrker ên bi sixleta şerê taybetî, ku berê xwe dane Dêrsimê, vê rojê jî didomin. Dijmin bi taybetî serî dide provokasyonên li dijî têkoşîna me û dixwaze methodên derbaskirina sixur û ajanan nava rêzên rizgariya netewî pêşvebibe. Di nîvê sala 1988'an de, çend sixurên provokator xwe dan komployên li dijî têkoşîna me, ku li êrdima Dêrsimê ev têkoşîna me pêşvetîr diçe. Di encama kombloya van provokatorên sixur û provokatorên bi navên Fatma, Hûseyîn Yildirim û hwd. de, komek ji rêhevalên me bû goriya gliyekê. Ev provokator gliya xwe li cem dijmin kirin û hevalên me di meha Tîrmeha sala 1988'an de li navçeya Hênê ketin dafeke dijmin. Di dawiya şer û pozberiya bi saetan doma de, tevlî rêhevalên Velî TEYHANÎ û Omer AKKAYA, neh rêhevalên me bi gazên kîmyawî şehîd ketin. Bilî van komployên dij-şoreşgerî û provokasyonan, têkoşîna me ya rizgariya netewî bi şêweyeke berdewamî pêşveçûna xwe didomîne, ji ber ku li Dêrsimê giyana berxwedanê, roj bi roj bêhtir şax û rayên xwe digerîne.

Dijminê dagîrker roj bi roj çêtir dibîne, ku têkoşîna me ya rizgariya netewî, li ser bingehên xurt û jidandî xwe bilind dike û cihê xwe digire. Pêşemîn dijmin vê yekê baş dibîne; şiyandina sîxuran nava rêzên yekeniyên gerîllayan û bi riya van sîxuran, pêşvebirina komplo û provokasyonan ne hêsan e. Azîneyên ji bo van daxwazan bi lez eşkere dibin û çi encamek nakeve destê dijmin. Nexasim, li Dêrsimê lêdanên mezin li leyistokên dijmin ên bi vê armancê hatine xistin. Herweha, li hemberê taktîkên dijmin ên bi guman jî, hinde amadekariyên ji dil birêveketine. Lewma derfetên manevraya dijmin û derfetên berfirehbûna posîdeyên dijmin, bêhtir teng bûne.

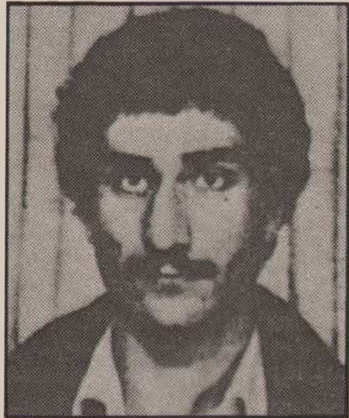
Yekeniyên artêşa faşîst, nikarin lihevhatinekê bi erdnîgariya Dêrsimê çiyagêr deynin û wê hîma debariya xwe li van çiyan peyda bikin. Çiyayên Dêrsimê ji bo pêşvebirina şerê gerîlla sûdên gelekî pêwîst peşkêş dikin. Di şerên li ser erdê Dêrsimê yê çiyagêr derketine de, şervanên ARGK, lêdanên mezin li yekeniyên artêşa Tirkan xistine û dixin. Di bin van hoyan de, insiyatîfa êrîşê di destê pêşmergeyên ARGK de ye. Li kêleka jêhatîbûna şerê gerîllayên me, avahiya erdnîgarî ya Dêrsimê jî vê avantajê pêşkêş dike. Yekeniyên artêşa faşîst, bi hoy û aştên xwe, nikarin tenê operasyonên leşkerî jî pêkbînin. Bilî di ronahiya rojan de, herdemê bê liv û tevger in û neçare diminin ku xwe bikişînin baregehên xwe. Lewma dijmin li vê êrdimê, hêviya xwe bi komplo û provokasyonan girêdaye. Hoyên erdnîgarî yên Dêrsimê, heya bê gotin yekeniyên artêşa dagîrkeran dixin nava zoriyan. Di dawiyê de ji tiştekî ku bikaribin bikin, di destê wan de namîne.

Rewşa dijmin, ku li hemberê têkoşîna me ya rizgariya netewî ketiye nava astengên mezin, ji aliyê mirovên êrdimê jî bi hêsanî dihê dîtin. Di encama vê de, prestîja dawleta dagîrker rastî lerzînan dibe û di barê xwe bi girsan dayîn pejirandinê de, rastî zorî û bêçaretiyên dijwar dibe. Dijmin jî, ji bo rawestandina encamên nagatîf ên vê rastiya xwe, xebatên xurtkirina SHP dihajo û dilezîne. Bi armanca şêlo kirina û palaftina zanabûn û hişyarbûna rizgariya netewî, ku di nava girsên Dêrsimî de pêşvediçe, bi riya SHP ramyariyên palaftinê dihên bikaranîn. Dijmin dixwaze wan tiştên li peşberê girsên Dêrsimî hunda kiriye, bi sosyal-demokratbûna SHP ku bi xwe şovenîst e, disa ber xwe ve bîne. Lê ronahîbûn û zalaliya rastiyên, ku têkoşîna me ya rizgariya netewî wan derêxistiye holê, daye pejirandin, ku sosyal-demokratî politîkeya dewletê ye. Ev tişt heya piveyeke pêwîst bi cih hatiye û mirovan jî vê bi zanabûn pejirandine.

Bilî her tiştî, weke li giştiya Kurdistanê, li ser xaka Dêrsimê jî, tenê yek xet, peşveçûnê şanî dike. Ev xet jî, xeta rizgariya neteweyî ye, ku Partiya me peşvedibe û bikardihêne.

DI HEJMARA BÊ DE:
ÊRDIMA MAZRA

Aydin GÛL

Celal ERCAN

Hêzên şerê taybetî yên Tirkî di tengasiyê de ne
KÊFERATÊN XWE-NUH-KIRINÊ JÎ WÊ BÊ ENCAM BIMÎNIN

Çiqasî em bêhtir nêzîkî mehên bihara 1990'an dibin, evqasî jî tirs û bizdana dagîrkerên Tirk kûr û dijwar dibe. Ev tirsa wan jî, ne bê sedem e, lew nekarîne xwe bigihînin wan armancên di dirêjahiya zivistanê de danîbûn pêşiya xwe. Tenê yek armanca wan jî heya niha pêknehatiye. Lewma, çiqasî Hilpişkîna Bihara 1990'an xwe nêzîk dike, evqasî jî, ji tirsa hilgavtinên xurt ên pêşmergeyan, xwe dikin xwediyê giyanekî xwînvexwar. Ev rastî, dagîrkerên Tirk ber bi liveke xwînrij û zorkar ve dihajo. Li ser vê bingehê dagîrkerên Tirk û dewleta wan, bi dijwarî dilerizin û dirûxin. Ji ber şaşbûna xwe êdî hema nizanin çi bikin. Bê westan û rawestan, biryarekê li dûv biryarekê derdixînin: Derbasî rewşeke weha tenik û melisî bûne.

Cizîra Botan bûn. Gundî niha jiyana xwe di dikkanên belediyê de derbas dikin, ku hîna lêkirin û avakirina van dikkanan dawî nebûye. Lewma hîna derî û pencereyên van dikkanan jî nîn in. Ji ber serma û birçîbûnê, nexweşiyên ku berfireh dibin û derbasî mirovan dibin, destpêkirine. Heya niha sê zarok ji ber nexweşiyan wilo mirine. Gundiyên "Andaçê" sedema bar-

Kontrayên dij-şoreşê, ji bo valakirina gundan, di tariya şevan de, bi rengekî serberdayî û rasthatî berikan mîna baranê berdidin û direşînin. Di her dem û kêliyê de gundiyan bi berdewamî dikişînin û dixin nava tirsê. Gava ev tirsandin xwe digihînin tehdîtên qirkirinan û lêdanan, êdî gundî jî heya pîveyekê neçare dimînin, da koçbikin û ji gundên xwe barbikin. Lê

Operasyonên, ku ji meha Elûnê 1989'an heya niha di bin fermandariya û car caran ji birêvebiriya karvanî ya serleşkeriya gelemperî dihatin ajotin, negihan hêviyên ku ew danîbûn pêşiya xwe. Em dev ji vê ji berdin; hêzên şerê taybetî bi van operasyonan heya bê gotin westiyan, liv-giran ketin û hatin ber keviya bêhtir rizîbûna xwe. Di teviya dirêjahiya zivistanê de, dixwestin destên xwe bigihînin pêşmergeyan û wan tune bikin. Armanca xwe bi vî rengî danîbûn û dabûn zanîn. Lê gava dewleta dagîrker nekarî vê daxwaza xwe bi cih bîne û bibe serî, bi hêrsa ji ber nejêhatîbûn û tengasiya xwe, êrîşî gelê me kir. Destpêkir, ku êrîşbaziya xwe li ser gelê me bi kûrî pêkbîne. Di domana operasyonên leşkerî de, ku bi mejiyekî tunekirinê dihatin ajotin, gotin; "An divê tu bibî parêzkar an jî tê koçber bibî" û seranser li gora vê xwe livandin. Xwestin gelê me bînin û deynin rûberê du hilbijartinan. Daxwaza dagîrkeran di vir de tenê ev bû; valakirina Kurdistanê û nehiştina bingeha girsên gelî ji bo pêşmergeyan. Bi vî rengî wê Hilgavtina Bihara 1990'an bê him bihêlan. Weke encama vê polîtîkayê, li êrdimên Amed, Çolamerg, Sêrt, Mêrdîn, Wan û Dêrsimê bêhtirî 400 gund hatin valakirin, rakirin û kavilkirin. Niha ev gund bi tevayî yan jî bi bireyî bê mirov mane.

Bi riya van koçberkirinan mirovên me di berfa zivistanê de ji axê dê û bavan hatin hilkirin. Ev rêwîbûna koçberî û ji welat dûrxistinê, dibe destpêka tunekirin û qirkirinên nuh jî. Ji ber sermayê, xizanî û belengaziyê, ji ber nebûna tiştên xwarinê û ji ber birçîbûnê, bi dehan kes di encama nexweşiyên derbasî mirovan dibin de, jiyana xwe hunda kirin. Ji gundê "Andaç" navçeya Çelê û gundê "Toptepe" navçeya Elkê 24 malbat koçberê kirina xwe bi vê nolê berziman kirin: "Çûn û derketina zozanan ji me re hate qedexe kirin. Me nedikarî em sewalên xwe jî biçêrînin. Her şevê şer û pozberiyên çekdarî hebûn û hîna jî hene. Zarokên me ji ber dengê çekan mîna dînan li wan hatibû. Di şevan de bi qêrîn û hewarê ji xewa xwe radibûn. Me nêrî, ku çi çareyeka din me nîn e. Em jî hatin vê derê." (Rojnameya "Cumhuriyet", roja 6. Sibatê 1990).

armanca dewleta Tirk ne tenê eve û ne tenê vê yekê daniye pêşiya xwe. Ew dixwaze hemû gundên Kurdan bi tevayî ji mirovan vala bike. Herweha bi tehdîtên qirkirin û koçberkirinê, dixebite wê sîstema cehşan jî ji nuh ve bivejîne, ku bi firehî diweşe û bi lez ji hev dikeve. Lê niha ev taktîka dijmin bi tevayî di avê de çûye. Heya niha çi encamek hîna neketiye destê dijmin. Ji

Dûmahîk di rûpela 21'an de

Raman ji Berxwedan

GUNDÊ "BATIKARAKOÇ"
"Roj bi heriyê nayê seyandin"

Hêdî hêdî em nêzîkî biharê dibin. Newroza 1990'an bi gavên mîna agirî ji niha ve mohra xwe li pêşveçûnan dixe.

Şerê li hemberê faşîzmê bûyê şerê hemû çîn û birên welatparêz. Derfeta bê alîgiriyê û di nîvî de mayinê, ji bo çi kesî nemaye. Eniya şoreşê û bereya hêzên dagîrkeran, weke ronahiya rojê û tariya şevê ji hev cuda bûne. Rewşa bêdengî û nebûna çareyan hatiye qelişandin. Gelê me bûye xwedanê çekên şoreşê yên giran. Ji hêlekê rêberiya rast derketiye holê û ji hêla din ve dîwarên tirsê hilweşiyane. Kevir, dar û berên di destê gelê me de, bûne çekên mirina dijminî. Artêşa dagîrkeran ji aliyê psîkolojîkî jî jar û tengazer ketiye. Daxwaz û morala artêşa dijmin a di şer de, serdestî hunda kirine. Leşkerên faşîzmê mîna dergehên dojehê li wan riyên diçin Kurdistanê dinêrin. Ji bo neçin Kurdistanê gelek serleşker û leşker xwe tera (xwe dikujin) dikin û gelek jî, ji nava rêzên leşkeriyê direvin. Hemû hêviyên dijmin bi tevayî çirriyane û dirriyane. Gengaz ji bo domandina şerê xwe li hemberê rabûna gelî, di destê dijmin de nemane.

Generalên dagîrkeriyê yên faşîst, di destpêka şerê me de, temenê jiyana me ji bo sê şev û rojan danîbûn. Li ser vê bingehê gotin û nivîsên xwe jî dabûn belav kirin. Lê belê sê roj bûn hefteyek, bûn mehek, bûn salek û niha jî şerê me yê çekdarî xwe nêzîkî sala heftan dike. Di van salan de filozofiya dijmin herdemê bûye, "Bikuje, biperçiqîne, hemû tiştên terr û hişk di nava hevûdu de bisojîne!" Di dawiyê de hemû taktîkên dijminî; projeya gundên stratejîkî, çareyên parastina tixûban, hovîtiyên weke li gundê Cinibrê, operasyonên paqijkirina Çiyayê Cudî û hwd., li hemberê taktîkên gel û bi riya pîlan û dafên pêsmergeyan tev bi hev re di avê de çûn. Dem ji ser van taktîkan rind derbas bûye. Niha jî gelê Kurdistanê, li ser bingeha hemû serpêhatin û karînên xwe, bersiva demê dide. Gelê me şanî dike, ku we çarenivîsa xwe bi destê xwe binivîse. Kin bê gotin, gelê Kurdistanê niha, bi xurtî derbasî rewşeke bilindahiya raperînan dibe.

Di sala berê de gundê Cinibrê li derdorên Cizîra Botan ketibû nava azmûnekê (egzamînasyonekê) û di dawiyê de dewleta dagîrkeran xistibû nava tengezariyên gelekî mezin. Paşê, rêz bi rêzî, gelek gund û bajarên Kurdistanê bi rewan û giyana dozê, berxwedana xwe bilind kirin. Niha, berî kulîlkên Newrozê, careka din berxwedan pişkivî û geşbû. Şêniyê gundê "Batikarakoç" li Amedê, ji nişkan ve rabû ser piyan. Pêşmergeyên ketibûn nava gund, di hembêza xwe de veşart. Bi rikdarî û bêziya hezaran salan li ber xwe da.

Pêşmergeyên serxwebûn û azadiyê, bi veristeneke şoreşgerî, bi mezinahî, xwedî li berpirsiyariya xwe derketin. Tenê rizgarkirina xwe nedan ber çavên xwe. Rewşa gund û gundiyan jî bi dêhn û baldarî ji xwe re delametek zanîn. Di encamê de xwe gihandin pîlanekê, ku bikaribe dorgirtin û -pêçanê bişikîne.

Şêniyê gund jî, tevlî pêşmergeyan, mîna yekbedenî liv û lebata xwe kir. Bi hev re, bangên raperînê gihandin baniyan. Dijmin, li hemberê vê bûyerê bê însiyatîf ma. Nexasim, dema berikên azadiyê bi hostayî diçikîn singê leşkerên faşîst, serleşkerê operasyonê jî, hewarên xurtkirin û têkûzkirina hîma leşkerî gihande serleşkeriya artêşa dagîrkeran. Bi hezaran leşkerên ji hêzên dijmin xwe li dora gund civandin.

Weşanên rûreş û "kehniya demokrasiyê", weke daxwazên berjewendiyên Kemalîzmê bûyer dan bihîstandin. Sernivîsên weke, "Çend cerdevan ketine gundekî û mirovan rehîne girtine" dan belav kirin. Di rastîniyê de, hêzên artêşa dagîrkerên Tirk, dora gund xal bi xal zivirandibûn û pêçabûn. Bi dijwarî û tundî xwe li hawîrdorên gund rêz kiribûn. Armanca pêşemîn ev bû, da posîdeyên vê berxwedanê xwe nehilimînin gund û bajarên derdorê. Dijmin nehîşt, ku hemû rojnamevan û nûçegihandkar bikaribin xwe nêzîkî gund bikin. Tenha weke daxwaza xwe agahî û saloxan dida wan.

Ev şer bêhtirî du rojan doma. Careka din dewleta Tirk ya dagîrker xwedî li karakterê xwe yê hov derket û "çare" di êrîşeke hov de, di êrîşa bi tank û topan de, dît. Bi vî rengî avêt ser gund. Lê pêşmerge pîlana xwe bi tevayî biribûn serî. Xwe ji dorpêça dijmin derxistibûn. Tenê çend heval di nava gundiyan de mabûn. Çend hevalên cangorî...

Dijmin xwest dîsa rastiyan veşêre. Lê li hemû aliyan, li teviya Kurdistanê, gelê me û gelên cîhanê careka din hovîtiya dijmin dîtin. Rastiya dijmin dîsa mîna her demê bi ronahî û zelalî derkete pêşiya çavan. Ji aliyê din jî hat dîtin, ku gelê me êdî provayên raperîn û serîhildanan bi serkeftinî bi ser dixe.

Niha, rêkxistinkirina hemû girsên gel li pêşiya me heye. Ev delametekî dîrokî û pîroz e. Gundiyên "Batikarakoç" jî, ji niha ve mohra xwe li Hilgavtin û Hilpişkînên Biharê û Havînê xistine. Xweya ye, ku bajarê Amedê wê bibe sernivîsa rûpelên rojnameyên vê salê. Bi cangermiya dilê welatparêzan û evîna serîhildan û rabûnê Amed, êdî nema guh dide bi hezaran leşker û navgînên leşkerî yên faşîzmê. Amed niha bêhtir dikele, difure û radibe ser xwe...

Ev sala 1990'an xwe amade kiriye ji bo bibe sala raperîna netewî. Gundê "Batikarakoç" jî, bû perçeyeke pêşemîn ji mizgîna serfiraziya û serkeftina berdewamî.

Dê em zû rabin...

Roj, roja serîhildanê ye!

TIFINGA HEMO!

Amed keleha berxwedan, warê serîhildanê ye. Bi xwînê hatiye û dihê avdan. Surh û beden hawîrdorên Amedê gerandine. Keleha Amedê, bi çar deriyên xwe yên bi nav û deng dihê nasîn. Amed cihê jiyana mêrxasan, xakê gernasên Kurdistan e. Bi nav û deng e, gelek şêrîn e... Lê Amed vê rojê bindest e. Tijî zîndan e. Di zîndanan de lêdan e. Ji gelê Kurd re li vir vê rojê bihûşt bûye dojeh e... Amed û Mêrdîn nêzî hev in. Ji hev ne pir dûr in. Dûrî, 100-120 km e. Serdana bajarê Amedê evîneke çê ye. Hêja ye dîtina Amed, pêdivî û pîroz e...

Gundiyên derdorên Amedê bi hesp û mehînan, hêştir û keran diçin û dihên bajêr. Lê çûn û hatin pir î dijwar e. Gelek gundî hene, hîna Amed ne dîtine. Rûberê bajêr ne bûne û bajêr pîroz ne kirine. Belê niha, gundiyên Mêrdînê bi peyatî hêsan diçin Amedê, diçin bajarê ku dijmin dixwaze ji me re bike dojehek. Berî niha bi çende salan tu kes bawerî bi vê yekê ne dihanî. Çûn an hatin bi rojan, bi gelek saetan didoma.

Di doza şerê serxwebûn û azadiyê de kesên welatparêz ji Dilûkê (Entabê) diçin heya Çolamergê. Ji Mêrdînê diçin heya Serhedan. Şerê Serxwebûn û azadiyê xebata gel e, xebat rakirina gel e, rabûn hêvîya dozê ye.

Di vê riyê de her welatperêzek li ser kar e, amadeyê şer e. Xebat û kar jî cihêreng û cûrbecûr e. Her kesek weke karîna xwe, li ser bingehên derfetên xwe şervan e, têkoşer û karguzar e. Kî bikaribe bi pênivîsa xwe, kî bikaribe bi deng û bangên xwe, kî bikaribe bi nan û alîkariyên xwe, bi dirav û kincên xwe, welê dike. Her weha şerê bi çek heye, bi tevayî karê şer û şervaniyê heye.

Gelê Kurdistanê bi vî awayî şer û cenga serxwebûn û azadiya xwe dihajo. Di bandevê vî şerî de, şerê pêşmergeyan bilind dibe. Şervanên rûmeta Kurdistan hêza xwe xurt dikin, hêzên dijmin ber bi tengasiyan ve dibin, wan jar dihêlin. Bi taybetî di sala 1988'an de şerê gerîllayên Kurdistanê xweş têkûz bû, lêdanên mezin li dijmin hatin xistin. Rêz bi rêz, kom bi kom, bi hezaran welatparêz tevlî şerî bûn. Ketin nava rêzên pêşmergeyan. Karker û gundî, xwedî li parêzkarên doza xwe derketin. Pêtên agirê rizgariyê di serî de li Botanê hilbûn. Tîrêjên sor ji çiyan xwe berdan gund û zozanên bi bêriya azadiyê. Hêza gel xwe livand. Êrîşên xwe bire ser dijmin. Niha welatparêzek nîne şerê dijminê xwe neke. Çi jin be, çi mêr be, ev bûye rastiya jiyanê ji bo hemû mi-

Dûmahîk di rûpela 22'an de

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN